

Νόμος 5036/2023

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5036

(ΦΕΚ Α' 77/28-03-2023)

Πλαίσιο ρύθμισης οφειλών και άλλες φορολογικές και τελωνειακές ρυθμίσεις, προστασία των συντάξεων από τον πληθωρισμό και άλλες διατάξεις για τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1.

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας μέσω της θέσπισης ενός ολοκληρωμένου πλαισίου ρύθμισης οφειλών προς τη Φορολογική Διοίκηση, τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, και της ρύθμισης επιμέρους φορολογικών και τελωνειακών ζητημάτων, μέτρων προστασίας των εργαζομένων, των συνταξιούχων, των Εθελοντών Μακράς Θητείας (ΕΜΘ) και των Οπλιτών Βραχείας Ανακατάταξης (ΟΒΑ).

Άρθρο 2.

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι:

- α) η θέσπιση κανόνων για τη ρύθμιση οφειλών των φυσικών και νομικών προσώπων και επιμέρους βελτιωτικών παρεμβάσεων στη φορολογική και τελωνειακή νομοθεσία, και
- β) η θέσπιση επιμέρους παρεμβάσεων για την ενίσχυση των εργαζομένων, των συνταξιούχων, των Εθελοντών Μακράς Θητείας (ΕΜΘ) και των Οπλιτών Βραχείας Ανακατάταξης (ΟΒΑ).

Άρθρο 3.

Επανεένταξη στις ρυθμίσεις των άρθρων 98 έως 109 ν. 4611/2019 και του άρθρου 289 ν. 4738/2020

1. Οφειλέτης, ο οποίος απώλεσε έως την 1η Φεβρουαρίου 2023 ρύθμιση τμηματικής καταβολής σύμφωνα με: α) τα άρθρα 98 έως 109 του ν. 4611/2019 (Α' 73) ή β) το άρθρο 289 του ν. 4738/2020 (Α' 207), δύναται να επανενταχθεί στο ίδιο καθεστώς ρύθμισης με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, κατόπιν αίτησής του, η οποία υποβάλλεται έως και την 31η Ιουλίου 2023, για την υπολειπόμενη οφειλή κατά την ημερομηνία της αίτησης και για τον εναπομείναντα αριθμό ανεξόφλητων δόσεων της ρύθμισης. Η επανεένταξη του οφειλέτη στη ρύθμιση συντελείται με την καταβολή, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και όχι αργότερα από την 31η Ιουλίου 2023, ποσού που αντιστοιχεί στο άθροισμα του ποσού της παλαιότερης ανεξόφλητης δόσης της απολεσθείσας ρύθμισης και του ποσού της τρέχουσας δόσης της ρύθμισης που αναβιώνει.

2. Τυχόν καταβολές που έχουν διενεργηθεί για οφειλές που είχαν υπαχθεί σε απολεσθείσα ρύθμιση της παρ. 1 και δεν έχουν πιστωθεί σε αυτές κατά την ημερομηνία της επανεένταξης, σύμφωνα με την παρ. 1, αποσβένουν τις ανεξόφλητες δόσεις της απολεσθείσας ρύθμισης κατά σειρά παλαιότητας αυτών. Ο αριθμός των δόσεων της ρύθμισης που αναβιώνει ισούται με το πλήθος των ανεξόφλητων δόσεων της απολεσθείσας ρύθμισης. Το ύψος εκάστης των ανεξόφλητων, μετά την επανεένταξη και τη διενέργεια των αποσβέσεων του πρώτου εδαφίου, δόσεων της απολεσθείσας ρύθμισης με ημερομηνία λήξης πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης επανεένταξης, διαμορφώνεται κατόπιν επιβάρυνσης της δόσης με τον τόκο εκπρόθεσμης καταβολής που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206, Κ.Φ.Δ.) και την παρ. 1 του άρθρου 6 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190, Κ.Ε.Δ.Ε.), ο οποίος υπολογίζεται από την ημερομηνία κατά την οποία κατέστη ληξιπρόθεσμη έως την ημερομηνία υποβολής της αίτησης επανεένταξης. Οι δόσεις του προηγούμενου εδαφίου καταβάλλονται, με σειρά παλαιότητας, μετά τις τυχόν υπολειπόμενες δόσεις της απολεσθείσας ρύθμισης με ημερομηνία λήξης μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης επανεένταξης.

3. Αν ο οφειλέτης της παρ. 1 έχει λοιπές ληξιπρόθεσμες οφειλές που δεν τελούν σε ρύθμιση ή σε καθεστώς αναστολής κατά την ημερομηνία της επανεένταξης στη ρύθμιση της παρ. 1, οφείλει, εντός ενός (1) μηνός από την

ημερομηνία αυτή, να τις εξοφλήσει ή να υπαγάγει το σύνολο αυτών σε ρύθμιση σύμφωνα με την υποπαρ. Α2 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107) ή να τις τακτοποιήσει με άλλο νόμιμο τρόπο. Αν ο οφειλέτης είχε υπαγάγει τις οφειλές του πρώτου εδαφίου για δεύτερη φορά σε ρύθμιση της υποπαρ. Α2 της παρ. Α' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, κατά την υποπερ. γ' της περ. 1 της ίδιας υποπαραγράφου, η οποία έχει απολεσθεί κατά τον χρόνο της επανένταξης στη ρύθμιση της παρ. 1, δύναται, κατ' εξαίρεση, να τις υπαγάγει εκ νέου σε ρύθμιση, σύμφωνα με την υποπερ. γ' της περ. 1 της υποπαρ. Α2 της παρ. Α' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013.

4. Εάν, μετά την παρέλευση ενός (1) μηνός από την επανένταξη στη ρύθμιση της παρ. 1 ο οφειλέτης δεν έχει εξοφλήσει ή τακτοποιήσει κατά νόμιμο τρόπο τις οφειλές που είχαν καταστεί ληξιπρόθεσμες κατά την ημερομηνία της επανένταξης, επέρχεται απώλεια της ρύθμισης των άρθρων 98 έως 109 του ν. 4611/2019 ή του άρθρου 289 του ν. 4738/2020, στην οποία επανεντάχθηκε σύμφωνα με την παρ. 1.

5. Διατάξεις και όροι που διέπουν τη ρύθμιση στην οποία γίνεται επανένταξη, σχετικά με τα ευεργετήματα της ρύθμισης, τα δικαιώματα του Δημοσίου, την αναστολή παραγραφής και τους λόγους απώλειας εξακολουθούν να ισχύουν.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, δύναται να καθορίζονται η διαδικασία της επανένταξης στη ρύθμιση, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 4.

Ρύθμιση τμηματικής καταβολής σε έως εβδομήντα δύο (72) δόσεις

1. Βεβαιωμένες οφειλές στις Δ.Ο.Υ./Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ./ Κ.Ε.ΦΟ. ΜΕ.Π./ΚΕ.Β.ΕΙΣ., σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206, Κ.Φ.Δ.), και τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190, Κ.Ε.Δ.Ε.) που δεν τελούν σε καθεστώς ρύθμισης, με την επιφύλαξη της περ. β' της παρ. 3 του παρόντος, και έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες μετά την 1η.11.2021 και έως και την 1η.2.2023, δύνανται, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, να υπαχθούν σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής σε έως και εβδομήντα δύο (72) μηνιαίες δόσεις, εφόσον έχουν καταχωρισθεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων των Δ.Ο.Υ./Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ./Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π./ ΚΕ.Β.ΕΙΣ. μέχρι την ημερομηνία της αίτησης για υπαγωγή στη ρύθμιση και ο οφειλέτης κατά την

1η.11.2021 δεν είχε λοιπές ληξιπρόθεσμες οφειλές ή οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του, στο σύνολό τους, ήταν τακτοποιημένες κατά νόμιμο τρόπο.

2. Στη ρύθμιση υπάγεται υποχρεωτικά το σύνολο των ληξιπρόθεσμων μετά την 1η.11.2021 και έως και την 1η.2.2023 οφειλών, που μέχρι την ημερομηνία της αίτησης υπαγωγής έχουν καταχωρισθεί στα βιβλία των Δ.Ο.Υ./Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ./Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π./ΚΕ.Β.ΕΙΣ και δεν έχουν τακτοποιηθεί κατά νόμιμο τρόπο με αναστολή πληρωμής ή ρύθμιση τμηματικής καταβολής οφειλών βάσει νόμου ή δικαστικής απόφασης ή προσωρινής διαταγής.

3. Στη ρύθμιση του παρόντος δύνανται να υπαχθούν, μετά από επιλογή του οφειλέτη, οφειλές που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης, σύμφωνα με την παρ. 1, και:

α) τελούν κατά την ημερομηνία της αίτησης υπαγωγής σε αναστολή πληρωμής ή

β) κατά την ημερομηνία της αίτησης υπαγωγής έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση σύμφωνα με την υποπαρ. Α2 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), της οποίας οι όροι τηρούνται υπό την προϋπόθεση ότι σε αυτήν έχουν υπαχθεί αποκλειστικά και μόνο οφειλές που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1. Στην περίπτωση αυτή επέρχεται απώλεια της ρύθμισης του ν. 4152/2013.

4. Δεν υπάγονται στη ρύθμιση του παρόντος οφειλές που δεν δύνανται να ρυθμίζονται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 22 του ν. 4002/2011 (Α' 180) και αφορούν σε ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν με τη σύσταση ειδικών αφορολόγητων αποθεματικών ή σύμφωνα με άλλες διατάξεις.

5. Το ελάχιστο ποσό μηνιαίας δόσης της ρύθμισης ορίζεται σε τριάντα (30) ευρώ.

Άρθρο 5.

Προϋποθέσεις υπαγωγής

Για την υπαγωγή στη ρύθμιση του άρθρου 4 απαιτείται κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής να συντρέχουν οι κάτωθι προϋποθέσεις στο πρόσωπο του αιτούντος:

α) να έχει υποβάλλει όλες τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος των τελευταίων πέντε (5) ετών, για τις οποίες η προθεσμία υποβολής έχει λήξει μέχρι την 31η.12.2022,

- β) να μην έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για φοροδιαφυγή ή λαθρεμπορία,
- γ) αν ο αιτών έχει υπαχθεί σε ρύθμιση οφειλών κατά το άρθρο 289 του ν. 4738/2020 (Α' 207) ή τα άρθρα 98 έως 109 του ν. 4611/2019 (Α' 73), η ρύθμιση αυτή να βρίσκεται σε ισχύ.

Άρθρο 6.

Επιβαρύνσεις εκπρόθεσμης καταβολής κατά την υπαγωγή σε ρύθμιση

1. Η υπαχθείσα στη ρύθμιση βασική οφειλή επιβαρύνεται από την ημερομηνία υπαγωγής, αντί των κατά Κ.Ε.Δ.Ε και κατά Κ.Φ.Δ. τόκων εκπρόθεσμης καταβολής, με τόκο ως εξής:

- α) Για οφειλές που ρυθμίζονται σε έως τριάντα έξι (36) μηνιαίες δόσεις ο τόκος υπολογίζεται με βάση το τελευταίο δημοσιευμένο μέσο ετήσιο επιτόκιο δανείων σε ευρώ χωρίς καθορισμένη διάρκεια αλληλόχρεων λογαριασμών που χορηγούνται από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα σε μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, όπως αυτό δημοσιεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, πλέον είκοσι πέντε εκατοστών της εκατοστιαίας μονάδας (0,25%), ετησίως υπολογιζόμενο. Το επιτόκιο παραμένει σταθερό καθ' όλη τη διάρκεια της ρύθμισης.
- β) Για οφειλές που ρυθμίζονται σε περισσότερες από τριάντα έξι (36) και έως εβδομήντα δύο (72) μηνιαίες δόσεις, το επιτόκιο της παρ. α', με βάση το οποίο υπολογίζεται ο τόκος, προσαυξάνεται κατά μιάμιση εκατοστιαία μονάδα (1,5%). Ο τόκος του πρώτου εδαφίου υπολογίζεται ετησίως και παραμένει σταθερός καθ' όλη τη διάρκεια της ρύθμισης.

2. Τα επιτόκια της παρ. 1 δεν υπερβαίνουν τα επιτόκια που ορίζονται για την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 53 του Κ.Φ.Δ. και της παρ. 1 του άρθρου 6 του Κ.Ε.Δ.Ε..

3. Η καθυστέρηση καταβολής δόσης συνεπάγεται την επιβάρυνση αυτής με μηνιαία προσαύξηση που ανέρχεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15 %).

Άρθρο 7.

Λοιπά στοιχεία της ρύθμισης οφειλών

1. Η ρύθμιση χορηγείται ανά οφειλέτη και για τις οφειλές που έχει ευθύνη καταβολής.

2. Η αίτηση για την υπαγωγή στη ρύθμιση του άρθρου 4 υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη Φορολογική Διοίκηση μέχρι τις 31 Ιουλίου 2023.

3. Μόνο αν υφίσταται τεχνική αδυναμία διαδικτυακής υποστήριξης, η υποβολή της αίτησης διενεργείται στην υπηρεσία (Δ.Ο.Υ./Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ./Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π./ΚΕ.Β.ΕΙΣ./Επιχειρησιακή Μονάδα Είσπραξης), ο Προϊστάμενος της οποίας είναι αρμόδιος για την επιδίωξη είσπραξης της οφειλής.

4. Για την υπαγωγή στη ρύθμιση του άρθρου 4, η πρώτη δόση καταβάλλεται εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής στη ρύθμιση. Οι επόμενες δόσεις καταβάλλονται έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επόμενων μηνών από την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής στη ρύθμιση. Κατ' εξαίρεση, με την υποβολή από τον οφειλέτη αίτησης υπαγωγής στη ρύθμιση του άρθρου 4, τα αποδιδόμενα ποσά από συμψηφισμούς κατ' άρθρο 75 του Κ.Ε.Δ.Ε., από παρακρατήσεις αποδεικτικού ενημερότητας και βεβαίωσης οφειλής κατ' άρθρο 12 του Κ.Φ.Δ. και από πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης λαμβάνονται υπόψη και για την κάλυψη της πρώτης δόσης της ρύθμισης, εφόσον εισπράττονται εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου και δεν πιστώνονται διαφορετικά κατά τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 8.

Ευεργετήματα από την υπαγωγή στη ρύθμιση

Η υπαγωγή και συμμόρφωση στη ρύθμιση παρέχει στον οφειλέτη τα ακόλουθα ευεργετήματα:

- α) χορηγείται αποδεικτικό ενημερότητας, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κ.Φ.Δ.,
- β) αναβάλλεται η εκτέλεση της ποινής του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43) ή, εφόσον άρχισε η εκτέλεσή της, διακόπτεται. Κατά το χρονικό διάστημα ισχύος της ρύθμισης αναστέλλεται η παραγραφή του ποινικού αδικήματος, κατά παρέκκλιση των χρονικών περιορισμών του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα, και
- γ) αναστέλλονται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί απαιτήσεων, κινητών και ακινήτων. Κατά το χρονικό διάστημα ισχύος της ρύθμισης, οι κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί εις χείρας τρίτων σε βάρος του οφειλέτη δεν καταλαμβάνουν μελλοντικές απαιτήσεις του οφειλέτη έναντι του τρίτου, υπό την προϋπόθεση ότι η κατάσχεση αφορά

αποκλειστικά σε χρέη που έχουν ρυθμιστεί κατά τις διατάξεις του παρόντος και γνωστοποιείται στον τρίτο. Ποσά απαιτήσεων που γεννώνται μετά την ως άνω γνωστοποίηση, αποδεσμεύονται και αποδίδονται κατά νόμο, ενώ ποσά απαιτήσεων που γεννήθηκαν πριν από αυτή αποδίδονται στο Δημόσιο. Σε περίπτωση απώλειας της ρύθμισης, οι ανωτέρω κατασχέσεις αναπτύσσουν πλήρως τις έννομες συνέπειές τους αναφορικά με τις μελλοντικές απαιτήσεις, από τη γνωστοποίηση της ανατροπής στον τρίτο. Τυχόν αποκτηθέντα δικαιώματα ή αξιώσεις τρίτων δεν αντιτάσσονται έναντι του κατασχόντος Δημοσίου. Στις περιπτώσεις των ανωτέρω εδαφίων, ποσά που έχουν αποδοθεί στο Δημόσιο δεν επιστρέφονται.

Άρθρο 9.

Απώλεια της ρύθμισης

Η ρύθμιση απόλλυται, με συνέπεια την υποχρεωτική άμεση καταβολή του υπολοίπου των οφειλών σύμφωνα με τα στοιχεία της βεβαίωσης, εάν ο οφειλέτης:¹

α. δεν καταβάλλει δύο (2) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις της ρύθμισης ή καθυστερήσει την καταβολή των δύο (2) τελευταίων δόσεων της ρύθμισης για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) μηνών,²

β. δεν εξοφλήσει ή τακτοποιήσει κατά νόμιμο τρόπο τις οφειλές του, καθ' όλη τη διάρκεια της ρύθμισης του παρόντος, εντός τριμήνου από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής τους. Ειδικά αν οι οφειλές του πρώτου εδαφίου ήταν ενταγμένες σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής κατά την 1η.11.2021, η οποία απωλέσθη σε μεταγενέστερο χρόνο, ο οφειλέτης δύναται κατ' εξαίρεση, ακόμα και αν έχει ήδη υπαγάγει τις οφειλές αυτές για δεύτερη φορά σε ρύθμιση της υποπαρ. Α2 της παρ. Α' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, κατά την υποπερ. γ' της περ. 1 της ίδιας υποπαρ., να τις υπαγάγει εκ νέου σε ρύθμιση, σύμφωνα με την υποπερ. γ' της περ. 1 της υποπαρ. Α2 της παρ. Α' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013.³

---

¹[Τροποποίηση 5104/2024, Άρθρο 91](#)

²[Τροποποίηση 5104/2024, Άρθρο 91](#)

³[Τροποποίηση 5104/2024, Άρθρο 91](#)

Άρθρο 10.

Δικαιώματα του Δημοσίου

Το Δημόσιο διατηρεί το δικαίωμα και μετά τη συμμόρφωση του οφειλέτη στη ρύθμιση τμηματικής καταβολής που του χορηγήθηκε:

- α) να εγγράφει υποθήκες σε περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη, των συνυπόχρεων προσώπων ή των εγγυητών, εφόσον η οφειλή δεν είναι ασφαλισμένη,
- β) να μην χορηγεί αποδεικτικό ενημερότητας για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού, εφόσον η οφειλή δεν είναι ασφαλισμένη, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κ.Φ.Δ.,
- γ) να προβαίνει σε συμψηφισμό των χρηματικών απαιτήσεων του οφειλέτη κατά του Δημοσίου και μέχρι του ύψους των οφειλών του κατά το άρθρο 75 του Κ.Ε.Δ.Ε..

Άρθρο 11.

Πίστωση ποσών από παρακράτηση ή συμψηφισμό ή πράξεις εκτέλεσης

Τα ποσά που εισπράττονται κατά τη διάρκεια της ρύθμισης από παρακρατήσεις αποδεικτικού ενημερότητας και βεβαίωσης οφειλής κατ' άρθρο 12 του Κ.Φ.Δ. ή αποδίδονται από συμψηφισμούς κατ' άρθρο 75 του Κ.Ε.Δ.Ε. καλύπτουν δόση ή δόσεις της χορηγηθείσας ρύθμισης, εφόσον δεν πιστώνονται διαφορετικά.

Ομοίως, τα αποδιδόμενα ποσά από πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης, λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη δόσης ή δόσεων της χορηγηθείσας ρύθμισης, εφόσον εισπράττονται κατά τη διάρκεια αυτής και δεν πιστώνονται διαφορετικά κατά τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 12.

Παραγραφή οφειλών

Η παραγραφή των οφειλών για τις οποίες υποβάλλεται αίτηση υπαγωγής στη ρύθμιση αναστέλλεται καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της ρύθμισης και δεν συμπληρώνεται πριν παρέλθει ένα (1) έτος από τη λήξη αυτής.

Άρθρο 13.

Εξουσιοδοτική διάταξη

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, δύναται να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα και λεπτομέρειες για την εφαρμογή των άρθρων 4 έως και 12.

Άρθρο 14.

Ειδικότερες ρυθμίσεις για την έκδοση αποδεικτικού ενημερότητας και τον ορισμό ποσού παρακράτησης σχετικά με μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού από επαχθή αιτία -Τροποποίηση παρ. 4 και 5 άρθρου 12 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206) προστίθενται τέταρτο, πέμπτο και έκτο εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στις παρ. 2 και 3, σε περίπτωση που ο φορολογούμενος έχει ενταχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών ή έχει οφειλές μη ληξιπρόθεσμες ή σε αναστολή, δύναται να εκδοθεί αποδεικτικό ενημερότητας περιορισμένης ισχύος, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τον έναν (1) μήνα. Η Φορολογική Διοίκηση και μετά τη συμμόρφωση του οφειλέτη σε πρόγραμμα ρύθμισης ορίζει υποχρεωτικά όρο παρακράτησης στις περιπτώσεις που το αποδεικτικό ενημερότητας εκδίδεται για είσπραξη χρημάτων ή μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού από επαχθή αιτία. Το παρακρατούμενο ποσό λαμβάνεται υπόψη για την κάλυψη δόσης ή δόσεων, σύμφωνα με το πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών. Ειδικά για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού από επαχθή αιτία, το αποδεικτικό ενημερότητας εκδίδεται με ποσό παρακράτησης ποσοστού εβδομήντα τοις εκατό (70%) επί του τιμήματος, εφόσον το τίμημα δεν υπολείπεται της αντικειμενικής αξίας, και έως το ύψος των ληξιπρόθεσμων ρυθμισμένων οφειλών στη Φορολογική Διοίκηση. Εάν υφίστανται ληξιπρόθεσμες οφειλές σε αναστολή άνω των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ, ορίζεται ποσοστό παρακράτησης πενήντα τοις εκατό (50%) επί του τιμήματος, εφόσον αυτό δεν υπολείπεται της αντικειμενικής αξίας, και έως το ύψος των συνολικών οφειλών σε αναστολή. Εάν το τίμημα υπολείπεται της αντικειμενικής αξίας και το ποσό της παρακράτησης,

υπολογιζόμενο επί του τιμήματος, είναι μικρότερο των οφειλών, εκδίδεται αποδεικτικό ενημερότητας με υπολογισμό του ποσού της παρακράτησης επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου και υπό την προϋπόθεση ότι το ποσό της παρακράτησης που προκύπτει από τον υπολογισμό αυτό δεν υπερβαίνει το τίμημα.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας τροποποιείται:

α) με τη συμπλήρωση των εξουσιοδοτούμενων οργάνων και του αντικειμένου της εξουσιοδότησης,

β) με την προσθήκη δευτέρου εδαφίου και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Οι πράξεις και συναλλαγές για τις οποίες προσκομίζεται αποδεικτικό ενημερότητας, οι προϋποθέσεις χορήγησής του, οι τυχόν εξαιρέσεις από την υποχρέωση προσκόμισής του, οι οφειλές που λαμβάνονται υπόψη για τη χορήγησή του, οι φορολογικές δηλώσεις που απαιτείται να έχουν υποβληθεί για την έκδοση του αποδεικτικού, ο τύπος του, το περιεχόμενο, η διάρκεια ισχύος, τα ποσοστά παρακράτησης όταν το αποδεικτικό ενημερότητας εκδίδεται για είσπραξη χρημάτων, ειδικότερα θέματα για την εφαρμογή των ποσοστών παρακράτησης της παρ. 4, τα τυχόν άλλα πρόσωπα τα οποία δύνανται να ζητούν και να λαμβάνουν το αποδεικτικό, τα όργανα έκδοσής του και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής ορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. δύνανται να τροποποιούνται τα ποσοστά παρακράτησης της παρ. 4 και να ορίζονται ποσοστά παρακράτησης όταν υφίστανται μη ληξιπρόθεσμες οφειλές που βεβαιώνονται από φόρο κληρονομιών, γονικών παροχών και δωρεών και από φορολογικό και τελωνειακό έλεγχο και το αποδεικτικό ενημερότητας εκδίδεται για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού από επαχθή αιτία.»

Άρθρο 15.

Ειδική πρόβλεψη για την αλληλέγγυα ευθύνη προσώπων σε περίπτωση απόκτησης ακινήτου από επαχθή αιτία -Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 50 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Η παρ. 3 του άρθρου 50 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206) τροποποιείται:

- α) στο πρώτο εδάφιο με την προσθήκη της αρνητικής προϋπόθεσης της απόκτησης από επαχθή αιτία,
- β) στο δεύτερο εδάφιο με νομοτεχνικές βελτιώσεις και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Οι τελευταίοι κύριοι ή ψιλοί κύριοι ή επικαρπωτές ή επιφανειούχοι των ακινήτων ευθύνονται σε ολόκληρο μαζί με τους υπόχρεους για την πληρωμή του ΕΝ.Φ.Ι.Α. που βαρύνει το δικαίωμα που απέκτησαν, εκτός εάν αυτό αποκτήθηκε από επαχθή αιτία. Τα πρόσωπα αυτά έχουν δικαίωμα να προσφύγουν στη διαδικασία του άρθρου 63 εντός εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίηση με συστημένη επιστολή της οικείας πράξης της Φορολογικής Διοίκησης.»

Άρθρο 16.

Συμπλήρωση ρυθμίσεων σχετικά με τις υποχρεώσεις τρίτων για τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων που αφορούν τις υποσχετικές ή εκποιητικές δικαιοπραξίες -Τροποποίηση άρθρου 54Α Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Στο άρθρο 54Α του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Η παρ. 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Απαγορεύεται κάθε υποσχετική ή εκποιητική δικαιοπραξία με την οποία συστήνονται, μεταβάλλονται, αλλοιώνονται ή μεταβιβάζονται, από οποιαδήποτε αιτία, δικαιώματα επί ακινήτου ή παρέχεται δικαίωμα προσημείωσης ή υποθήκης σε αυτό, αν δεν μνημονεύεται και δεν επισυνάπτεται από τον συμβολαιογράφο, στο συμβόλαιο που συντάσσει, πιστοποιητικό της Φορολογικής Διοίκησης (Πιστοποιητικό ΕΝ.Φ.Ι.Α.) ως εξής:

(α) Σε περίπτωση εκποιητικής δικαιοπραξίας για τη μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού από επαχθή αιτία, με το Πιστοποιητικό ΕΝ.Φ.Ι.Α. βεβαιώνεται μόνο ότι το συγκεκριμένο ακίνητο περιλαμβάνεται στη δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. τα πέντε (5) προηγούμενα της μεταβίβασης έτη. Εάν το πιστοποιητικό εκδίδεται μετά την πράξη προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α. του τρέχοντος έτους, σε αυτό βεβαιώνεται ότι το συγκεκριμένο ακίνητο περιλαμβάνεται στη δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. για έξι (6) έτη, συμπεριλαμβανομένου και του έτους μεταβίβασης.

(β) Στις υπόλοιπες δικαιοπραξίες της παρούσας παραγράφου, με το πιστοποιητικό ΕΝ.Φ.Ι.Α. βεβαιώνεται ότι το συγκεκριμένο ακίνητο περιλαμβάνεται στη δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α., καθώς και ότι ο φορολογούμενος έχει καταβάλλει, ή νόμιμα απαλλαγεί από τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του ΕΝ.Φ.Ι.Α. για το συγκεκριμένο ακίνητο, περιλαμβανομένων των ληξιπρόθεσμων δόσεων ΕΝ.Φ.Ι.Α. του τρέχοντος έτους κατά τον χρόνο έκδοσης του πιστοποιητικού και έχει καταβάλλει τις ληξιπρόθεσμες δόσεις, έχει ρυθμίσει ή έχει νόμιμα απαλλαγεί από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. για τα υπόλοιπα ακίνητα, για τα οποία είναι υπόχρεος για τα πέντε (5) προηγούμενα της μεταβίβασης έτη και, αν εκδίδεται πιστοποιητικό μετά την πράξη προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α. του τρέχοντος έτους, για τα έξι (6) τελευταία έτη, ήτοι, συμπεριλαμβανομένου και του έτους μεταβίβασης. Τα παραπάνω ισχύουν και για τη σύνταξη περίληψης κατακυρωτικής έκθεσης επί εκούσιου πλειστηριασμού. Στην περίπτωση αυτή το πιστοποιητικό προσκομίζεται μόνο από τον επισπεύδοντα τον εκούσιο πλειστηριασμό.

Το Πιστοποιητικό ΕΝ.Φ.Ι.Α. που αφορά ακίνητο πτωχού, ακίνητο το οποίο ανήκει σε υπό εκκαθάριση νομικό πρόσωπο ή κληρονομαίο ακίνητο για το οποίο έχει οριστεί εκτελεστής διαθήκης ή εκκαθαριστής κληρονομιάς, χορηγείται, αντίστοιχα, στον, κατά τον χρόνο χορήγησης αυτού, σύνδικο της πτώχευσης, στον εκκαθαριστή του νομικού προσώπου, στον εκτελεστή διαθήκης ή στον εκκαθαριστή κληρονομιάς.

Κατά τη σύνταξη συμβολαιογραφικής πράξης αποδοχής κληρονομιάς μνημονεύεται και επισυνάπτεται από τον συμβολαιογράφο το Πιστοποιητικό ΕΝ.Φ.Ι.Α.. Για τα έτη, κατά τα οποία υπόχρεος ήταν ο κληρονομούμενος, το πιστοποιητικό χορηγείται, εφόσον έχει καταβληθεί ο φόρος που αναλογεί στο ποσοστό και στο δικαίωμα επί του ακινήτου που κληρονομείται ή εφόσον ο κληρονομούμενος έχει νόμιμα απαλλαγεί από τον φόρο για αυτό.

Δεν απαιτείται η μνημόνευση, επισύναψη ή προσκόμιση του Πιστοποιητικού ΕΝ.Φ.Ι.Α. στη μονομερή εξάλειψη υποθήκης ή στην άρση κατάσχεσης ή στην παραχώρηση υποθήκης ή προσημείωσης για εξασφάλιση δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου. Σε κάθε περίπτωση θεωρείται έγκυρη η μνημόνευση, επισύναψη ή προσκόμιση του πιστοποιητικού ΕΝ.Φ.Ι.Α., στο οποίο το κτίσμα αποτυπώνεται με απόκλιση της επιφάνειάς του μέχρι πέντε (5) τετραγωνικά μέτρα και το γήπεδο ή το οικόπεδο αποτυπώνονται με απόκλιση μέχρι δύο τοις εκατό (2%) της επιφάνειάς τους ή παραλείπονται ή αναγράφονται εσφαλμένα στοιχεία που δεν επηρεάζουν τη φορολογική ταυτότητα του ακινήτου και δεν συνεπάγονται την επιβολή μειωμένου φόρου.»

2. Η παρ. 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Επιτρέπεται η σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου και πριν την εξόφληση του οφειλόμενου φόρου της παρ. 1, με την προϋπόθεση ότι επί των οικείων πιστοποιητικών αναγράφεται το συνολικά οφειλόμενο ποσό φόρων και τόκων, για το συγκεκριμένο ακίνητο, το οποίο υποχρεούται να αποδώσει, επί ποινή ακυρότητας του συμβολαίου, ο συμβολαιογράφος μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών (3) εργασίμων ημερών από τη σύνταξή του.

Ειδικά στις συμβολαιογραφικές πράξεις εγγραφής υποθήκης για διασφάλιση χορηγούμενου δανείου από πιστωτικό ίδρυμα το Πιστοποιητικό ΕΝ.Φ.Ι.Α. χορηγείται με παρακράτηση και απόδοση του ποσού που καλύπτει τουλάχιστον το οφειλόμενο ποσό φόρων και τόκων για το συγκεκριμένο ακίνητο δίχως να απαιτείται να έχουν καταβληθεί οι ληξιπρόθεσμες δόσεις, να έχουν ρυθμιστεί ή να έχει προηγηθεί νόμιμη απαλλαγή από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. για τα υπόλοιπα ακίνητα. Για την εφαρμογή της παρούσας, το καταβληθησόμενο ποσό δεν μπορεί να υπολείπεται του οφειλόμενου ποσού.

Ο συμβολαιογράφος υποχρεούται, επί ποινή ακυρότητας του συμβολαίου, να αποδώσει τον αναλογούντα φόρο μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών (3) εργασίμων ημερών από τη σύνταξη του συμβολαιογραφικού εγγράφου και πάντως μέσα σε τρεις (3) ημέρες από την εκταμίευση του δανείου. Κατά τη μεταγραφή ή την καταχώριση του συμβολαιογραφικού εγγράφου στα κτηματολογικά γραφεία οι φύλακες μεταγραφών και οι προϊστάμενοι των κτηματολογικών γραφείων υποχρεούνται να αρνηθούν τη μεταγραφή ή την καταχώριση, αν δεν προσκομισθεί κυρωμένο αντίγραφο του αποδεικτικού εξόφλησης του οφειλόμενου ποσού.»

3. Στην παρ. 4 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Είναι απαράδεκτη η συζήτηση ενώπιον δικαστηρίου εμπράγματης αγωγής επί ακινήτου, πλην της μονομερούς εγγραφής υποθήκης ή προσημείωσης υποθήκης ή της άρσης κατάσχεσης, αν δεν προσκομισθεί από τον υπόχρεο σε ΕΝ.Φ.Ι.Α. πιστοποιητικό ότι το ίδιο ακίνητο περιλαμβάνεται στη δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. για τα πέντε (5) προηγούμενα έτη. Εάν το πιστοποιητικό εκδίδεται μετά την πράξη προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α. του τρέχοντος έτους, σε αυτό βεβαιώνεται ότι το συγκεκριμένο ακίνητο περιλαμβάνεται στη δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. για έξι (6) έτη.»

4. Στην παρ. 6 η εξουσιοδότηση συμπληρώνεται ως προς τη διάρκεια ισχύος του πιστοποιητικού ΕΝ.Φ.Ι.Α. και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Με απόφαση του Διοικητή καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο (πληροφορίες και στοιχεία) του Πιστοποιητικού ΕΝ.Φ.Ι.Α., η διάρκεια ισχύος αυτού, η διαδικασία χορήγησής του και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.»

5. Η παρ. 1 ισχύει από την 1η.6.2023.

Άρθρο 17.

Συμπλήρωση ρύθμισης για την ευχέρεια καταβολής φόρου κτήσεων αιτία θανάτου σε περίπτωση μεταβίβασης ακινήτου αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής -Αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 82 ν. 2961/2001

Η παρ. 5 του άρθρου 82 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχερά Παίγνια (ν. 2961/2001, Α' 266) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η ευχέρεια καταβολής του φόρου σε δόσεις κατά την παρ. 1 παρέχεται μόνο αν το ακίνητο, που αποκτήθηκε αιτία θανάτου, βρίσκεται στην κυριότητα του οφειλέτη κληρονόμου. Προκειμένου αυτό να μεταβιβασθεί αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής ή βαρυνθεί με εμπράγματα δικαιώματα από τις ίδιες αιτίες, ολόκληρος ο φόρος που αναλογεί σε αυτό καθίσταται απαιτητός και καταβάλλεται πριν από τη χορήγηση πιστοποιητικού, για το οποίο ορίζει το άρθρο 112. Σε περίπτωση που ο οφειλόμενος φόρος αφορά και σε λοιπά περιουσιακά στοιχεία, η πίστωση του επιμεριστικά αναλογούντος στο μεταβιβαζόμενο ακίνητο φόρου γίνεται σε εξόφληση των πρώτων δόσεων από τις ανεξόφλητες, κατά την καταβολή, είτε αυτές είναι ληξιπρόθεσμες είτε όχι, χωρίς να γίνεται επιμερισμός του φόρου αυτού σε όλες τις δόσεις του ποσού που έχει βεβαιωθεί.»

Άρθρο 18.

Εξαίρεση των τελευταίων κατόχων κληρονομιαίων ακινήτων που έχουν αποκτήσει με σύμβαση μεταβίβασης από επαχθή αιτία από την αλληλέγγυα ευθύνη με τους κληρονόμους και κληροδόχους - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 83 του ν. 2961/2001

Στο άρθρο 83 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχερά Παίγνια (ν. 2961/2001, Α' 266) προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Οι τελευταίοι κάτοχοι κληρονομιαίων ακινήτων, τα οποία έχουν αποκτήσει με σύμβαση μεταβίβασης από επαχθή αιτία, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των παρ. 1 και 2.»

Άρθρο 19.

Επαναπροσδιορισμός χρόνου παραγραφής δικαιώματος του Δημοσίου για επιβολή φόρου και προστίμου για την εφαρμογή του ν. 2961/2001 -Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 102 ν. 2961/2001

Η παρ. 5 του άρθρου 102 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχερά Παίγνια (ν. 2961/2001, Α' 266):

α) τροποποιείται

αα) στο πρώτο εδάφιο ως προς τη μετάθεση κατά πέντε (5) έτη του χρόνου γενέσεως της φορολογικής υποχρέωσης,

αβ) στο τρίτο εδάφιο,

αβα)στην περ. α', ως προς την μετάθεση κατά πέντε (5) έτη του χρόνου θανάτου για κτήσεις εξ αυτού,

αββ)στην περ. β' ως προς τη διαγραφή της περίπτωσης της προίκας, τη μετάθεση κατά πέντε (5) χρόνια του χρόνου σύνταξης του σχετικού συμβολαιογραφικού εγγράφου, καθώς και ως προς την προσθήκη υπεύθυνης δήλωσης περί μη μετάθεσης του χρόνου γένεσης της υποχρέωσης,

β) προστίθενται νέα εδάφια, τέταρτο, πέμπτο και έκτο, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή των φόρων, που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, σε υποθέσεις για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2008, έχει παραγραφεί. Στις υποθέσεις αυτές δεν απαιτείται το πιστοποιητικό που προβλέπεται από τα άρθρα 105 έως και 112. Αντί γι' αυτό, μπορεί να προσκομίζεται:

α) για τις κτήσεις αιτία θανάτου, ληξιαρχική πράξη θανάτου από την οποία να προκύπτει ότι ο θάνατος του κληρονομούμενου ή δωρητή αιτία θανάτου επήλθε μέχρι και την 31.12.2008, καθώς και υπεύθυνη δήλωση του υπόχρεου ότι δεν συντρέχει περίπτωση μετάθεσης του

χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης,

β) για τις δωρεές εν ζωή και γονικές παροχές, αντίγραφο του οικείου συμβολαίου που συντάχθηκε μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2008 ή βεβαίωση του συμβολαιογράφου που συνέταξε το συμβόλαιο ότι τούτο συντάχθηκε μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2008, καθώς και υπεύθυνη δήλωση του υπόχρεου ότι δεν συντρέχει περίπτωση μετάθεσης του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης.

Σε υποθέσεις για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε από 1.1.2009 μέχρι και τις 31.12.2014, το πιστοποιητικό του πρώτου εδαφίου απαιτείται για όσο χρόνο το Δημόσιο δεν έχει εκπέσει του δικαιώματός του για κοινοποίηση πράξης επιβολής φόρου και προστίμου. Σε υποθέσεις, για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννάται από 1.1.2015 και εφεξής, το ανωτέρω πιστοποιητικό απαιτείται για πέντε (5) επιπλέον έτη από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία για την υποβολή της δήλωσης. Σε κάθε περίπτωση, στις υποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου πιστοποιητικό δεν απαιτείται μετά την παρέλευση δέκα (10) ετών από το τέλος του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία για την υποβολή της δήλωσης.»

Άρθρο 20.

Υποχρέωση έκδοσης πιστοποιητικών της Φορολογικής Διοίκησης -Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 105 ν. 2961/2001

Η παρ. 1 του άρθρου 105 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχερά Παίγνια (ν. 2961/2001, Α' 266) τροποποιείται με:

- α) την προσθήκη επιφύλαξης ως προς την παρ. 1 του άρθρου 112,
- β) την αντικατάσταση της λέξης «φαίνεται» με τη λέξη «βεβαιώνεται»,
- γ) τη διαγραφή της περίπτωσης επιβολής φόρου, επειδή το Δημόσιο εξέπεσε του δικαιώματος λόγω παραγραφής και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των διατάξεων των παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 82 και της παρ. 1 του άρθρου 112, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεώνεται, μετά από αίτηση του υπόχρεου σε φόρο, να χορηγεί σε αυτόν πιστοποιητικό, στο οποίο να βεβαιώνεται η υποβολή της φορολογικής δήλωσης, καθώς και η ολική ή μερική εκπλήρωση των υποχρεώσεων του ή η απαλλαγή του από αυτές για λόγους που αναφέρονται στον νόμο.»

Άρθρο 21.

Συμπλήρωση υποχρεώσεων τρίτων προσώπων -Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 107 ν. 2961/2001

Η παρ. 1 του άρθρου 107 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχερά Παίγνια (ν. 2961/2001, Α' 266) τροποποιείται με την προσθήκη:

- α) στο πρώτο εδάφιο της νομικής οντότητας,
- β) νέου δεύτερου εδαφίου και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Τράπεζες, εταιρείες και γενικά κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που διακατέχει με οποιαδήποτε ιδιότητα ή οφείλει από οποιαδήποτε αιτία χρήματα, αξίες ή άλλα κινητά γενικά πράγματα, που αποτελούν αντικείμενο της κατά το άρθρο 1 κτήσης, δεν μπορούν να τα αποδώσουν ή να καταβάλουν τα οφειλόμενα ποσά ή τόκους γι' αυτά, αν δεν τους προσαχθεί το κατά το άρθρο 105 πιστοποιητικό του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, στο οποίο βεβαιώνεται από αυτόν, εκτός των άλλων, ότι καταβλήθηκε ο φόρος που αναλογεί ή ότι δεν οφείλεται φόρος. Η απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του πρώτου εδαφίου διενεργείται και με παρακράτηση του φόρου από την τράπεζα, εταιρεία ή τα πρόσωπα ή τις οντότητες που τα κατέχουν και η απόδοση του φόρου με επιμέλεια των προσώπων ή οντοτήτων αυτών μέχρι την επόμενη της απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων. Την ίδια υποχρέωση έχουν οι κληρονόμοι και οι εκτελεστές διαθηκών για τα κληροδοτήματα που οφείλουν.»

Άρθρο 22.

Συμπλήρωση υποχρεώσεων συμβολαιογράφων -Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 112 ν. 2961/2001

Η παρ. 1 του άρθρου 112 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχερά Παίγνια (ν. 2961/2001, Α' 266) τροποποιείται:

α) στο πρώτο εδάφιο

αα) με τη συμπλήρωση ότι η κυριότητα και τα εμπράγματα δικαιώματα γεννώνται αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής,

αβ) με τη διαγραφή της προίκας,

β) με την προσθήκη δεύτερου εδαφίου και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Απαγορεύεται η σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου με το οποίο μεταβιβάζεται η κυριότητα αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής ή συνιστώνται εμπράγματα δικαιώματα από τις ίδιες αιτίες σε ακίνητο ή κινητό που αποκτήθηκε αιτία θανάτου, ή δωρεάς ή γονικής παροχής, καθώς και η σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου με το οποίο εξοφλείται ή εκχωρείται εν όλω ή εν μέρει απαίτηση που αποκτήθηκε από κάποια από τις πιο πάνω αιτίες, αν ο συμβολαιογράφος δεν προσαρτήσει στο συμβόλαιο που συντάσσει το πιστοποιητικό της παρ. 1 του άρθρου 105 και κάνει μνεία για αυτό στο συμβολαιογραφικό έγγραφο. Κατά τη σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου, με το οποίο μεταβιβάζεται η κυριότητα με επαχθή αιτία ή συνιστώνται από την ίδια αιτία εμπράγματα δικαιώματα, σε ακίνητο, που αποκτήθηκε αιτία θανάτου, δωρεάς ή γονικής παροχής, δεν απαιτείται προσάρτηση του πιστοποιητικού του άρθρου 105, αλλά ο συμβολαιογράφος στο συμβόλαιο που συντάσσει μνημονεύει υποχρεωτικά την υποβληθείσα, κατά περίπτωση, δήλωση φόρου κληρονομιάς, δωρεάς ή γονικής παροχής, καθώς και τα στοιχεία αυτής.»

Άρθρο 23.

Συμπλήρωση ρυθμίσεων για το αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος -Αντικατάσταση περ. γ' παρ. 1 άρθρου 25 ν. 4611/2019

Η περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 4611/2019 (Α' 73) αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Στις περιπτώσεις που το τίμημα από τη μεταβίβαση ακινήτου δεν υπολείπεται της αντικειμενικής αξίας αυτού και υφίστανται βεβαιωμένες ληξιπρόθεσμες οφειλές στη Φορολογική Διοίκηση και στον e-ΕΦΚΑ που υπερβαίνουν αθροιστικά το ύψος του τιμήματος, κατά τη χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας ή βεβαίωσης οφειλής του άρθρου 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4987/2022, Α' 206) και βεβαίωσης οφειλής του παρόντος άρθρου, οι απαιτήσεις της Φορολογικής Διοίκησης και οι απαιτήσεις του e-ΕΦΚΑ ικανοποιούνται συμμετρως από το τίμημα. Για την εφαρμογή της σύμμετρης ικανοποίησης του πρώτου εδαφίου λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των βεβαιωμένων ληξιπροθέσμων οφειλών στη Φορολογική Διοίκηση, το οποίο αναγράφεται επί του αποδεικτικού ενημερότητας ή της βεβαίωσης οφειλής του άρθρου 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., δύνανται να καθορίζονται η διαδικασία, οι λεπτομέρειες και ο χρόνος εφαρμογής της περίπτωσης αυτής.»

Άρθρο 24.

Υπολογισμός του κύριου Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) έτους 2023 -Τροποποίηση της περ. α' παρ. 2 Ενότητας Α' άρθρου 4 ν. 4223/2013

Τα εδάφια πέμπτο και έκτο της περ. α' της παρ. 2 της Ενότητας Α' του άρθρου 4 του ν. 4223/2013 (Α' 287) τροποποιούνται ως προς την επέκταση της απαλλαγής και για το έτος 2023, και διαμορφώνονται ως εξής:

«Κτίσματα, τα οποία, με βάση τις Τιμές Ζώνης που εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2022, εντάσσονται στις Φορολογικές Ζώνες 2 και 3, κατατάσσονται, για τον υπολογισμό του ΕΝ.Φ.Ι.Α. ετών 2022 και 2023, στις Φορολογικές Ζώνες 1 και 2 αντίστοιχα, εφόσον για αυτά:

α) κατά την 1η Ιανουαρίου 2021 ίσχυε το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού αξίας ακινήτων και εντάσσονταν στις Φορολογικές Ζώνες 1 και 3 και

β) η Τιμή Ζώνης, η οποία ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2022, απέχει από την καταληκτική Τιμή Ζώνης της αμέσως προηγούμενης Φορολογικής Ζώνης έως και πενήντα (50) ευρώ. Κτίσματα της Δημοτικής Ενότητας Αρχαίας Ολυμπίας που εντάχθηκαν από την 1η Ιανουαρίου 2022 στο σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού αξίας ακινήτων και αντιστοιχούν στη φορολογική ζώνη 2, κατατάσσονται, για τον υπολογισμό του ΕΝ.Φ.Ι.Α. των ετών 2022 και 2023, στη φορολογική ζώνη 1.»

Άρθρο 25.

Ψηφιακή δήλωση στοιχείων ακινήτων Ε9 -Προσθήκη παρ. 11 στο άρθρο 23 του ν. 3427/2005

Στο άρθρο 23 του ν. 3427/2005 (Α' 312) προστίθεται παρ. 11 ως εξής:

«11. Σε περίπτωση μεταβίβασης ακινήτου πριν από την υποβολή της οικείας δήλωσης φόρου δωρεάς ή γονικής παροχής ακινήτου ή φόρου μεταβίβασης ακινήτου, ο μεταβιβάζων επικαιροποιεί τα στοιχεία του μεταβιβαζόμενου ακινήτου από την περιουσιακή του κατάσταση στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) Περιουσιολογίου Ακινήτων. Την ίδια υποχρέωση έχει και ο αποκτών το ακίνητο, εφόσον έχει ήδη δικαίωμα επί του μεταβιβαζόμενου ακινήτου. Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο εφαρμόζονται ανάλογα και πριν από την υποβολή δήλωσης φόρου κληρονομιάς ακινήτου.

Με την ανάρτηση από τον συμβολαιογράφο στην εφαρμογή «myPROPERTY» του συμβολαίου, με το οποίο συστήνεται, μετατίθεται, μεταβάλλεται ή καταργείται δικαίωμα σε ακίνητο της παρ. 1, δημιουργείται αυτόματα ψηφιακή δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9) των συμβαλλομένων με τις μεταβολές της ακίνητης περιουσίας αυτών και μεταβάλλεται, αντίστοιχα, η περιουσιακή κατάσταση των συμβαλλομένων στο Ο.Π.Σ. Περιουσιολογίου Ακινήτων.

Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται ο τρόπος σύνθεσης και ο τύπος της δήλωσης, η διαδικασία υποβολής της, ο χρόνος έναρξης λειτουργίας κάθε σταδίου της ψηφιακής εφαρμογής, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την υλοποίηση και εφαρμογή της παρούσας.»

Άρθρο 26.

Έκδοση πράξης προσδιορισμού του φόρου σε κάθε περίπτωση υποβολής τροποποιητικής δήλωσης ΕΝ.Φ.Ι.Α. -Τροποποίηση περ. ε' παρ. 3 άρθρου 6 ν. 4223/2013

Η παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4223/2013 (Α' 287) τροποποιείται με:

- α) την αντικατάσταση του όγδοου εδαφίου,
- β) την προσθήκη νέων ένατου και δέκατου εδαφίων,
- γ) την κατάργηση του δέκατου εδαφίου,
- δ) στο ενδέκατο εδάφιο, μετά τις λέξεις «σε στοιχεία ακινήτων», προστίθενται οι λέξεις «των σχετικών δηλώσεων και σε δηλώσεις στοιχείων ακινήτων» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. α) Για τον προσδιορισμό του ΕΝ.Φ.Ι.Α. κάθε επόμενου του 2014 έτους, λαμβάνεται η δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. με τα στοιχεία των ακινήτων του προηγούμενου έτους με τις μεταβολές που επήλθαν.

β) Σε περιπτώσεις εντάξεων νέων περιοχών στο αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού αξίας ακινήτων, εφόσον αυτές είναι μονοζωνικές, τα δικαιώματα που αναγράφονται στις δηλώσεις στοιχείων ακινήτων ως ευρισκόμενα εκτός Αντικειμενικού Προσδιορισμού Αξίας Ακινήτων (Α.Π.Α.Α.) στις περιοχές αυτές μεταφέρονται αυτόματα εντός Α.Π.Α.Α., πλην αυτών για τα οποία στη διεύθυνση του ακινήτου αναγράφεται «εκτός οικισμού» ή «επί αγροτεμαχίου».

γ) Σε περιπτώσεις εντάξεων νέων περιοχών στο αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού αξίας ακινήτων, εφόσον αυτές περιλαμβάνουν περισσότερες της μίας ζώνες, για τον υπολογισμό του φόρου και της αξίας λαμβάνεται η μικρότερη τιμή ζώνης. Εφόσον το δικαίωμα εντάσσεται σε υψηλότερη τιμή ζώνης, ο φορολογούμενος υποχρεούται, μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Ιουνίου του οικείου έτους, να υποβάλει τροποποιητική δήλωση χωρίς πρόστιμο και να καταβάλει τον φόρο χωρίς τόκο σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις όχι μικρότερες των δέκα

(10) ευρώ μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Φεβρουαρίου του επόμενου έτους.

δ) Σε περιπτώσεις εντάξεων νέων περιοχών στο αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού αξίας ακινήτων, εφόσον αυτές περιλαμβάνουν περισσότερες της μιας ζώνες για τον υπολογισμό του φόρου και της αξίας για τα δικαιώματα που με βάση τη δήλωση στοιχείων ακινήτων δεν υπάρχει δυνατότητα να ενταχθούν εντός Α.Π.Α.Α., η τιμή ζώνης και η αξία λαμβάνονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις Ενότητες Α', Β' και Ε' του άρθρου 4. Ο φορολογούμενος υποχρεούται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Ιουνίου του οικείου έτους να υποβάλει τροποποιητική δήλωση χωρίς πρόστιμο και να καταβάλει τον φόρο χωρίς τόκο σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις όχι μικρότερες των δέκα (10) ευρώ μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Φεβρουαρίου του επόμενου έτους.

ε) Ειδικά για το έτος 2022, ο φορολογούμενος μπορεί να τροποποιήσει τα στοιχεία των ακινήτων του που περιλαμβάνονται στη δήλωση του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 (Α' 312) εμπρόθεσμα μέχρι και την 29η Ιουλίου 2022 και να καταβάλει τον φόρο σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις όχι μικρότερες των δέκα (10) ευρώ μέχρι και την 28η Φεβρουαρίου 2023. Ειδικά για το έτος 2023, ο φορολογούμενος μπορεί να τροποποιήσει τα στοιχεία των ακινήτων του που περιλαμβάνονται στη δήλωση του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 (Α' 312), εμπρόθεσμα μέχρι και την 30ή Ιουνίου 2023 και να καταβάλει τον φόρο σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις όχι μικρότερες των δέκα (10) ευρώ μέχρι και την 29η Φεβρουαρίου 2024.

Σε περίπτωση υποβολής τροποποιητικής δήλωσης από την οποία προκύπτει μείωση φόρου, εκδίδεται πράξη προσδιορισμού του φόρου σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 34 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022 Α' 206). Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), καθορίζονται τα όργανα, οι όροι, οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια, ο τρόπος, η διαδικασία και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την επαλήθευση της ορθότητας και πληρότητας των υποβαλλόμενων δηλώσεων.

Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται η μηχανογραφική σύνθεση των δηλώσεων ΕΝ.Φ.Ι.Α., η διαδικασία και ο τρόπος αποκατάστασης λαθών και ελλείψεων σε στοιχεία ακινήτων, των σχετικών δηλώσεων και σε δηλώσεις στοιχείων ακινήτων. Τα έντυπα με τα οποία πραγματοποιούνται διορθώσεις, τα οποία επέχουν θέση τροποποιητικής δήλωσης, τα υποδείγματα χορήγησης απαλλαγών και ο τρόπος υποβολής τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία διαδικασία και λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Ακίνητα που έχουν ουσιώδεις ελλείψεις στην περιγραφή, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατός ο υπολογισμός του ΕΝ.Φ.Ι.Α., θεωρούνται ως μη δηλωθέντα.»

Άρθρο 27.

Παράταση ισχύος μειωμένων και υπερμειωμένων συντελεστών Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 2859/2000) για ορισμένα αγαθά και υπηρεσίες -Τροποποίηση άρθρων 11 ν. 4690/2021, 1 ν. 4683/2020, 299 ν. 4738/2020, 49 ν. 4772/2021 και Παραρτήματος ΙΙΙ Κώδικα Φ.Π.Α.

1. Η παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 4690/2020 (Α' 104) τροποποιείται ως προς τον χρόνο ισχύος του μειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α., δεκατρία τοις εκατό (13%), και του υπερμειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α., έξι τοις εκατό (6%), κατά περίπτωση, για τα μη αλκοολούχα ποτά και αεριούχα νερά, τις μεταφορές προσώπων και των αποσκευών τους, την εστίαση και το τουριστικό πακέτο, και η παρ. 2 του άρθρου 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι διατάξεις του Παραρτήματος ΙΙΙ «Αγαθά και Υπηρεσίες που υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 21» του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, όπως τροποποιούνται με τις περ. α', γ' και δ' της παρ. 1 εφαρμόζονται από την 1.6.2020 έως και τις 31.12.2023.»

2. Οι παρ. 9 και 10 της ενότητας Β' με τίτλο «ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ», του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000, Α' 248), τροποποιούνται ως προς τον χρόνο ισχύος του μειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α., δεκατρία τοις εκατό (13%), στις υπηρεσίες που παρέχονται από γυμναστήρια και σχολές εκμάθησης χορού, και οι παρ. 9 και 10 διαμορφώνονται ως εξής:

«9. Η παροχή υπηρεσιών από γυμναστήρια από την 1.10.2021 έως και τις 31.12.2023.

10. Η παροχή υπηρεσιών από σχολές εκμάθησης χορού από την 1.10.2021 έως και τις 31.12.2023 και εφόσον δεν απαλλάσσονται με το άρθρο 22.»

3. Η παρ. 2 του εσωτερικού άρθρου πρώτου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), τροποποιείται ως προς τον χρόνο ισχύος του υπερμειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α., έξι τοις εκατό (6%), που εφαρμόζεται για

κάποια αγαθά ατομικής υγιεινής και προστασίας, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η παρ. 1 ισχύει έως και τις 31.12.2023.»

4. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 47 της ενότητας Α' με τίτλο «ΑΓΑΘΑ», του Παραρτήματος ΙΙΙ, του Κώδικα Φ.Π.Α. τροποποιείται ως προς τον χρόνο ισχύος του υπερμειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α., έξι τοις εκατό (6%) για τα φίλτρα και τις γραμμές αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλασμαφαίρεσης, και το τρίτο εδάφιο της παρ. 47 διαμορφώνεται ως εξής:

«Ο υπερμειωμένος συντελεστής του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται έως και τις 31.12.2023 και μετά την ημερομηνία αυτή τα είδη αυτά υπάγονται στον μειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. δεκατρία τοις εκατό (13%).»

5. Η παρ. 2 του άρθρου 299 του ν. 4738/2020 (Α' 207) τροποποιείται ως προς τον χρόνο ισχύος του μειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α., δεκατρία τοις εκατό (13%), στην εισαγωγή αντικειμένων τέχνης και στις παραδόσεις αντικειμένων καλλιτεχνικής αξίας από τον δημιουργό τους ή τους διαδόχους του και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η παρ. 1 ισχύει από την ψήφιση του νόμου έως και τις 31.12.2023.»

6. Η παρ. 5 του άρθρου 49 του ν. 4772/2021 (Α' 17) τροποποιείται ως προς τον χρόνο ισχύος του μειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α., δεκατρία τοις εκατό (13%), για τα εισιτήρια για ζωολογικούς κήπους και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Το άρθρο 36 ισχύει από τη δημοσίευση του παρόντος και εφαρμόζεται έως και τις 31.12.2023.»

7. Η παρ. 54 της ενότητας Α' με τίτλο «ΑΓΑΘΑ», του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α. τροποποιείται ως προς τον χρόνο ισχύος του υπερμειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α., έξι τοις εκατό (6%), στους απινιδωτές της Δ.Κ. ΕΧ 9018 και η παρ. 54 διαμορφώνεται ως εξής:

«54. Απινιδωτές (Δ.Κ. ΕΧ 9018). Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά της παρούσας ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%) και ισχύει έως και τις 31.12.2023.»

8. Η παρ. 1δ της ενότητας Β', με τίτλο «ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ», του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α. τροποποιείται ως προς τον χρόνο ισχύος του

υπερμειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α., έξι τοις εκατό (6%), στα εισιτήρια κινηματογράφων και η παρ. 1δ διαμορφώνεται ως εξής:

«1δ. Εισιτήρια κινηματογράφων για τα οποία ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%) από 1.1.2023 έως και τις 31.12.2023.»

Άρθρο 28.

Επιστροφή Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) πετρελαίου που χρησιμοποιείται στη γεωργία, και λοιπές ειδικές απαλλαγές ενεργειακών προϊόντων -Μεταβατική ρύθμιση -Τροποποίηση άρθρου 78 Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα

1. Στο άρθρο 78 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265):

- α) στην παρ. 1 αα) στο πρώτο εδάφιο της περ. β', αντικαθίσταται η λέξη «Κοινότητας» από τις λέξεις «Ευρωπαϊκής Ένωσης»,
- αβ) στις περ. δ' και ε', προστίθενται οι λέξεις «της περ. η»,
- αγ) στην περ. η', προστίθενται οι ορθές παραπομπές στους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- αδ) στις περ. ι' και ια', προστίθενται οι λέξεις «του κωδικού της Σ.Ο. 2716»,
- β) οι παρ. 4 και 5 αντικαθίστανται,
- γ) η παρ. 6 τροποποιείται ως προς τα εξουσιοδοτούμενα όργανα και το αντικείμενο της εξουσιοδότησης,
- δ) οι παρ. 4B και 7 καταργούνται,
- ε) επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, και το άρθρο 78 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 78

Ειδικές απαλλαγές ενεργειακών προϊόντων

1. Εκτός από τις απαλλαγές που προβλέπονται από το άρθρο 68, απαλλάσσονται επίσης:

- α) Ενεργειακά προϊόντα που παραλαμβάνονται, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν, ως καύσιμα για τις αεροπορικές μεταφορές, εκτός των ιδιωτικών πτήσεων αναψυχής.

Ως «ιδιωτική πτήση αναψυχής» νοείται η χρησιμοποίηση αεροσκάφους από τον ιδιοκτήτη του ή από φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο το χρησιμοποιεί, βάσει μισθώσεως ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο, για μη εμπορικούς σκοπούς και ειδικότερα, όταν δεν πρόκειται για τη μεταφορά επιβατών ή εμπορευμάτων ή για την παροχή υπηρεσιών, έναντι αμοιβής ή για τις ανάγκες των δημόσιων αρχών.

β) Ενεργειακά προϊόντα που παραλαμβάνονται, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν, ως καύσιμα για τη ναυσιπλοΐα στα ύδατα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής αλιείας, εκτός από την περίπτωση χρησιμοποίησής τους σε ιδιωτικά σκάφη αναψυχής και ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται επί ενός σκάφους αναψυχής.

Ως «ιδιωτικά σκάφη αναψυχής» νοούνται οποιαδήποτε σκάφη χρησιμοποιούνται από τον ιδιοκτήτη τους ή από το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο τα χρησιμοποιεί, βάσει μισθώσεως ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο, για μη εμπορικούς σκοπούς και ειδικότερα, όταν δεν πρόκειται για τη μεταφορά επιβατών ή εμπορευμάτων ή για την παροχή υπηρεσιών, έναντι αμοιβής ή για τις ανάγκες των δημόσιων αρχών.

δ) Το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) της περ. η) των κωδικών της Σ.Ο. 2710 19 43, 2710 19 46 και 2710 20 11, 2710 20 15, που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί, αποκλειστικά, ως ηλεκτρομονωτικό υλικό ηλεκτρικών μετασχηματιστών

ε) Το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) της περ. η' των κωδικών της Σ.Ο. 2710 19 43, 2710 19 46 και 2710 20 11, 2710 20 15, καθώς και το φωτιστικό πετρέλαιο (κηροζίνη), το ελαφρύ πετρέλαιο (WHITE SPIRIT) και τα άλλα ελαφρά λάδια των περ. ιβ', κδ' και κε', αντιστοίχως, της παρ. 1 του άρθρου 73, που παραλαμβάνονται από βιομηχανίες ή βιοτεχνίες και προορίζονται να χρησιμοποιηθούν, αποκλειστικά, ως πρώτη ύλη για την παραγωγή των προϊόντων τους.

στ) Τα προϊόντα των περ. κβ' και κγ' του άρθρου 73, που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν από τις βιομηχανίες ή βιοτεχνίες, ως πρώτες ύλες για την παραγωγή των προϊόντων τους.

ζ) Ο λιθάνθρακας, λιγνίτης και οπτάνθρακας (κοκ) των κωδικών της Σ.Ο. 2701, 2702 και 2704 και το φυσικό αέριο της περ. ιη' των κωδικών Σ.Ο. 2711 11 00 και 2711 21 00, που χρησιμοποιούνται, αποκλειστικά, για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

η) Ο λιθάνθρακας, λιγνίτης και οπτάνθρακας (κοκ) των κωδικών της Σ.Ο. 2701, 2702 και 2704 που χρησιμοποιούνται στην ορυκτολογική κατεργασία, στην έννοια της οποίας περιλαμβάνονται οι οικονομικές δραστηριότητες του κλάδου 23 «παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων» του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1893/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2006 «για τη θέσπιση της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE αναθεώρηση 2 και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3037/90 του Συμβουλίου και ορισμένων κανονισμών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικών με ειδικούς στατιστικούς τομείς» (L 393).

θ) Ο λιθάνθρακας, λιγνίτης και οπτάνθρακας (κοκ) των κωδικών της Σ.Ο. 2701, 2702 και 2704 και η ηλεκτρική ενέργεια του κωδικού της Σ.Ο. 2716, που χρησιμοποιούνται για χημική αναγωγή, ηλεκτρολυτική και μεταλλουργική κατεργασία.

ι) Η ηλεκτρική ενέργεια του κωδικού της Σ.Ο. 2716, που παράγεται και χρησιμοποιείται για ιδία χρήση, εφόσον προέρχεται από αιολική, ηλιακή, γεωθερμική, παλιρροϊκή ενέργεια και ενέργεια κυμάτων.

ια) Η ηλεκτρική ενέργεια του κωδικού της Σ.Ο. 2716, που χρησιμοποιείται για γεωργική χρήση.

2. Ειδικά για τα ενεργειακά προϊόντα που χρησιμοποιούνται στις παρακάτω περιπτώσεις, οι συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης ορίζονται, ως εξής:

ΕΙΔΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ Σ.Ο.	ΠΟΣΟ ΦΟΡΟΥ ΣΕ ΕΥΡΩ	ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ
α) Βενζίνη για γεωργικές χρήσεις άρθρου 16 του ν. 3686/1957 (Α' 64) και δασικών συνεταιρισμών άρθρου 5 του ν. 827/1978 (Α' 194)	2710 12 51 και 2710 12 59	299	1.000 λίτρα
β) Υγραέριο και μεθάνιο που χρησιμοποιείται στη γεωργία	27111211 έως	0,29 17	1000 χιλιόγραμμα

γ) Βενζίνη εκχύλισης (εξάνιο) που παραλαμβάνεται με τους όρους των διατάξεων του β.δ. 57/1967 (Α' 14)	27111900 και 27112900 2710 12 25		1000 χιλιόγραμμα
---	---	--	---------------------

3. Για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) των κωδικών της Σ.Ο. 2710 19 43 και 2710 20 11 της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 73 που χρησιμοποιείται από τις βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις στους κινητήρες σταθερής θέσης, στα μηχανήματα και μηχανολογικό εξοπλισμό και στα οχήματα, που σύμφωνα με τον προορισμό τους χρησιμοποιούνται, εκτός δημοσίων οδών ή δεν έχουν λάβει άδεια κύριας χρήσης στις δημόσιες οδούς, καθώς και από τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και τα δημόσια και ιδιωτικά νοσηλευτικά και προνοιακά ιδρύματα, επιστρέφεται ποσό του ειδικού φόρου κατανάλωσης που ανέρχεται στα εκατόν εικοσιπέντε (125) ευρώ ανά χιλιόλιτρο.

4. Για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) κινητήρων, της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 73, που χρησιμοποιείται αποκλειστικά στη γεωργία, καθορίζεται, από την 1η Ιανουαρίου 2023 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2023, μηδενικός συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης, ανά χιλιόλιτρο. Για το διάστημα ισχύος του μηδενικού συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης, κατά τη θέση σε ανάλωση του ως άνω προϊόντος, εφαρμόζεται ο συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 73 και επιστρέφεται, κατά τον χρόνο που καθορίζεται με την κανονιστική πράξη του τέταρτου εδαφίου, ποσό ειδικού φόρου κατανάλωσης ίσο με τον ως άνω οριζόμενο συντελεστή σύμφωνα με τους λοιπούς όρους που καθορίζονται στην ίδια πράξη.

Το ποσό επιστροφής του ειδικού φόρου κατανάλωσης είναι ανεκχώρητο και ακατάσχετο στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένες ληξιπρόθεσμες ή μη οφειλές προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες και τα νομικά τους πρόσωπα, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία επιστροφής του ειδικού φόρου κατανάλωσης,

ο χρόνος επιστροφής, τα δικαιούχα επιστροφής πρόσωπα, τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των ποσοτήτων πετρελαίου εσωτερικής καύσης (DIESEL) κινητήρων για τις οποίες υπολογίζεται η επιστροφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης, η αρμόδια για την επιστροφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης αρχή, ο τρόπος ελέγχου της νόμιμης χρήσης του πετρελαίου εσωτερικής καύσης (DIESEL) κινητήρων για το οποίο χορηγείται επιστροφή του φόρου, καθώς και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας.

4Α. Σε αλιείς, δικαιούχους απαλλαγής του ειδικού φόρου κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) καυσίμων, σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 1, κατοίκους μικρών και απομακρυσμένων νησιών, όπου δεν υφίσταται φορολογική αποθήκη καυσίμων ναυτιλίας, παρέχεται δυνατότητα προκαταβολής της επιστροφής του ειδικού φόρου κατανάλωσης καυσίμων που αναλογεί στις ετήσιες καταναλώσεις καυσίμων κινητήρων για τις ανάγκες τους.

Η δυνατότητα προκαταβολής της δικαιούμενης, σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 1, επιστροφής ισχύει και για νομικά πρόσωπα, καθώς και για οποιαδήποτε νομική οντότητα, με αντικείμενο την επαγγελματική αλιεία, υπό την προϋπόθεση ότι όλοι οι μέτοχοι ή εταίροι είναι κάτοικοι μικρών και απομακρυσμένων νησιών.

Η προκαταβολή της παρούσας είναι ακατάσχετη και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένες οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες και τα ασφαλιστικά ταμεία.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., καθορίζονται τα νησιά που υπάγονται στη ρύθμιση της παρούσας, τα κριτήρια για τον προσδιορισμό του ύψους της προκαταβολής, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

5. Η απαλλαγή από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης των περ. α' και β' της παρ. 1 δύναται να χορηγείται, με επιστροφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται τα δικαιούχα πρόσωπα, οι όροι, οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά, οι αρμόδιες αρχές και η διαδικασία επιστροφής και ελέγχου χορήγησης αυτής και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας.

6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζεται η διαδικασία επιστροφής του ειδικού φόρου κατανάλωσης και ο

τρόπος ελέγχου της νόμιμης χρησιμοποίησης του πετρελαίου, για το οποίο χορηγείται επιστροφή του φόρου αυτού, σύμφωνα με την παρ. 3.

Με όμοια απόφαση καθορίζεται κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος, καθώς και ο τρόπος ελέγχου της νόμιμης χρησιμοποίησης των παραλαμβανόμενων, με μερική ή ολική απαλλαγή προϊόντων.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι απαιτούμενοι έλεγχοι, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την απαλλαγή από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης του φυσικού αερίου που χρησιμοποιείται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με την περ. ζ' της παρ. 1.»

2. Η παρ. 4B του άρθρου 78 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα, όπως ίσχυε πριν από την κατάργησή της με την παρ. 1 του παρόντος, εφαρμόζεται σε συνδυασμό με το άρθρο 183 του ν. 4964/2022 (Α' 150), έως την ολοκλήρωση των εκκρεμών πληρωμών, για την επιστροφή Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης του πετρελαίου εσωτερικής καύσης (DIESEL) κινητήρων που χρησιμοποιήθηκε αποκλειστικά στη γεωργία, κατά το έτος 2022.

3. Η παρ. 4 του άρθρου 78 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα, όπως αντικαθίσταται με την παρ. 1 του παρόντος, ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2023.

Άρθρο 29.

Παράταση προθεσμιών υποβολής αιτήσεων υπαγωγής στο καθεστώς του άρθρου 5Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και ολοκλήρωσης της επένδυσης -Τροποποίηση περ. β', προσθήκη περ. δ' στην παρ. 81 του άρθρου 72 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος -Νομοτεχνική διόρθωση και προσθήκη περ. α' στην παρ. 2 άρθρου 11 του ν. 5000/2022

1. Στην παρ. 81 του άρθρου 72 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί μεταβατικών διατάξεων και έναρξης ισχύος, προστίθενται:

- α) στην περ. β' νέο τελευταίο εδάφιο,
- β) περ. δ', και η παρ. 81 διαμορφώνεται ως εξής:

«81.α. Ειδικά τα φυσικά πρόσωπα με πρώτο έτος υπαγωγής στον εναλλακτικό τρόπο φορολόγησης για το εισόδημα που προκύπτει στην αλλοδαπή του άρθρου 5Α του παρόντος, το φορολογικό έτος 2021, κατά παρέκκλιση των παρ. 2 και 5 του ίδιου άρθρου, εφόσον καταβάλλουν το κατ' αποκοπή ποσό φόρου της παρ. 2 του άρθρου αυτού για το εισόδημα που προκύπτει στην αλλοδαπή κατά το φορολογικό έτος 2021 έως και την 20ή.7.2022, εξακολουθούν να υπάγονται στο καθεστώς του άρθρου 5Α του παρόντος και εκδοθείσες αποφάσεις άρσης της υπαγωγής τους για το φορολογικό έτος 2021, κατ' εφαρμογή της παρ. 5 του ίδιου άρθρου, ανακαλούνται.

β. Ειδικά για τα φυσικά πρόσωπα που έχουν υπαχθεί στον εναλλακτικό τρόπο φορολόγησης για το εισόδημα που προκύπτει στην αλλοδαπή του άρθρου 5Α κατά τα φορολογικά έτη 2020 και 2021, η προϋπόθεση της περ. β) της παρ. 1 του ίδιου άρθρου πληρούται, εφόσον διαπιστωθεί ότι ολοκληρώθηκε η προβλεπόμενη στην ίδια διάταξη επένδυση εντός της τιθέμενης προθεσμίας των τριών (3) ετών από την υποβολή της αίτησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου. Ειδικά οι επενδύσεις αιτήσεων υπαγωγής φορολογικού έτους 2020 ολοκληρώνονται το αργότερο έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2023.

γ. Ειδικά για το φορολογικό έτος 2022, η αίτηση υπαγωγής στον εναλλακτικό τρόπο φορολόγησης του άρθρου 5Α υποβάλλεται στη Φορολογική Διοίκηση από το φυσικό πρόσωπο μέχρι τη 15η Δεκεμβρίου 2022. Η Φορολογική Διοίκηση εξετάζει την αίτηση και εκδίδει απόφαση, με την οποία την εγκρίνει ή την απορρίπτει, έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Δεκεμβρίου του έτους 2022.

δ. Ειδικά για το φορολογικό έτος 2023, η αίτηση υπαγωγής στον εναλλακτικό τρόπο φορολόγησης του άρθρου 5Α υποβάλλεται στη Φορολογική Διοίκηση από το φυσικό πρόσωπο μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2023. Η Φορολογική Διοίκηση εξετάζει την αίτηση και εκδίδει απόφαση, με την οποία την εγκρίνει ή την απορρίπτει, έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Δεκεμβρίου του έτους 2023.»

2. Στις περ. α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 5000/2022 (Α' 226) γίνεται διόρθωση σε σχέση με το έτος στο οποίο ανατρέχουν οι παρ. 5 και 9 του άρθρου 5Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 11 του ν. 5000/2022, και οι περ. α' και β' διαμορφώνονται ως εξής:

«α) Οι παρ. 3 και 10 του άρθρου 5Α του ν. 4172/2013, όπως τροποποιούνται με την παρ. 1 του παρόντος, ισχύουν για τις περιπτώσεις υπαγωγής στην εναλλακτική φορολόγηση από το έτος 2022 και εξής,

β) Η παρ. 5 και η παρ. 9 του άρθρου 5Α του ν. 4172/2013, όπως τροποποιείται με την παρ. 1 του παρόντος, ισχύει για τα φορολογικά έτη 2020 και επόμενα.»

3. Η παρ. 1 του παρόντος ισχύει από την 1η.1.2023.

Άρθρο 30.

Εφαρμογή κινήτρων ηλεκτρονικής τιμολόγησης άρθρου 71ΣΤ του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε.) και για το 2023 - Τροποποίηση άρθρου 72 Κ.Φ.Ε.

Στο άρθρο 72 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167) προστίθεται παρ. 85 ως εξής:

«85. Τα κίνητρα των παρ. 2 και 3 του άρθρου 71ΣΤ παρέχονται στις οντότητες, οι οποίες επιλέγουν την ηλεκτρονική τιμολόγηση μέσω παρόχου ηλεκτρονικής έκδοσης στοιχείων για τα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2020 και μετά, και χορηγούνται από το πρώτο έτος, στο οποίο εφαρμόζεται η ηλεκτρονική τιμολόγηση, μέχρι και το φορολογικό έτος 2023. Ειδικά για το φορολογικό έτος 2023, οι σχετικές επιλογές της παρ. 6 του άρθρου 71ΣΤ μπορούν να δηλωθούν και η ένταξη να έχει ολοκληρωθεί έως και τις 30.6.2023. Κατά τα λοιπά ισχύουν όσα ορίζονται στο άρθρο 71ΣΤ.»

Άρθρο 31.

Επιτάχυνση διαδικασίας υλοποίησης έργων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων ενταγμένων στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας -Τροποποίηση περ. 5 άρθρου 9 ν. 4389/2016

Στην παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 4389/2016 (Α' 94) τροποποιούνται οι περ. γ' και δ' ως προς την προσθήκη σε αυτές αναφοράς σε ένταξη ειδικότερων δαπανών και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Ως προς τον προϋπολογισμό της Αρχής, το Συμβούλιο Διοίκησης:

α) Παρέχει γνώμη στον Διοικητή της Αρχής επί του σχεδίου προϋπολογισμού της, πριν την υποβολή του στο Γ.Λ.Κ..

β) Παρακολουθεί την πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού της Αρχής, δια της υποβολής σε αυτό εκθέσεων από τον Διοικητή.

γ) Ελέγχει και αποφαινεται για τη σκοπιμότητα δαπανών, για έργα παροχής υπηρεσιών ή για προμήθειες ειδών καθαρής αξίας άνω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ και, ειδικά, για τις δαπάνες οι οποίες εντάσσονται προς χρηματοδότηση στη Σύμβαση Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους που κυρώθηκε με τον ν. 4822/2021 (Α' 135) εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του πρώτου εδαφίου, τεκμαίρεται η έγκριση του Συμβουλίου Διοίκησης.

δ) Παρέχει τη σύμφωνη γνώμη του για την ένταξη έργων στο Π.Δ.Ε. και στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών, και ειδικά για τα έργα, τα οποία εντάσσονται προς χρηματοδότηση στη Σύμβαση που κυρώθηκε με τον ν. 4822/2021 εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του πρώτου εδαφίου, τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Διοίκησης».

Άρθρο 32.

Μεταγραφή πράξεων μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων -Τροποποίηση άρθρου 61 ν. 4438/2016

Στο άρθρο 61 του ν. 4438/2016 (Α' 220) προστίθενται τέταρτο και πέμπτο εδάφια και το άρθρο 61 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 61

Κίνητρα για μετασχηματισμούς επιχειρήσεων με τον ν. 4172/2013

Για μετασχηματισμούς κατά τα άρθρα 52 έως και 55 του ν. 4172/2013 (Α' 167) η σύμβαση, η εισφορά και η μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, κάθε σχετική πράξη ή συμφωνία που αφορά την εισφορά ή μεταβίβαση στοιχείων του ενεργητικού ή παθητικού ή άλλων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων και κάθε εμπράγματος ή ενοχικού δικαιώματος, οι αποφάσεις των κατά νόμο οργάνων των μετασχηματιζόμενων εταιρειών, η σχέση συμμετοχής στο κεφάλαιο της νέας

εταιρείας, καθώς και κάθε άλλη συμφωνία ή πράξη που απαιτείται για τον μετασχηματισμό ή τη σύσταση της νέας εταιρείας, η δημοσίευση αυτών στο Γ.Ε.ΜΗ. και η μεταγραφή των σχετικών πράξεων απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου ή οποιοδήποτε άλλο τέλος υπέρ του Δημοσίου, καθώς και από κάθε τέλος, εισφορά ή δικαίωμα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου. Η απαλλαγή του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και επί του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, υπό την προϋπόθεση ότι ο κύκλος εργασιών της νέας εταιρείας, ήτοι το άθροισμα του κύκλου εργασιών των τελευταίων εγκεκριμένων και δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων ή, κατά περίπτωση, των τελευταίων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος των μετασχηματιζόμενων εταιρειών, αφαιρουμένων των τυχόν μεταξύ τους συναλλαγών, είναι ίσος ή μεγαλύτερος από το ποσό των τετρακοσίων πενήντα χιλιάδων (450.000) ευρώ. Αναφορικά με τον ΦΠΑ και τον φόρο εισοδήματος, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000) και του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013), όπως ισχύουν, αντίστοιχα.

Για τη μεταγραφή ή την εγγραφή των σχετικών πράξεων μεταβίβασης των περιουσιακών στοιχείων των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων καταβάλλονται μόνο πάγια δικαιώματα εμμίσθων ή αμίσθων υποθηκοφυλάκων και προϊσταμένων κτηματολογικών γραφείων, ποσού ύψους τριακοσίων (300) ευρώ, χωρίς οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση, αμοιβή, επίδομα ή τέλος, ανεξαρτήτως του χρόνου πραγματοποίησης του μετασχηματισμού και συντέλεσης των σχετικών πράξεων μεταβίβασης. Για τη μεταγραφή των ακινήτων και εμπραγμάτων δικαιωμάτων που μεταβιβάζονται, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 2515/1997 (Α' 154).»

Άρθρο 33.

Άρση ακινησίας οχημάτων έτους 2023 με αναλογική καταβολή τελών κυκλοφορίας -Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 36 ν. 2093/1992

1. Στο πέμπτο και το ενδέκατο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 2093/1992 (Α' 181) η λέξη «2022» αντικαθίσταται με τη λέξη «2023» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των οριζόμενων στις διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 2367/1953 (Α' 82), τα τέλη κυκλοφορίας στα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα, στις επιβατικές δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσυκλέτες ιδιωτικής χρήσης, στα τύπου JEEP αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, ανεξάρτητα από τον

χαρακτηρισμό τους ως επιβατικών ή φορτηγών και στα επιβατικά ρυμουλκούμενα, ημιρυμουλκούμενα ιδιωτικής χρήσης (τροχόσπιτα) είναι ετήσια και αδιαίρετα και οφείλονται για ολόκληρο το έτος, ανεξάρτητα από το χρονικό διάστημα κυκλοφορίας τους εντός του έτους.

Στα επιβατικά Ι.Χ. αυτοκίνητα του ανωτέρω εδαφίου περιλαμβάνονται και τα επιβατικά Ι.Χ. αυτοκίνητα που εισάγονται από το αλλοδαπό προσωπικό των εμποροβιομηχανικών επιχειρήσεων των εγκαταστημένων στην Ελλάδα, βάσει του α.ν. 89/1967 (Α' 132), όπως ισχύει.

Τα ανωτέρω οχήματα θεωρείται ότι κυκλοφόρησαν εντός του έτους και οφείλονται για αυτά τέλη κυκλοφορίας για ολόκληρο το έτος, εφόσον δεν τεθούν σε ακινησία, κατά τις διατάξεις των παρ. 1 έως 6 του άρθρου 22 του ν. 2367/1953 για ολόκληρο το έτος.

Η ακινησία δεν αίρεται εάν ο κάτοχος του οχήματος δεν καταβάλει τα τέλη κυκλοφορίας του έτους κατά το οποίο γίνεται η άρση.

Κατ' εξαίρεση, δίνεται εναλλακτικά η δυνατότητα άρσης της ακινησίας οχήματος αυτοκινήτου ή μοτοσυκλέτας ιδιωτικής χρήσης του πρώτου εδαφίου της παρούσας, άπαξ, εντός του έτους 2023, με αναλογική καταβολή των δωδεκατημορίων των ετήσιων τελών κυκλοφορίας που αντιστοιχούν στους μήνες άρσης ακινησίας του οχήματος.

Διάστημα άρσης ακινησίας μικρότερο του μηνός λογίζεται για τους σκοπούς του παρόντος, ως ολόκληρος μήνας και καταβάλλεται για αυτό ποσό ίσο με ένα δωδεκατημόριο των ετήσιων τελών κυκλοφορίας.

Τα τέλη κυκλοφορίας στις παραπάνω περιπτώσεις καταβάλλονται πριν την άρση της ακινησίας.

Ο ιδιοκτήτης ή κάτοχος του οχήματος υποχρεούται να θέσει εκ νέου το όχημά του σε ακινησία έως την τελευταία ημέρα της περιόδου κυκλοφορίας του, για την οποία έχουν καταβληθεί τα τέλη κυκλοφορίας και εάν αυτή είναι μη εργάσιμη ή συμπίπτει με επίσημη αργία, κατά την επόμενη εργάσιμη για τη φορολογική διοίκηση, ημέρα.

Κατά τη θέση του οχήματος σε ακινησία και εφόσον έχει επέλθει μεταφορά του οχήματος σε νέο σημείο, διάφορο του αρχικά δηλωθέντος, δηλώνεται εκ νέου το σημείο ακινητοποίησης.

Σε περίπτωση εκπρόθεσμης θέσης σε ακινησία ή μη θέσης σε ακινησία, επιβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο των ετήσιων τελών κυκλοφορίας, αφαιρουμένου του διπλάσιου ποσού των ήδη καταβληθέντων δωδεκατημορίων των ετήσιων τελών κυκλοφορίας.

Σε περίπτωση άρσης αναγκαστικής ακινησίας εντός του έτους 2023, καταβάλλονται κατ' εξαίρεση αναλογικά τα τέλη κυκλοφορίας για τους μήνες που υπολείπονται μέχρι το τέλος του έτους.

Τα τέλη κυκλοφορίας στην περίπτωση αυτή καταβάλλονται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε χώρα το γεγονός εξαιτίας του οποίου ήρθη η αναγκαστική ακινησία, ενώ σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο των ετήσιων τελών κυκλοφορίας.

Για τον υπολογισμό του ποσού των τελών κυκλοφορίας, ο μήνας εντός του οποίου γίνεται η άρση της αναγκαστικής ακινησίας λογίζεται ως ολόκληρος μήνας ανεξάρτητα από τη χρονική στιγμή της άρσης αυτής.

Με πράξη της αρμόδιας υπηρεσίας της φορολογικής διοίκησης διαπιστώνεται το οφειλόμενο ποσό, με βάση την ακριβή ημερομηνία της άρσης ακινησίας και τίθεται εκ νέου σε κυκλοφορία το όχημα.»

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από την 3η Απριλίου 2023.

Άρθρο 34.

Κατάργηση προθεσμίας υποβολής αίτησης για την εφαρμογή της παρ. 29 άρθρου 66 του ν. 4646/2019 -Τροποποίηση τρίτου εδαφίου παρ. 29 άρθρου 66 ν. 4646/2019

1. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 29 του άρθρου 66 του ν. 4646/2019 (Α' 201) τροποποιείται με την κατάργηση της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων ως εξής:

«Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, υποβάλλεται αίτηση στην Υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης που είναι αρμόδια για την επιδίωξη της είσπραξης των οφειλών.»

2. Η παρ. 1 ισχύει από την έναρξη ισχύος του ν. 4646/2019.

Άρθρο 35.

Μη επιβολή προστίμου του άρθρου 54 ν. 4987/2022 για εκπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος για ποσά φόρου κάτω από εκατό (100) ευρώ -Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 54 και προσθήκη παρ. 41 στο άρθρο 70 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

1. Το έβδομο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 54 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206) αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα πρόστιμα του παρόντος δεν επιβάλλονται, σε περίπτωση υποβολής:

α) εκπρόθεσμης αρχικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικού προσώπου ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, από την οποία το ποσό φόρου που προκύπτει προς καταβολή είναι έως εκατό (100) ευρώ,

β) εκπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικού προσώπου ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, από την οποία το επιπλέον ποσό φόρου που προκύπτει προς καταβολή, σε σχέση με την αρχική δήλωση, είναι έως εκατό (100) ευρώ.»

2. Στο άρθρο 70 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας προστίθεται παρ. 41 ως εξής:

«41. Πράξεις επιβολής προστίμου που εκδόθηκαν για εκπρόθεσμες αρχικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φυσικού προσώπου ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, από τις οποίες το ποσό φόρου που προέκυψε προς καταβολή είναι έως εκατό (100) ευρώ και πράξεις επιβολής προστίμου που εκδόθηκαν για εκπρόθεσμες τροποποιητικές δηλώσεις νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, από τις οποίες το ποσό φόρου που προέκυψε προς καταβολή, σε σχέση με την αρχική δήλωση, είναι έως εκατό (100) ευρώ, για τις οποίες:

α) είτε δεν έχει παρέλθει η προθεσμία άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ή εκκρεμεί η έκδοση απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής που έχει ασκηθεί ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών,

β) είτε δεν έχει παρέλθει η προθεσμία άσκησης δικαστικής προσφυγής κατά της απορριπτικής απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ή εκκρεμεί,

ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, εμπρόθεσμη προσφυγή κατά της απόφασης ή της σιωπηρής απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, ακυρώνονται ή, εφόσον έχουν εισπραχθεί, συμψηφίζονται με οφειλές και, στην περίπτωση που δεν υπάρχει οφειλή, επιστρέφονται. Τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο καταλαμβάνουν και εκκρεμείς κατά τα ως άνω πράξεις επιβολής προστίμου για πράξεις διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος ποσού φόρου προς καταβολή έως εκατό (100) ευρώ, οι οποίες εκδόθηκαν σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 32, με βάση διαθέσιμες πληροφορίες κατόπιν διασταυρώσεων.»

Άρθρο 36.

Μη επιβολή διοικητικού προστίμου εκπρόθεσμης δήλωσης για τη βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτων στην περίπτωση που έχει δηλωθεί στη φορολογία εισοδήματος οικείου φορολογικού έτους - Τροποποίηση περ. γ' παρ. 5 άρθρου 111 ν. 4446/2016 - Μεταβατική διάταξη

1. Στην περ. γ' της παρ. 5 του άρθρου 111 του ν. 4446/2016 (Α' 240) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η περ. γ' της παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«γ. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης Δήλωσης Βραχυχρόνιας Διαμονής επιβάλλεται αυτοτελές διοικητικό πρόστιμο ύψους εκατό (100) ευρώ. Το πρόστιμο του πρώτου εδαφίου δεν επιβάλλεται στην περίπτωση που το εισόδημα που προκύπτει από την εκπρόθεσμη Δήλωση Βραχυχρόνιας Διαμονής, έχει περιληφθεί στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικείου φορολογικού έτους.»

2. Πράξεις επιβολής προστίμου που εκδόθηκαν από την 1η.1.2018 και μετά για εκπρόθεσμη υποβολή Δήλωσης Βραχυχρόνιας Διαμονής, κατ' εφαρμογή της περ. γ' της παρ. 5 του άρθρου 111 του ν. 4446/2016, εφόσον το εισόδημα που προκύπτει από την εκπρόθεσμη Δήλωση Βραχυχρόνιας Διαμονής έχει περιληφθεί στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικείου φορολογικού έτους, ακυρώνονται ή, εφόσον έχουν εισπραχθεί, συμψηφίζονται ή επιστρέφονται κατά περίπτωση.

Άρθρο 37.

Ψηφιακή έκδοση παραστατικών διακίνησης αγαθών -Τροποποίηση άρθρου 5 ν. 4308/2014

Στο άρθρο 5 του ν. 4308/2014 (Α' 251), περί ελληνικών λογιστικών προτύπων, προστίθενται παρ. 9Α, 9Β και 9Γ, ως εξής:

«9Α. Για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων διακίνησης αγαθών των παρ. 8 και 9, τα σχετικά παραστατικά εκδίδονται ψηφιακά, φέρουν συγκεκριμένες προδιαγραφές και σημάνσεις και διαβιβάζονται απευθείας στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).

9Β. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. εξειδικεύεται η έκταση εφαρμογής και καθορίζονται ο χρόνος διαβίβασης, οι εξαιρέσεις και η έναρξη ισχύος των υποχρεώσεων της παρ. 9Α.

9Γ. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται οι ειδικότερες υποχρεώσεις των υπόχρεων οντοτήτων της παρ. 9Α, οι προδιαγραφές, το περιεχόμενο και ο μορφότυπος των ψηφιακών παραστατικών διακίνησης, ο τρόπος και τα κανάλια διαβίβασης αυτών στην Α.Α.Δ.Ε., καθώς και οι διαδικασίες και λεπτομέρειες για την εφαρμογή των υποχρεώσεων της παρ. 9Α.»

Άρθρο 38.

Ψηφιοποίηση πιστοποιητικού ταξινόμησης οχημάτων - Τροποποίηση άρθρου 130 Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα

1. Στο άρθρο 130 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265)

- α) στην παρ. 2, στην περ. β' της παρ. 3 και τις παρ. 4, 5, 7, 8, 9 και 10 επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις,
- β) η παρ. 6 αντικαθίσταται,
- γ) στην παρ. 9 επικαιροποιούνται οι παραπομπές σε ενωσιακούς Κανονισμούς και το άρθρο 130 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 130

Βεβαίωση και είσπραξη του τέλους ταξινόμησης οχημάτων Πιστοποιητικά ταξινόμησης

1. Υπόχρεος στην καταβολή του τέλους ταξινόμησης είναι ο ιδιοκτήτης του οχήματος ή ο νόμιμος αντιπρόσωπός του.

2. Για τη βεβαίωση και είσπραξη του τέλους ταξινόμησης και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) ή για τη χορήγηση οριστικής απαλλαγής ενωσιακών οχημάτων, υποβάλλεται στην αρμόδια τελωνειακή αρχή ειδική δήλωση μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία το τέλος καθίσταται απαιτητό και οπωσδήποτε πριν από την έκδοση της άδειας κυκλοφορίας. Για τα οχήματα των παρ. 1 και 2 του άρθρου 133 η ειδική δήλωση υποβάλλεται κατά την έξοδο αυτών από τα ανασταλτικά καθεστώτα. Με την ειδική δήλωση, που αποτελεί τίτλο υπέρ του Δημοσίου, συνεισπράττεται και ο οφειλόμενος Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.).

3. Η βεβαίωση και είσπραξη του τέλους ταξινόμησης ή η χορήγηση οριστικής απαλλαγής από αυτό, των οχημάτων που προέρχονται από τρίτες χώρες, γίνεται:

α) όταν το τέλος καταβληθεί κατά το χρόνο θέσης σε ανάλωση, επί του ιδίου παραστατικού που χρησιμοποιείται για τη βεβαίωση και είσπραξη των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων εισαγωγής,

β) όταν το τέλος καταβληθεί σε μεταγενέστερο χρόνο, επί της ειδικής δήλωσης της παρ. 2. Η ειδική δήλωση υποβάλλεται στην τελωνειακή αρχή στην οποία έγινε η θέση σε ανάλωση του οχήματος και συσχετίζεται με το παραστατικό θέσης σε ανάλωση που μέχρι τότε παραμένει σε εκκρεμότητα,

γ) όταν τα οχήματα έχουν υπαχθεί σε τελωνειακό ανασταλτικό καθεστώς επί του παραστατικού με το οποίο τίθενται σε ανάλωση.

4. Οι συντελεστές, που λαμβάνονται υπόψη για τη βεβαίωση και είσπραξη του τέλους ταξινόμησης και εφόσον το όχημα είναι ενωσιακό και του Φ.Π.Α., είναι εκείνοι που ισχύουν κατά το χρόνο που το τέλος καθίσταται απαιτητό. Αν μειωθούν οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης ή και του Φ.Π.Α., μετά την υποβολή του παραστατικού βεβαίωσης και είσπραξης και πριν από την έκδοση του αποδεικτικού είσπραξης, εφαρμόζεται ο ευνοϊκότερος για τον υπόχρεο συντελεστής. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται, όταν το αποδεικτικό είσπραξης δεν εκδόθηκε για λόγους που αποκλειστικά βαρύνουν τον υπόχρεο. Αν δεν υποβληθεί η δήλωση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 129 και εφόσον οι τελωνειακές αρχές αδυνατούν να προσδιορίσουν το χρόνο κατά τον οποίο το τέλος κατέστη απαιτητό, οι συντελεστές, που λαμβάνονται υπόψη για τη βεβαίωση και είσπραξη του τέλους ταξινόμησης και του Φόρου

Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), είναι αυτοί που ισχύουν κατά την ημερομηνία διαπίστωσης της παράβασης.

5. Μετά την είσπραξη του τέλους ταξινόμησης και των λοιπών επιβαρύνσεων ή τη νόμιμη οριστική απαλλαγή από αυτά εκδίδονται από την αρμόδια τελωνειακή αρχή αποδεικτικό είσπραξης και πιστοποιητικό ταξινόμησης ή τελωνισμού του οχήματος.

6. α) Με αποφάσεις του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο της ειδικής δήλωσης, του αποδεικτικού είσπραξης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο του πιστοποιητικού ταξινόμησης και ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στην ψηφιοποίησή του, τη διακίνηση, τη διαχείριση, την καταχώριση, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με την έκδοση του πιστοποιητικού ταξινόμησης θέμα.

7. Μετά από αίτηση του ιδιοκτήτη του οχήματος ή του νόμιμου αντιπροσώπου του που υποβάλλεται πριν τη γνωστοποίηση στον ενδιαφερόμενο της πρόθεσης της τελωνειακής αρχής να προβεί στην επαλήθευση των στοιχείων αυτού, επιτρέπεται η διόρθωση των εκ παραδρομής δηλωθέντων στοιχείων της Ειδικής Δήλωσης, υπό την προϋπόθεση ότι πρόκειται για το ίδιο όχημα.

Διόρθωση της Δήλωσης δεν επιτρέπεται αν κατά την αποδοχή ή την καταχώριση διαπιστώνεται ανακρίβεια των στοιχείων αυτής.

8. Μετά από αίτηση του ιδιοκτήτη του οχήματος ή του νόμιμου αντιπροσώπου του επιτρέπεται η ακύρωση της Ειδικής Δήλωσης, εφόσον συντρέχει συγγνωστή νομική ή πραγματική πλάνη αυτού, που συνεπάγεται αδυναμία ταξινόμησης του οχήματος από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών ή ικανοποίησης όλων των προβλεπόμενων προϋποθέσεων υπαγωγής του οχήματος σε ειδικό απαλλακτικό φορολογικό καθεστώς.

Εάν οι τελωνειακές αρχές έχουν πληροφορήσει τον ιδιοκτήτη του οχήματος ότι προτίθενται να προβούν στην εξέταση αυτού, αίτηση ακύρωσης της Δήλωσης μπορεί να γίνει δεκτή μόνο μετά την πραγματοποίηση της εξέτασης.

Η διόρθωση ή η ακύρωση της Δήλωσης δεν επιδρά στην εφαρμογή των ισχυουσών κατασταλτικών διατάξεων.

9. Για την επαλήθευση των στοιχείων που αναγράφονται στην Ειδική Δήλωση οχήματος, εφαρμόζεται κατ' αναλογία το άρθρο 33, καθώς και οι αντίστοιχες περί διασαφήσεων και επαλήθευσης εμπορευμάτων διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Οκτωβρίου 2013 για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (L 269), του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2446 της Επιτροπής της 28ης Ιουλίου 2015 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά λεπτομερείς κανόνες σχετικούς με ορισμένες από τις διατάξεις του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (L 343) και του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2447/2015 της Επιτροπής της 24ης Νοεμβρίου 2015 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα. Αν κατά τον έλεγχο και την επαλήθευση του οχήματος διαπιστωθούν διαφορές, εφαρμόζεται το άρθρο 42.

10. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται εθνικές αρχές, ως εθνικά σημεία επαφής, αρμόδια για την επεξεργασία εισερχόμενων και εξερχόμενων αιτημάτων για δεδομένα ταξινόμησης οχημάτων, καθώς και λοιπά θέματα που αφορούν στους όρους λειτουργίας της αυτοματοποιημένης διαδικασίας ανταλλαγής πληροφοριών ταξινόμησης οχημάτων με χρήση της εφαρμογής λογισμικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών για Οχήματα και Άδειες Οδήγησης (EUCARIS), για τους σκοπούς του Φ.Π.Α., όπως προβλέπεται στο άρθρο 21α του Κανονισμού (ΕΕ) 904/2010 του Συμβουλίου της 7ης Οκτωβρίου 2010 για τη διοικητική συνεργασία και την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας.

11. Το τέλος ταξινόμησης που βεβαιώθηκε και εισπράχθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, επιστρέφεται, σε περίπτωση οχημάτων, τα οποία δεν ταξινομήθηκαν, με συνέπεια να μην κυκλοφορήσουν στο εσωτερικό της χώρας, λόγω εξαγωγής σε τρίτες χώρες ή αποστολής τους σε άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. Δικαιούχος της επιστροφής είναι το πρόσωπο της παρ. 1, το οποίο κατέβαλε το τέλος ταξινόμησης με την κατά περίπτωση υποβολή του προβλεπόμενου από τις παρ. 2 και 3 τελωνειακού παραστατικού. Το σχετικό δικαίωμα παρέχεται ύστερα από αίτηση του δικαιούχου στις αρμόδιες τελωνειακές αρχές.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την επιστροφή του τέλους ταξινόμησης.»

2. Η υπό στοιχεία ΔΕΦΚΔ/5018174/ΕΞ/23.7.2014 (Β' 2161) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων παύει να ισχύει από την έναρξη ισχύος της κανονιστικής πράξης που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της περ. β' της παρ. 6 του άρθρου 130 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα, όπως αυτή προστίθεται με την παρ. 1.

Άρθρο 39.

Υποχρεώσεις Παρόχων Υπηρεσιών Πληρωμών -Προσθήκη παρ. 3β στο άρθρο 15 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Στο άρθρο 15 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α'206), προστίθεται παρ. 3β, ως εξής:

«3β. Ο Διοικητής δύναται να ζητά, με έγγραφο ή ηλεκτρονικό αίτημα, από κάθε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών οποιοδήποτε στοιχείο και πληροφορία σχετικά με τις ακόλουθες συναλλαγές, για τις οποίες προκύπτουν φορολογικές υποχρεώσεις στην Ελλάδα και, συγκεκριμένα:

(α) συναλλαγές που εκτελούνται μέσω τερματικών, ημεδαπής ή αλλοδαπής, «Ηλεκτρονικής Μεταφοράς Κεφαλαίων στο Σημείο Πώλησης (Electronic Funds Transfer at the Point of Sale, EFT/POS)» αποδοχής καρτών πληρωμών,

(β) συναλλαγές μέσω λογαριασμών και κάθε είδους χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών.

Οι πληροφορίες ή τα στοιχεία, που ζητούνται, παρέχονται ή διαβιβάζονται από τον Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στη Φορολογική Διοίκηση μέχρι την τελευταία ημέρα του επόμενου μήνα από τον μήνα παραλαβής του αιτήματος. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η προθεσμία του δευτέρου εδαφίου δύναται να παρατείνεται κατά έναν (1) μήνα, ανάλογα με τον όγκο των πληροφοριών ή στοιχείων, που ζητούνται, κατόπιν υποβολής αιτήματος από τον Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών.

Για τις ανάγκες της παρούσας, ως «Πάροχος Υπηρεσιών Πληρωμών», νοείται κάθε φορέας αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών με τη χρήση καρτών πληρωμών (card acquirer), που εξυπηρετεί επιχειρήσεις στην ελληνική επικράτεια, ανεξάρτητα αν η καταστατική του έδρα ή ο τόπος πραγματικής διοίκησης ή η μόνιμη εγκατάστασή του βρίσκεται στην Ελλάδα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 6 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167) ή τις Συμβάσεις Αποφυγής Διπλής Φορολογίας.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή, κατόπιν γνώμης του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας, δύναται να καθορίζεται κάθε αναγκαίο θέμα και διαδικασία, καθώς και οι ειδικότερες λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης.»

Άρθρο 40.

Κυρώσεις στους Παρόχους Υπηρεσιών Πληρωμών για παραβίαση των υποχρεώσεων παροχής στοιχείων και πληροφοριών για συναλλαγές που εκτελούν -Προσθήκη άρθρου 54I στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206) προστίθεται άρθρο 54I ως εξής:

«Άρθρο 54I

Κυρώσεις στους Παρόχους Υπηρεσιών Πληρωμών για παραβίαση των υποχρεώσεων της παρ. 3β του άρθρου 15

1. Αν οι πληροφορίες ή τα στοιχεία που ζητούνται, σύμφωνα με την παρ. 3β του άρθρου 15, δεν παρέχονται από τον Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ. Εφόσον ο Πάροχος Υπηρεσιών Πληρωμών ανταποκριθεί στο αίτημα της παρ. 3β του άρθρου 15 εκπρόθεσμα ή τα παρεχόμενα στοιχεία δεν ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές του ως άνω αιτήματος, επιβάλλεται πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) έως σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ. Για αιτήματα που υποβάλλονται εντός του ίδιου φορολογικού έτους, το πρόστιμο δεν μπορεί να υπερβαίνει, κατά περίπτωση, το τριπλάσιο των ανώτερων ποσών του δευτέρου εδαφίου.

2. Αν δεν υποβληθούν οι πληροφορίες και τα στοιχεία που ζητούνται, εκτός από το πρόστιμο της παρ. 1, δύναται να επιβάλλεται η διακοπή της πρόσβασης στους ιστότοπους του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών από τους Παρόχους Υπηρεσιών Διαδικτύου με καταστατική έδρα ή με τόπο πραγματικής διοίκησης ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 6 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167) ή στις Συμβάσεις Αποφυγής Διπλής Φορολογίας, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 54Δ του παρόντος, το οποίο εφαρμόζεται αναλόγως.

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή καθορίζονται τα κριτήρια προσδιορισμού του ύψους των προστίμων, σε περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής ή υποβολής που δεν ανταποκρίνεται στις ορισθείσες προδιαγραφές και ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 41.

Υποχρέωση διασύνδεσης τερματικών Ηλεκτρονικής Μεταφοράς Κεφαλαίων στο Σημείο Πώλησης με τη Φορολογική Διοίκηση - Προσθήκη άρθρου 15B στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206) προστίθεται άρθρο 15B ως εξής:

«Άρθρο 15B

Υποχρεωτική διασύνδεση των τερματικών Ηλεκτρονικής Μεταφοράς Κεφαλαίων στο Σημείο Πώλησης ημεδαπής και αλλοδαπής με τη Φορολογική Διοίκηση

1. Οντότητες του άρθρου 1 του ν. 4308/2014 (Α' 251) που χρησιμοποιούν τερματικά «Ηλεκτρονικής Μεταφοράς Κεφαλαίων στο Σημείο Πώλησης (Electronic Funds Transfer at the point of sale, EFT/POS)», ημεδαπών ή αλλοδαπών παρόχων, υποχρεούνται να διασυνδέονται και να παρέχουν στη Φορολογική Διοίκηση πληροφορίες για τις συναλλαγές που εκτελούνται μέσω αυτών είτε μέσω διασύνδεσης των τερματικών με Φορολογικούς Ηλεκτρονικούς Μηχανισμούς (Φ.Η.Μ.) είτε απευθείας με τα πληροφοριακά συστήματα Φορολογικής Διοίκησης.

2. Με απόφαση του Διοικητή της καθορίζονται ο τρόπος, ο χρόνος, η έκταση εφαρμογής, η διαδικασία, οι υπόχρεοι, οι όροι και οι προϋποθέσεις διασύνδεσης των τερματικών Ηλεκτρονικής Μεταφοράς Κεφαλαίων στο Σημείο Πώλησης (EFT/POS) ημεδαπής και αλλοδαπής με τη Φορολογική Διοίκηση, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 42.

Κυρώσεις για παραβίαση της υποχρέωσης διασύνδεσης
τερματικών Ηλεκτρονικής Μεταφοράς Κεφαλαίων στο Σημείο
Πώλησης με τη Φορολογική Διοίκηση -Προσθήκη άρθρου 54Θ
στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206) προστίθεται
άρθρο 54Θ ως εξής:

«Άρθρο 54Θ

Κυρώσεις για παραβίαση της υποχρέωσης του άρθρου 15B

1. Στην οντότητα του άρθρου 1 του ν. 4308/2014 (Α' 251) που έχει υποχρέωση
χρήσης τερματικών Ηλεκτρονικής Μεταφοράς Κεφαλαίων στο Σημείο
Πώλησης (Electronic Funds Transfer at the Point of Sale, EFT/POS), ως
δικαιούχος πληρωμής σύμφωνα με την περ. γ' του άρθρου 62 του ν. 4446/2016
(Α' 240) και παραβαίνει τις υποχρεώσεις του άρθρου 15B, επιβάλλεται
πρόστιμο από χίλια (1.000) ευρώ έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, ανά
φορολογικό έτος.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή
καθορίζονται κριτήρια για τον προσδιορισμό του ύψους των προστίμων της
παρ. 1, όπως ενδεικτικά το τηρούμενο λογιστικό σύστημα, απλογραφικό ή
διπλογραφικό, τα ακαθάριστα έσοδα της οντότητας και η υποτροπή, και
ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 43.

Έλεγχος στη διακίνηση και παραλαβή ορισμένων ενεργειακών
προϊόντων -Προσθήκη άρθρου 112B στον Εθνικό Τελωνειακό
Κώδικα

1. Στον Εθνικό Τελωνειακό Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265) προστίθεται άρθρο
112B ως εξής:

«Άρθρο 112B

Έλεγχος στη διακίνηση και την παραλαβή ορισμένων ενεργειακών προϊόντων

1. Οι οντότητες των περ. α', β' και γ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4308/2014 (Α' 251), οι οποίες, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους ή της παραγωγικής τους διαδικασίας, παραλαμβάνουν είτε από άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε., είτε από το εσωτερικό της χώρας, προϊόντα των κωδικών Σ.Ο. 2710 1971 έως και 2710 1999 και των δασμολογικών κλάσεων 3403 και 3814, σε χύδην μορφή, τα οποία δεν υπόκεινται στη νομοθεσία για τον έλεγχο και την κυκλοφορία του Μέρους Τρίτου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 72, υποχρεούνται να υποβάλουν στις αρμόδιες τελωνειακές αρχές της χώρας δήλωση γνωστοποίησης παραλαβής των προϊόντων αυτών, πριν την έναρξη της διακίνησής τους. Αν τα ως άνω προϊόντα εισάγονται από τρίτες χώρες, η δήλωση γνωστοποίησης παραλαβής των προϊόντων, υποβάλλεται κατά τον ίδιο χρόνο με τη διασάφηση εισαγωγής.

2. Οι διακινήσεις στο έδαφος της χώρας των προϊόντων της παρ. 1, τα οποία παραλαμβάνονται από άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. ή από το εσωτερικό της χώρας, πραγματοποιούνται υποχρεωτικά υπό την κάλυψη της δήλωσης γνωστοποίησης παραλαβής της παρ.1, μέχρι την ολοκλήρωσή τους.

3. Η μη τήρηση των υποχρεώσεων της παρ. 1 από τον παραλήπτη και της παρ. 2 από τον μεταφορέα, χαρακτηρίζεται ως απλή τελωνειακή παράβαση και επιβάλλονται αυτοτελώς στα ανωτέρω πρόσωπα τα διοικητικά πρόστιμα της παρ. 1 του άρθρου 119Α, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 119Α σχετικά με τη λαθρεμπορία.

4. Εφόσον μετά από έλεγχο διαπιστωθεί η κατοχή των προϊόντων της παρ. 1, σε χύδην μορφή ή η ανάμιξή τους με άλλα ενεργειακά προϊόντα της παρ. 1 του άρθρου 73, σε εγκατάσταση κατόχου άδειας λιανικής εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων του άρθρου 7 του ν. 3054/2002 (Α' 230), εφαρμόζονται όσα ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 119Α.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) καθορίζονται:

α. οι διαδικασίες παρακολούθησης και ελέγχου τήρησης όσων ορίζονται στις παρ. 1 και 2,

β. το περιεχόμενο της δήλωσης γνωστοποίησης παραλαβής των προϊόντων της παρ. 1,

γ. οι αρμόδιες τελωνειακές αρχές, στις οποίες υποβάλλεται η δήλωση γνωστοποίησης,

δ. ο τρόπος υποβολής της,

ε. οι υποχρεώσεις των παραληπτών και των μεταφορέων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., είναι δυνατό να ορίζονται και άλλα προϊόντα, πλέον όσων ορίζονται στην παρ. 1, τα οποία υπάγονται σε έλεγχο στη διακίνηση και την παραλαβή, σύμφωνα με το παρόν.»

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από την 15η.9.2023. Η ημερομηνία του πρώτου εδαφίου δύναται να μετατεθεί με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2023.

Άρθρο 44.

Σφράγιση εγκαταστάσεων και δημοσιοποίηση στοιχείων σε περίπτωση νοθείας που διαπιστώνεται από ελεγκτική αρχή εκτός Α.Α.Δ.Ε. -Αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 119Α Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα

Η παρ. 4 του άρθρου 119Α του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265, Ε.Τ.Κ.) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Όταν, από εξέταση των υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Χημείου του Κράτους (Γ.Χ.Κ.) δείγματος καυσίμων που διενεργείται για ελεγχόμενη, είτε από τις τελωνειακές υπηρεσίες της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), είτε από οποιαδήποτε άλλη δημόσια ελεγκτική ή διωκτική αρχή, εγκατάσταση κατόχου άδειας εμπορίας ή λιανικής εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων των άρθρων 6 και 7 του ν. 3054/2002 (Α' 230), με βάση την έκθεση ανάλυσης του κατ' έφεση δείγματος ή τη σχετική απόφαση του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου, σε περίπτωση που υπάρχει διαφορά μεταξύ της ανάλυσης του πρώτου και του κατ' έφεση δείγματος, προκύπτει ότι ο ελεγχόμενος κάτοχος της άδειας κατέχει, διακινεί και εμπορεύεται νοθευμένα καύσιμα, σφραγίζεται η εγκατάσταση, όπου διαπιστώνεται η παράβαση, για χρονικό διάστημα από δέκα (10) έως ενενήντα (90) ημέρες, ανάλογα με τη σοβαρότητά της. Η σφράγιση πραγματοποιείται είτε από την τελωνειακή υπηρεσία που έχει διενεργήσει τον έλεγχο είτε από την τελωνειακή υπηρεσία στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας υπάγεται η έδρα της ελεγχόμενης εγκατάστασης, σε περίπτωση που ο έλεγχος έχει διενεργηθεί από οποιαδήποτε άλλη δημόσια ελεγκτική ή διωκτική αρχή.

Το δείγμα καυσίμου που έχει ληφθεί, αποστέλλεται άμεσα από την ελέγχουσα αρχή στη χημική υπηρεσία που διενεργεί την ανάλυση, η οποία ολοκληρώνει τις σχετικές διαδικασίες έως και την έκδοση της σχετικής έκθεσης ανάλυσης του κατ' έφεση δείγματος, το αργότερο εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την παραλαβή του δείγματος. Η απόφαση του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου, αν υπάρχει διαφορά μεταξύ της ανάλυσης του πρώτου και του κατ' έφεση δείγματος, εκδίδεται εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημέρα που αυτό επιλαμβάνεται της διαφοράς.

Αν στοιχειοθετείται λαθρεμπορία, τα μέτρα της παρούσας επιβάλλονται ανεξάρτητα από τις λοιπές ποινικές και διοικητικές κυρώσεις, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2.

Στην περίπτωση μη κανονικών δειγμάτων, πέραν της επιβολής των μέτρων της παρούσας, ενημερώνεται το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την επιβολή κυρώσεων του ν. 3054/2002 (Α' 230) για μη τήρηση της ποιότητας και του τύπου των καυσίμων, πλην της κύρωσης της σφράγισης που έχει ήδη επιβληθεί στο πλαίσιο της παρούσας.

Για την εφαρμογή της παρούσας, ως καύσιμα νοούνται τα ενεργειακά προϊόντα της παρ. 1 του άρθρου 73.

Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται η διαδικασία, ο τρόπος και τα όργανα επιβολής της σφράγισης και αποσφράγισης των εγκαταστάσεων κατόχου άδειας εμπορίας ή λιανικής εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων, στις οποίες διαπιστώνονται οι παραβάσεις της παρούσας και δύνανται να ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη δημοσιοποίηση των στοιχείων των παραβατών, των παραβάσεων και των κυρώσεων, καθώς και ο τρόπος, ο χρόνος και το μέσο δημοσιοποίησης, τηρουμένου του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119) και του ν. 4624/2019 (Α' 137) και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Άρθρο 45.

Κυρώσεις για παραβάσεις σχετικά με το σύστημα εισροών - εκροών στις φορολογικές αποθήκες και στις αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης ενεργειακών προϊόντων - Τροποποίηση του άρθρου 119Γ του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα

Το άρθρο 119Γ του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265) τροποποιείται:

- α) στην παρ. 1, με την επικαιροποίηση της παραπομπής στον Οργανισμό του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,
- β) στην παρ. 2,
  - βα) με την προσθήκη νομοτεχνικών βελτιώσεων στην περ. α',
  - ββ) με την αντικατάσταση της περ. αγ',
  - βγ) με τη διαγραφή της αναφοράς στην «παρούσα περ. α'», στην περ. αδ',
  - γ) με την προσθήκη δεύτερου εδαφίου στην περ. β' της παρ. 2,
  - δ) με τη διευκρίνιση στην αναφορά της υποδιαίρεσης της υποπερ. αα', στην παρ. 4,
  - ε) στην παρ. 5
    - εα) με την προσθήκη στην εξουσιοδότηση του πρώτου εδαφίου της εξειδίκευσης περιπτώσεων ανάκλησης αδείας σε φορολογικές αποθήκες,
    - εβ) με την προσθήκη στο δεύτερο εδάφιο αναφοράς στα στοιχεία δημοσίευσης του ν. 4624/2019, και το άρθρο 119Γ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 119Γ

Κυρώσεις για παραβάσεις των διατάξεων περί εγκατάστασης ολοκληρωμένων συστημάτων παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών εκροών στις φορολογικές αποθήκες και στις αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης ενεργειακών προϊόντων

1. Αρμόδιες υπηρεσίες για τον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων που αφορούν στα ολοκληρωμένα συστήματα παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών εκροών των φορολογικών αποθηκών και των αποθηκών τελωνειακής αποταμίευσης ενεργειακών προϊόντων της παρ. 1 του

άρθρου 73 είναι τα τελωνεία ελέγχου των ανωτέρω αποθηκών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση του Υπουργού Οικονομικών της παρ. 2 του άρθρου 63 και στην υπό στοιχεία ΔΔΘΤΟΚ Δ 1026126 ΕΞ 2017 απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (Β' 810), αντίστοιχα, καθώς και οι τελωνειακές ελεγκτικές αρχές της Α.Α.Δ.Ε., σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ2020 απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (Β' 4738). Αν κρίνεται αναγκαίο, ζητείται η συνδρομή των λοιπών υπηρεσιών της Α.Α.Δ.Ε. στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όπως αυτές καθορίζονται από την ίδια απόφαση, καθώς και των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, σύμφωνα με το π.δ. 5/2022 (Α' 15).

2. α. Για κάθε παράβαση του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 33 και του τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 63 και των υπουργικών αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή τους και κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος, επιβάλλεται στους, κατά περίπτωση, υπόχρεους διοικητικό πρόστιμο από χίλια (1.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, επιφυλασσομένης της υποπερ. αδ) και επιβάλλεται, κατά περίπτωση, ανάκληση της άδειας της φορολογικής αποθήκης ή της αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης. Το ποσό του προστίμου προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη το είδος και τη βαρύτητα της παράβασης, καθώς και την υποτροπή.

Ειδικότερα:

αα) Σε περίπτωση μη εγκατάστασης ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών εκροών, επιβάλλεται στον φορέα της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης της φορολογικής αποθήκης ή στον διαχειριστή της αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης πρόστιμο από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ και ανακαλείται η άδεια λειτουργίας της φορολογικής αποθήκης ή της αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης.

αβ) Σε περίπτωση μη πλήρωσης των όρων, προϋποθέσεων και προδιαγραφών της εγκατάστασης και λειτουργίας των συστημάτων παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών-εκροών, επιβάλλεται στον φορέα της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης της φορολογικής αποθήκης ή στον διαχειριστή της αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης ή/και στον εγκαταστάτη του συστήματος παρακολούθησης εισροών εκροών πρόστιμο από χίλια (1.000) ευρώ έως τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ και

ανακαλείται, κατά περίπτωση, η άδεια λειτουργίας της φορολογικής αποθήκης ή της αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης.

αγ) Σε περίπτωση διαπίστωσης των παραβάσεων της παρ. 3, επιβάλλεται στον φορέα της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης της φορολογικής αποθήκης ή στον διαχειριστή της αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης ή στον εγκαταστάτη του συστήματος παρακολούθησης εισροών εκροών ή σε οποιονδήποτε άλλο συνέπραξε ή προσέφερε συνδρομή, καθ' οιονδήποτε τρόπο, στην τέλεση των παραβάσεων αυτών, πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ και ανακαλείται, κατά περίπτωση, η άδεια λειτουργίας της φορολογικής αποθήκης ή της αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης.

αδ) Σε περίπτωση υποτροπής, το πρόστιμο των υποπερ. αα', αβ' και αγ' διπλασιάζεται. Ως υποτροπή ορίζεται η εντός τριών (3) ετών από την έκδοση απόφασης επιβολής προστίμου εκ νέου τέλεση της ίδιας παράβασης. β. Υπόχρεοι για την καταβολή των επιβαλλόμενων, με το παρόν, προστίμων είναι:

α) τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία υπέχουν αυτοτελή ευθύνη, με μόνη την ιδιότητά τους ως φορείς των αδειών λειτουργίας των φορολογικών αποθηκών ή ως διαχειριστές των αποθηκών τελωνειακής αποταμίευσης ή ως εγκαταστάτες του συστήματος παρακολούθησης εισροών εκροών, καθώς και όσοι ενήργησαν ως αυτουργοί ή ως συναυτουργοί κατά την τέλεση της παράβασης ή θεωρούνται ως τέτοιοι, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 153, με επιμερισμό, στην περίπτωση αυτή, του επιβληθέντος ποσού, εις έκαστο εξ αυτών, ανάλογα με τον βαθμό συνυπευθυνότητάς του και

β) τα νομικά πρόσωπα, τα οποία είτε υπέχουν αυτοτελή ευθύνη με μόνη την ιδιότητά τους ως φορείς των αδειών λειτουργίας των φορολογικών αποθηκών ή ως διαχειριστές των αποθηκών τελωνειακής αποταμίευσης ή ως εγκαταστάτες του συστήματος παρακολούθησης εισροών εκροών είτε κηρύσσονται αστικά συνυπεύθυνα και καθίστανται εις ολόκληρον υπόχρεα για την καταβολή του συνόλου του επιβληθέντος προστίμου, σε περίπτωση που οι νόμιμοι εκπρόσωποι αυτών υπέχουν ευθύνη διάπραξης της παράβασης ως φυσικά πρόσωπα και θεωρούνται αυτουργοί ή συναυτουργοί, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 153.

Ειδικά για τις παραβάσεις της υποπερ. αγ) της περ. α' της παρούσας, για την καταβολή των σχετικών προστίμων ευθύνεται αυτοτελώς και όποιος

συμπράττει ή προσφέρει συνδρομή, καθ' οιονδήποτε τρόπο στην τέλεση των παραβάσεων αυτών.

γ. Κατά της απόφασης επιβολής των προστίμων ο έχων έννομο συμφέρον, μπορεί να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2717/1999 «Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας» (Α' 97). Με την άσκηση της προσφυγής, αναστέλλεται η καταβολή ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του διοικητικού προστίμου, υπό την προϋπόθεση ότι έχει καταβληθεί ή έχει υπαχθεί σε ρύθμιση βάσει νομοθετικής διάταξης το υπόλοιπο πενήντα τοις εκατό (50%). Η αναστολή αίρεται αυτοδικαίως στην περίπτωση μη τήρησης της ως άνω ρύθμισης. Το ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του προστίμου, που δεν αναστέλλεται σε περίπτωση άσκησης προσφυγής, μπορεί να ανασταλεί με δικαστική απόφαση επί αιτήσεως αναστολής κατά τα άρθρα 200 έως 205 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

3. α) Ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών επιβάλλεται σε όποιον προμηθεύει ή εγκαθιστά μετρητικά συστήματα και τον συνοδευτικό εξοπλισμό τους, τα οποία προορίζονται για εφαρμογές του συστήματος παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών-εκροών και συνοδεύονται από πλαστά ή παραποιημένα πιστοποιητικά.

β) Ποινή κάθειρξης επιβάλλεται, σε όποιον:

αα) Επεμβαίνει χωρίς εξουσιοδότηση, τροποποιεί ή αλλοιώνει με οποιονδήποτε τρόπο και μορφή μέρη ή παραγόμενα στοιχεία του συστήματος, τα οποία φυλάσσονται στον χώρο της εγκατάστασης ή αποστέλλονται στην κεντρική βάση δεδομένων της Α.Α.Δ.Ε..

ββ) Παραδίδει, προμηθεύει, εφοδιάζει, πωλεί, αποθηκεύει ή διακινεί ενεργειακά προϊόντα της παρ. 1 του άρθρου 73, μέσω δεξαμενών, αγωγών, αντλιών ή μετρητών που δεν συνδέονται με το εγκατεστημένο σύστημα παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών-εκροών.

4. Οι κυρώσεις του παρόντος επιβάλλονται με την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας των ολοκληρωμένων συστημάτων παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών -εκροών στις φορολογικές αποθήκες και αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης, σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 33 και του τέταρτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 63, με εξαίρεση την κύρωση της

υποπερ. α' της περ. α' της παρ. 2, η οποία εφαρμόζεται από την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου της παρ. 5.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. εξειδικεύονται οι παραβάσεις του παρόντος, ορίζεται το ποσό των διοικητικών προστίμων για κάθε παράβαση εντός των ορίων της περ. α' της παρ. 2, εξειδικεύονται οι περιπτώσεις ανάκλησης της άδειας λειτουργίας της φορολογικής αποθήκης ή της αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης των υποπερ. αβ) και αγ) της περ. α' της παρ. 2, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση δύνανται να ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη δημοσιοποίηση των στοιχείων των παραβατών, των παραβάσεων και κυρώσεων, ο τρόπος, ο χρόνος και το μέσο δημοσιοποίησης, η αποστολή των στοιχείων αυτών στο Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο (Σ.Ε.Κ.) του άρθρου 6 του ν. 4410/2016 (Α' 141), καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα, τηρουμένων των διατάξεων του Κανονισμού (Ε.Ε.) 679/2016 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 «για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)» (L 119) και του ν. 4624/2019 (Α'137).»

Άρθρο 46.

Υποβολή δήλωσης και καταβολή του φόρου πλοίων δεύτερης κατηγορίας -Αντικατάσταση άρθρου 17 ν. 27/1975

1. Το άρθρο 17 του ν. 27/1975 (Α' 77), περί βεβαίωσης και καταβολής του φόρου πλοίων δεύτερης κατηγορίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 17

Υποβολή δήλωσης και καταβολή του φόρου πλοίων δεύτερης κατηγορίας

1. Οι πλοιοκτήτες ή πλοιοκτήτριες εταιρείες που είναι εγγεγραμμένοι κατά την πρώτη Ιανουαρίου εκάστου έτους στο οικείο νηολόγιο ή λεμβολόγιο/Βιβλίο Εγγραφής Μικρών Σκαφών (ΒΕΜΣ) υποβάλλουν ηλεκτρονικά μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Μαρτίου του ίδιου έτους, δήλωση φόρου πλοίων δεύτερης κατηγορίας στην αρμόδια για το πλοίο φορολογική αρχή, για το προηγούμενο έτος, με την οποία γίνεται άμεσος προσδιορισμός φόρου. Την ίδια υποχρέωση για υποβολή δήλωσης

φόρου πλοίων δεύτερης κατηγορίας έχουν και οι ναυλωτές ή ναυλώτριες εταιρείες πλοίου υπό γυμνή ναύλωση, καθώς και οι μισθωτές ή μισθώτριες εταιρείες πλοίου υπό χρηματοδοτική μίσθωση.

2. Η καταβολή του φόρου γίνεται σε δύο (2) ισόποσες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Απριλίου και η δεύτερη μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Ιουνίου αντίστοιχα.

3. Αν το πλοίο ανήκει σε περισσότερους του ενός πλοιοκτήτες, υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης και καταβολή του φόρου είναι οι πλοιοκτήτες κατά το ποσοστό ιδιοκτησίας του καθενός. Σε περίπτωση έναρξης εργασιών συμπλοιοκτησίας ή κοινωνίας, υπόχρεος σε υποβολή δήλωσης και καταβολή του φόρου είναι η συμπλοιοκτησία ή η κοινωνία με αλληλέγγυα ευθύνη όλων των συμπλοιοκτητών ή κοινωνών αντίστοιχα.

4. Εξαιρετικά, η δήλωση για το έτος 2023 υποβάλλεται μέχρι τις 30 Ιουνίου 2024 και η καταβολή του φόρου γίνεται σε δύο (2) ισόποσες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Ιουλίου 2024 και η δεύτερη μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Σεπτεμβρίου 2024 αντίστοιχα.

5. Στις περιπτώσεις πλοίων, για τα οποία στην παρ. 2 του άρθρου 12 προβλέπεται μηδενικός συντελεστής ή μη υπολογισμός φόρου ανά είδος πλοίου, δεν υφίσταται υποχρέωση υποβολής δήλωσης του παρόντος.

6. Σε περίπτωση μεταβίβασης του πλοίου, εφόσον αυτό παραμένει στην ελληνική σημαία, για την υποβολή των δηλώσεων από τον παλιό και τον νέο πλοιοκτήτη, καθώς και για την καταβολή του φόρου εφαρμόζονται τα άρθρα 1 και 19. Οι ίδιες διατάξεις εφαρμόζονται και σε περίπτωση εκούσιας διάλυσης του πλοίου.

7. Αν το πλοίο τεθεί σε πλειστηριασμό, ο πλοιοκτήτης είναι υπόχρεος σε φόρο κατά το ποσό που αναλογεί μέχρι τον χρόνο έκδοσης της σχετικής κατακυρωτικής πράξης υπέρ του υπερθεματιστή και η υποβολή δήλωσης, καθώς και η εφάπαξ καταβολή του φόρου γίνονται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από εκείνον της έκδοσης της κατακυρωτικής πράξης. Ο αποκτών είναι εξ ολοκλήρου υπόχρεος σε καταβολή του φόρου από τον χρόνο έκδοσης της σχετικής κατακυρωτικής πράξης και μετά, εφόσον το πλοίο παραμένει στην ελληνική σημαία.

8. Σε περίπτωση ολικής καταστροφής ή βύθισης του πλοίου, ο πλοιοκτήτης είναι υπόχρεος σε φόρο κατά το ποσό που αναλογεί μέχρι τον χρόνο κατά τον οποίο λαμβάνει χώρα το γεγονός που επιβάλλει τη διαγραφή του πλοίου από το βιβλίο της λιμενικής αρχής, στο οποίο το πλοίο εγγράφηκε κατά την ένταξή του στην ελληνική σημαία. Η υποβολή της δήλωσης και η εφάπαξ καταβολή του φόρου γίνονται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μεθεπόμενου μήνα από εκείνον κατά τον οποίο έλαβε χώρα το γεγονός.

9. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης, ο τρόπος υποβολής αυτής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τον καθορισμό των διαδικασιών του παρόντος.»

2. Η παρ. 1 ισχύει για την εκμετάλλευση των πλοίων από το έτος 2023 και μετά.

Άρθρο 47.

Επικαιροποίηση των όρων για την εξόφληση φόρων και τελών σε περίπτωση μεταβίβασης κυριότητας πλοίων -Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 19 ν. 27/1975

1. Η παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 27/1975 (Α' 77) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σε περίπτωση μεταβίβασης της κυριότητας του πλοίου ή υποθήκευσης αυτού για την καταχώριση της σχετικής πράξης στο οικείο νηολόγιο ή λεμβολόγιο/ΒΕΜΣ απαιτείται βεβαίωση του Προϊσταμένου της αρμόδιας φορολογικής αρχής, από την οποία προκύπτει ότι έχουν εξοφληθεί ο φόρος και η εισφορά του παρόντος νόμου, ο φόρος αμοιβών πληρωμάτων για το πλοίο αυτό, καθώς και το τέλος του άρθρου 57 του ν. 4646/2019 (Α' 201) κατά τα ποσά που αναλογούν, μέχρι τον χρόνο ισχύος της βεβαίωσης, όπως αυτά προκύπτουν από τις υποβαλλόμενες για τον σκοπό αυτό σχετικές δηλώσεις του πλοιοκτήτη και επιπλέον ότι έχουν εκπληρωθεί όλες οι φορολογικές υποχρεώσεις του πλοιοκτήτη από την εκμετάλλευση του πλοίου κατά την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης.

Η διάρκεια ισχύος της παραπάνω βεβαίωσης ορίζεται σε δύο (2) μήνες από την έκδοσή της.

Εάν το πλοίο παραμένει στην ελληνική σημαία, ο νέος πλοιοκτήτης είναι υπόχρεος σε φόρο πλοίων και εισφορά του παρόντος νόμου από την

ημερομηνία της μεταβίβασης και μετά. Στην περίπτωση αυτή, η δήλωση για πλοίο πρώτης κατηγορίας, κατά το άρθρο 3, υποβάλλεται από τον νέο πλοιοκτήτη μέσα στον επόμενο μήνα από τη μεταβίβασή του και η καταβολή του φόρου γίνεται σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου του ιδίου έτους, με την πρώτη δόση να καταβάλλεται με την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης. Η δήλωση για πλοίο δεύτερης κατηγορίας, κατά το άρθρο 3, υποβάλλεται από τον νέο πλοιοκτήτη στο επόμενο έτος από τη μεταβίβασή του. Η υποβολή της δήλωσης και η καταβολή του φόρου γίνονται στις προθεσμίες που ορίζονται στις παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 17.

Τα βεβαιωθέντα ή καταβληθέντα ποσά του φόρου πλοίων του παρόντος νόμου ή του τέλους με βάση το άρθρο 57 του ν. 4646/2019 στο όνομα του παλιού πλοιοκτήτη, για το χρονικό διάστημα μετά τη μεταβίβαση του πλοίου, συμψηφίζονται ή επιστρέφονται αντίστοιχα με την υποβολή σχετικής τροποποιητικής δήλωσης από τον πλοιοκτήτη.

Ομοίως, συμψηφίζονται ή επιστρέφονται τυχόν καταβληθέντα ποσά φόρου αμοιβών πληρωμάτων του πλοίου στο όνομα του παλιού πλοιοκτήτη για το χρονικό διάστημα μετά το κλείσιμο του ναυτολογίου με βάση τη βεβαίωση του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου, με την υποβολή σχετικής τροποποιητικής δήλωσης από τον πλοιοκτήτη ανεξάρτητα της κατηγορίας στην οποία ανήκει το πλοίο. Η βεβαίωση της παρούσας απαιτείται και σε περίπτωση μεταβίβασης με σκοπό την εκούσια διάλυση του πλοίου, σε περίπτωση μεταβίβασης μέρους του πλοίου όταν αυτό ανήκει σε περισσότερους του ενός πλοιοκτήτες, καθώς και σε περίπτωση διαγραφής πλοίων από το νηολόγιο σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 18 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973, Α' 261).»

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται για βεβαιώσεις που χορηγούνται από την 1η Ιουλίου 2023 και μετά. Ειδικά για τις βεβαιώσεις που χορηγούνται σε περίπτωση διαγραφής πλοίου από το νηολόγιο σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 18 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973, Α' 261), η παρ. 1 εφαρμόζεται από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 48.

Υπολογισμός του φόρου των πλοίων με ξένη σημαία -Τροποποίηση άρθρων 26, 26β και 26δ ν. 27/1975

1. Το τέταρτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 26 του ν. 27/1975 (Α' 77) αντικαθίσταται από δύο νέα εδάφια, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Η δήλωση και η καταβολή του φόρου του παρόντος άρθρου γίνεται κατ' ανάλογη εφαρμογή των προβλεπομένων στον παρόντα νόμο για τον φόρο που επιβάλλεται στα πλοία υπό ελληνική σημαία. Σε περίπτωση που η διαχείριση πλοίου υπό ξένη σημαία ανατεθεί σε διαχειρίστρια εταιρεία εγκατεστημένη στην Ελλάδα δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 25 του παρόντος νόμου μετά την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους, οφείλεται φόρος από την επόμενη ημέρα της ανάθεσης της διαχείρισης σε τόσα δωδέκατα, όσοι οι μήνες μέχρι το τέλος του έτους. Η δήλωση και καταβολή του φόρου διενεργείται από διαχειρίστρια εταιρεία στο όνομα και για λογαριασμό της πλοιοκτήτριας εταιρείας ή της ναυλώτριας εταιρείας γυμνού πλοίου (bareboat charterer) ή της μισθώτριας εταιρείας πλοίου υπό χρηματοδοτική μίσθωση (ship lessee), ανάλογα με την περίπτωση.

Από το ποσό του φόρου πλοίων του παρόντος άρθρου εκπίπτουν κατά περίπτωση, τα ποσά των μειώσεων του άρθρου 5 και των απαλλαγών της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 7. Επιπλέον, τα ποσά που έχουν καταβληθεί και αφορούν σε μειώσεις της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 7 και σε μειώσεις λόγω αγοράς εφοδίων δυνάμει των εκδιδόμενων πράξεων του άρθρου 13 του ν.δ. 2687/1953, καθώς και το ποσό που αναλογεί σε φόρο χωρητικότητας (tonnage tax) ή οποιαδήποτε παρόμοια επιβάρυνση που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για το πλοίο υπό ξένη σημαία και μέχρι του ποσού του φόρου που οφείλεται στην Ελλάδα, εκπίπτουν από τον φόρο πλοίων εφόσον τα ως άνω ποσά και δαπάνες έχουν καταβληθεί από τον υπόχρεο.»

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 26β του ν. 27/1975 προστίθενται νέα εδάφια τέταρτο, πέμπτο και έκτο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Ο υπολογισμός του φόρου πλοίων και των κατά περίπτωση μειώσεων αυτού που βαρύνει τα υπαγόμενα σε φόρο χωρητικότητας πρόσωπα του παρόντος άρθρου, γίνεται με τα ίδια κριτήρια, τις προϋποθέσεις, τους συντελεστές και τα κλιμάκια που προβλέπονται για τις υπαγόμενες σε φόρο χωρητικότητας πλοιοκτήτριες εταιρείες από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και τις εκδιδόμενες δυνάμει του άρθρου 13 του ν.δ. 2687/1953, περί εγκριτικών πράξεων νηολόγησης, ανάλογα με τη σημαία του πλοίου και την κατηγορία αυτού κατά περίπτωση. Στην περίπτωση ναύλωσης γυμνού πλοίου ή μίσθωσης πλοίου με χρηματοδοτική μίσθωση ο φόρος πλοίων υπολογίζεται με βάση τη χρονική διάρκεια ναύλωσης ή μίσθωσης αντίστοιχα. Για την υποβολή της δήλωσης, τη βεβαίωση και την καταβολή του φόρου πλοίων, καθώς και τις προθεσμίες αυτών εφαρμόζονται τα οριζόμενα στις διατάξεις του νόμου αυτού και του άρθρου 122 του ν. 4446/2016 (Α' 240) κατά περίπτωση.

Ειδικότερα, από το ποσό του φόρου πλοίων πρώτης κατηγορίας του νόμου αυτού εκπίπτουν κατά περίπτωση τα ποσά των μειώσεων του άρθρου 5 και των απαλλαγών της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 7 για τα πλοία υπό ελληνική και ξένη σημαία, καθώς και των απαλλαγών της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 7 για τα πλοία υπό ελληνική σημαία. Επιπλέον, τα ποσά που αφορούν σε μειώσεις της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 7 και σε μειώσεις λόγω αγοράς εφοδίων δυνάμει των εκδιδόμενων πράξεων του άρθρου 13 του ν.δ. 2687/1953, καθώς και το ποσό που αναλογεί σε φόρο χωρητικότητας (tonnage tax) ή οποιαδήποτε παρόμοια επιβάρυνση που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για το πλοίο υπό ξένη σημαία και μέχρι του ποσού του φόρου που οφείλεται στην Ελλάδα, εκπίπτουν από τον φόρο πλοίων εφόσον τα ως άνω ποσά και δαπάνες έχουν καταβληθεί από τον υπόχρεο. Στην περίπτωση φόρου πλοίων δεύτερης κατηγορίας του νόμου αυτού, από το ποσό του φόρου εκπίπτουν τα ποσά των μειώσεων του άρθρου 5 και της παρ. 3 του άρθρου 12, καθώς και τα ποσά των απαλλαγών του άρθρου 13, κατά περίπτωση.»

3. Στο άρθρο 26δ του ν. 27/1975, μετά την παρ.1, προστίθεται παρ. 1Α, για τον υπολογισμό των μειώσεων των πλοίων του άρθρου αυτού, ως εξής:

«1Α. Ο φόρος πλοίων της παρ. 1 υπολογίζεται με βάση τις διατάξεις του παρόντος νόμου και τη χρονική διάρκεια ναύλωσης. Ο υπολογισμός του φόρου πλοίων και των κατά περίπτωση μειώσεων αυτού που βαρύνει τα υπαγόμενα σε φόρο χωρητικότητας πρόσωπα του παρόντος άρθρου, γίνεται με τα ίδια κριτήρια, τις προϋποθέσεις, τους συντελεστές και τα κλιμάκια που προβλέπονται για τις υπαγόμενες σε φόρο χωρητικότητας πλοιοκτήτριες εταιρείες από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ανάλογα με τη σημαία του πλοίου και την κατηγορία αυτού κατά περίπτωση. Για την υποβολή της δήλωσης, τη βεβαίωση και την καταβολή του φόρου πλοίων, καθώς και τις προθεσμίες αυτών εφαρμόζονται τα οριζόμενα στον παρόντα νόμο και το άρθρο 122 του ν. 4446/2016 (Α' 240), ανάλογα με την κατηγορία του πλοίου. Για τον υπολογισμό των μειώσεων του φόρου πλοίων του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 26β, μη εφαρμοζόμενων των μειώσεων που προβλέπονται από τις εγκριτικές πράξεις νηολόγησης που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 13 του ν.δ. 2687/1953.»

4. Οι παρ. 1 έως και 3 αφορούν στην εκμετάλλευση πλοίων από το φορολογικό έτος 2023 και μετά.

Άρθρο 49.

Φορολογία μερισμάτων

1. Τα μερίσματα που λαμβάνουν οι μέτοχοι/εταίροι των εταιρειών οποιασδήποτε νομικής μορφής από τη διανομή των κερδών που προκύπτουν από την εκμετάλλευση των πλοίων που υπάγονται στο άρθρο 57 του ν. 4646/2019 (Α' 201) φορολογούνται εφεξής και παγίως με τον συντελεστή φόρου μερισμάτων πέντε τοις εκατό (5%) της παρ. 1 του άρθρου 40 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167).

2. Η παρ. 1 ισχύει για μερίσματα που καταβάλλονται ή πιστώνονται στο έτος 2022 και επόμενα.

Άρθρο 50.

Φορολογία μερισμάτων ναυλομεσιτικών και συναφών επιχειρήσεων -Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 43 ν. 4111/2013

Στην παρ. 5 του άρθρου 43 του ν. 4111/2013 (Α' 18) τροποποιούνται:

- α) οι περ. α) και β) ως προς τον χρόνο καταβολής ή πίστωσης των μερισμάτων,
- β) προστίθενται νέα εδάφια τρίτο και δέκατο,
- γ) γίνονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Επιβάλλεται φόρος με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) στα μερίσματα που εισπράττει φυσικό πρόσωπο φορολογικός κάτοικος Ελλάδας από:

α) αλλοδαπές επιχειρήσεις οποιουδήποτε τύπου ή μορφής, που διατηρούν γραφεία ή υποκαταστήματα εγκατεστημένα, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 27/1975 και έχουν σαν αντικείμενο εργασιών τη ναύλωση, ασφάλιση, διακανονισμό αβαριών, μεσιτεία αγοραπωλησιών ή ναυπηγήσεων ή ναυλώσεων ή ασφαλίσεων πλοίων με ελληνική ή ξένη σημαία πάνω από πεντακόσιους (500) κόρους ολικής χωρητικότητας, εξαιρούμενων των επιβατηγών ακτοπλοϊκών πλοίων και των εμπορικών πλοίων που εκτελούν εσωτερικούς πλόες, καθώς και με την αντιπροσώπευση πλοιοκτητριών εταιρειών, ως και επιχειρήσεων που έχουν σαν αντικείμενο εργασιών τις ίδιες με τις παραπάνω αναφερόμενες δραστηριότητες, για μερίσματα που καταβάλλονται ή πιστώνονται κατά τα έτη 2012 έως και 2022,

β) ημεδαπές επιχειρήσεις που έχουν υπαχθεί στο άρθρο 25 του ν. 27/1975 και έχουν σαν αντικείμενο εργασιών τις αναφερόμενες στην περ. α' υπηρεσίες ή εργασίες, για μερίσματα που καταβάλλονται ή πιστώνονται κατά τα έτη 2019 έως και 2022.

Στα μερίσματα που εισπράττει φυσικό πρόσωπο φορολογικός κάτοικος Ελλάδος από επιχειρήσεις των περ. α' και β', τα οποία καταβάλλονται ή πιστώνονται στα έτη 2023 και επόμενα, επιβάλλεται φόρος με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%).

Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται στα μερίσματα που διανέμονται από τις επιχειρήσεις που, σύμφωνα με την άδεια εγκατάστασής τους, ασχολούνται και με τη διαχείριση πλοίων με ελληνική ή ξένη σημαία.

Ο φόρος της παρούσας βαρύνει τον δικαιούχο των μερισμάτων και αποδίδεται από αυτόν. Για τα μερίσματα που λαμβάνονται κατά τα έτη 2012-2019 ο φόρος αποδίδεται εφάπαξ με την υποβολή σχετικής δήλωσης, μέσα στον επόμενο μήνα από αυτόν, εντός του οποίου έγινε στην αλλοδαπή ή ημεδαπή η καταβολή ή η πίστωση του μερίσματος.

Για τα μερίσματα που λαμβάνονται από το έτος 2020 και μετά, ο φόρος αποδίδεται με την υποβολή σχετικής δήλωσης μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από αυτόν εντός του οποίου έγινε στην αλλοδαπή ή ημεδαπή η καταβολή ή η πίστωση του μερίσματος και καταβάλλεται εφάπαξ μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης. Με την απόδοση του φόρου αυτού εξαντλείται κάθε φορολογική υποχρέωση του δικαιούχου, μετόχου ή εταίρου των ανωτέρω επιχειρήσεων, φυσικού προσώπου, για το εισόδημα που αποκτά με τη μορφή διανομής καθαρών κερδών ή μερισμάτων, από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση, είτε απευθείας είτε από επιχειρήσεις χαρτοφυλακίου, ανεξαρτήτως του αριθμού των επιχειρήσεων χαρτοφυλακίου που παρεμβάλλονται μεταξύ της επιχείρησης και του τελικού μετόχου ή εταίρου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α' 167).

Η παρούσα εφαρμόζεται και στις έκτακτες αμοιβές και ποσοστά (bonus) που διανέμουν οι επιχειρήσεις της περ. α', επιπλέον των μισθών, σε μέλη του Δ.Σ. ή σε διευθυντές και στελέχη αυτών, καθώς και στις έκτακτες αμοιβές και ποσοστά (bonus), επιπλέον των μισθών, που διανέμονται από το έτος 2019 και μετά και σε υπαλλήλους αυτών. Επίσης, εφαρμόζεται και στις έκτακτες αμοιβές και ποσοστά (bonus) που διανέμουν, επιπλέον των μισθών, σε μέλη του Δ.Σ. ή σε διευθυντές, στελέχη και υπαλλήλους αυτών από το έτος 2019

και μετά οι επιχειρήσεις της περ. β', καθώς και οι διαχειρίστριες εταιρείες ή επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 27/1975. Στις αμοιβές των δύο προηγούμενων εδαφίων επιβάλλεται φόρος με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%).»

Άρθρο 51.

Παράταση της ειδικής διαχείρισης της ΛΑΡΚΟ Γ.Μ.Μ.Α.Ε. - Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 21 ν. 4664/2020

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020 (Α' 32) τροποποιείται ως προς την προθεσμία λήξης της ειδικής διαχείρισης και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. Σε περίπτωση που δεν ολοκληρωθεί η διαδικασία μεταβίβασης τουλάχιστον του εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του συνόλου του ενεργητικού της εταιρίας (ως λογιστική αξία) εντός σαράντα (40) μηνών από το πέρας της διαιτητικής διαδικασίας επίλυσης των διαφορών της παρ. 7 του παρόντος, τότε η ειδική διαχείριση θεωρείται ότι έχει λήξει και ο ειδικός διαχειριστής υποχρεούται να υποβάλει αίτηση πτώχευσης της επιχείρησης. Σε περίπτωση κήρυξης του φορέα της επιχείρησης σε πτώχευση, εάν εκκρεμεί η διάθεση μέρους ή όλου του προϊόντος ρευστοποίησης στους πιστωτές, αυτή διενεργείται από τον σύνδικο της πτώχευσης, ο οποίος αναλαμβάνει την ευθύνη διανομής του στους δικαιούχους πιστωτές, σύμφωνα με τον πίνακα κατάταξης που έχει συνταχθεί, σύμφωνα με τους όρους του παρόντος και η διανομή αυτή δεν υπόκειται σε πτωχευτική ανάκληση.»

Άρθρο 52.

Συμβάσεις ορισμένου χρόνου της υπό ειδική διαχείριση εταιρείας δυνάμει του άρθρου 21 του ν. 4664/2020 -Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 97 ν. 4941/2022

Στο άρθρο 97 του ν. 4941/2022 (Α' 113) τροποποιούνται:

- α) το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 με την αύξηση αα) του χρονικού διαστήματος για την επιλογή του κατά περίπτωση αναγκαίου προσωπικού της υπό ειδική διαχείριση εταιρείας του άρθρου 21 του ν. 4664/2020 (Α' 32),

β) το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 με την παράταση του χρόνου ανάληψης κάθε προβλεπόμενης στην ίδια παράγραφο δαπάνης έως την 31η.12.2023 και οι παρ. 2 και 3 διαμορφώνονται ως εξής:

«2. Μετά την έγκυρη λύση των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων της παρ. 1 προς τον σκοπό της συνέχισης λειτουργίας της εταιρείας ή της συντήρησης του ενεργητικού της και εντός της προθεσμίας της παρ. 10 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020, ο ειδικός διαχειριστής δύναται να επιλέγει το κατά περίπτωση αναγκαίο προσωπικό, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους δεκαοκτώ (18) μήνες από την καταγγελία του συνόλου των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων στην εταιρεία και να προβαίνει στη σύναψη συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, εντός πάντα του ως άνω χρονικού διαστήματος. Το ανωτέρω χρονικό διάστημα απασχόλησης δεν δύναται να θεμελιώσει τη μετατροπή των συμβάσεων σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

3. Ειδικώς μέχρι την 31η.12.2023 κάθε σχετική δαπάνη της εταιρείας με σκοπό:

(α) την καταγγελία των συμβάσεων εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της δαπάνης για τις αποζημιώσεις καταγγελίας των συμβάσεων της παρ. 1,

(β) τη σύναψη των συμβάσεων της παρ. 2, καθώς και την πληρωμή του υφιστάμενου ασφαλιστηρίου συμβολαίου υγείας του προσωπικού, επιχορηγείται από το ελληνικό δημόσιο, μέσω του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με επιβάρυνση του Αποθεματικού του κρατικού προϋπολογισμού σε πίστωση του λογαριασμού ταμειακής διαχείρισης που τηρεί η εταιρεία του άρθρου 21 του ν. 4664/2020 στην Τράπεζα της Ελλάδας, προς ισόποση κάλυψη των ως άνω δαπανών, κατόπιν ειδικά αιτιολογημένων αιτημάτων του ειδικού διαχειριστή, στα οποία προσδιορίζεται το ύψος των αιτούμενων ποσών για τους σκοπούς των παρ. 1 και 2 σύμφωνα με τους υπολογισμούς του. Τα δε επιχορηγούμενα, κατά περίπτωση, ποσά καταβάλλονται αποκλειστικά για την κάλυψη της εγκριθείσας δαπάνης με την προσκόμιση των δικαιολογητικών των παρ. α', β', γ' της ενότητας Α' του άρθρου 1 της υπ' αρ. 2/39539/0026/11.6.2015 (Β' 1138) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού και Οικονομικών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα εδάφια τρίτο και τέταρτο της παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020. Για τους υπολογισμούς των ποσών για τους σκοπούς των παρ. 1 και 2, καθώς και για κάθε σχετική με τα ποσά αυτά διαφορά ευθύνεται ο ειδικός διαχειριστής του άρθρου 21 του ν. 4664/2020.

Πλέον των ανωτέρω, ο ειδικός διαχειριστής ή ο σύνδικος πτώχευσης δύναται δυνάμει δικαστικής απόφασης και, στη συνέχεια αυτής, επίτευξης εξωδικαστικού συμβιβασμού να καταβάλλει αποζημιώσεις για ψυχική οδύνη συγγενών των θανόντων σε εργατικά ατυχήματα κατά τα έτη 2015 έως 2020 ύψους μέχρι του ποσού των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ανά ατύχημα στο σύνολο των δικαιούχων ανεξαρτήτως έκβασης της ποινικής διαδικασίας. Αν καταβληθεί το ποσό της αποζημίωσης του προηγούμενου εδαφίου τεκμαίρεται η παραίτηση των δικαιούχων από τις απαιτήσεις τους για τη συγκεκριμένη αιτία.»

Άρθρο 53.

Λήξη ειδικής εκκαθάρισης -Προσθήκη παρ.2α στο άρθρο 153 του ν. 4261/2014

Στο άρθρο 153 του ν. 4261/2014 (Α' 107) προστίθεται παρ. 2α ως εξής:

«2α. Ύστερα από αίτηση του ειδικού εκκαθαριστή, η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να αποφασίσει τη λήξη της ειδικής εκκαθάρισης, εφόσον ο ειδικός εκκαθαριστής βεβαιώνει, βάσει και της προηγηθείσας αναγγελίας και επαλήθευσης απαιτήσεων, ότι:

α) δεν υφίστανται ή έχουν εξοφληθεί όλες οι απαιτήσεις πελατών από τη δραστηριότητα του χρηματοδοτικού ιδρύματος, για την οποία αυτό είχε λάβει άδεια λειτουργίας, και

β) έχουν εξοφληθεί οι απαιτήσεις του Δημοσίου, που έχουν αναγγελθεί στη διαδικασία ή έχει ολοκληρωθεί η διανομή, ύστερα από εξάντληση του ενεργητικού. Με τη βεβαίωση του πρώτου εδαφίου συνυποβάλλονται οι ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας χρήσης. Η δυνατότητα του πρώτου εδαφίου μπορεί να ασκηθεί μόνο εφόσον η Τράπεζα της Ελλάδος έχει προηγουμένως κοινοποιήσει στο Υπουργείο Οικονομικών και στον Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων την επικείμενη λήξη της ειδικής εκκαθάρισης και έχουν παρέλθει τουλάχιστον δώδεκα (12) μήνες από αυτή την κοινοποίηση. Με την πάροδο του δωδεκαμήνου, η απόφαση του πρώτου εδαφίου δύναται να ληφθεί, έστω και αν δεν έχει αρχίσει ή δεν έχει ολοκληρωθεί φορολογικός έλεγχος.

Μετά τη λήξη της ειδικής εκκαθάρισης, η εταιρεία βρίσκεται αυτοδικαίως σε εκκαθάριση, κατά την εταιρική νομοθεσία, και δύναται να κηρυχθεί σε πτώχευση κατά τον ν. 4738/2020 (Α' 207), εφόσον συντρέχει περίπτωση.»

Άρθρο 54.

Μακροπροληπτικά μέτρα σχετικά με τη δανειακή επιβάρυνση που εφαρμόζονται σε επίπεδο δανειολήπτη -Προσθήκη άρθρου 133Α στον ν. 4261/2014

Στον ν. 4261/2014 (Α' 107) τροποποιείται:

- α) ο τίτλος του Κεφαλαίου ΣΤ' και αναδιατυπώνεται ως «Κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας και λοιπά μέτρα μακροπροληπτικής πολιτικής», και
- β) προστίθεται άρθρο 133α ως εξής:

«Άρθρο 133Α

Μακροπροληπτικά μέτρα και εφαρμογή τους ως προς δανειακή επιβάρυνση δανειολήπτη

1. Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι αρμόδια να λαμβάνει μακροπροληπτικά μέτρα σχετικά με τη δανειακή επιβάρυνση, τα οποία εφαρμόζονται σε επίπεδο δανειολήπτη από ιδρύματα, χρηματοδοτικά ιδρύματα και οντότητες του χρηματοπιστωτικού τομέα που ιδρύονται και λειτουργούν στην Ελλάδα, καθώς και υποκαταστήματα στην Ελλάδα ιδρυμάτων ή οντοτήτων με έδρα σε χώρα εντός ή εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο χορήγησης δανείων και λοιπών πιστώσεων προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο με εξασφάλιση ακίνητο που βρίσκεται στην Ελλάδα.

2. Τα μακροπροληπτικά μέτρα του παρόντος δύναται να συνίστανται, ιδίως, στη θέσπιση ορίων σε επιμέρους δείκτες που συνδέονται με την πίστωση ή με τον δανειολήπτη ή με επιμέρους χαρακτηριστικά της πίστωσης.

3. Η Τράπεζα της Ελλάδος, για τους σκοπούς του παρόντος, δύναται με απόφασή της να καθορίζει:

- α) το είδος των μακροπροληπτικών μέτρων,
- β) το είδος των πιστώσεων ως προς τις οποίες εφαρμόζονται τα μακροπροληπτικά μέτρα,
- γ) σε περίπτωση θέσπισης ορίων, τους δείκτες ή τα χαρακτηριστικά των πιστώσεων ως προς τα οποία εφαρμόζονται τα όρια, καθώς και το ύψος αυτών,

δ) τους όρους και τις προϋποθέσεις εφαρμογής των μακροπροληπτικών μέτρων,

ε) τα υποβαλλόμενα στοιχεία ή πληροφορίες εκ μέρους των ιδρυμάτων, χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και οντοτήτων της παρ. 1, καθώς και

στ) κάθε άλλο ειδικό θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια, σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 55.

Ορισμός αναθέτουσας αρχής για το έργο της μετεγκατάστασης των δραστηριοτήτων της ανώνυμης εταιρείας «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ανώνυμη Βιομηχανική και Εμπορική Εταιρεία» από την περιοχή του Υμηττού -Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 92 του ν. 4864/2021

Στο άρθρο 92 του ν. 4864/2021 (Α' 237) προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Το Υπουργείο Οικονομικών ορίζεται ως αναθέτουσα αρχή, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 (Α' 147) του έργου «Μετεγκατάσταση δραστηριοτήτων ΕΑΣ Υμηττού» που έχει ενταχθεί στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του ν. 4799/2021 (Α' 78). Τις διοικητικές πράξεις σχετικά με τη διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης των συμβάσεων του έργου εκδίδει το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Οικονομικών. Αρμόδια υπηρεσία για το έργο είναι η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας και Κοινοφελών Περιουσιών, η οποία συνεπικουρείται από τη Διεύθυνση Προμηθειών, Διαχείρισης Υλικού και Υποδομών της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών.»

Άρθρο 56.

Ρυθμίσεις για τη λειτουργία της Μονάδας Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του ΤΑΙΠΕΔ -Τροποποίηση παρ. 3 και 4 άρθρου 5B ν. 3986/2011

Στο άρθρο 5B του ν. 3986/2011 (Α' 152) επέρχονται οι εξής αλλαγές:

α) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 με την προσθήκη του αρμοδίου οργάνου για την ανάθεση της αρμοδιότητας προς το Ταμείο

Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου και ως προς την αιτία για την οποία αμείβεται το Ταμείο,

- β) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 4 με την προσθήκη της λέξης «τουλάχιστον» ως προς τα ποσοστά προκαταβολής και καταβολής λειτουργικών εξόδων,
- γ) το τελευταίο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 4 αντικαθίσταται με δύο νέα εδάφια,
- δ) προστίθεται περ. στ' στην παρ. 4 και οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 5B διαμορφώνονται ως εξής:

«3. α) Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της παρ. 1 υπογράφεται μεταξύ του Ταμείου και του δικαιούχου του Προγράμματος σύμβαση, με την οποία τίθενται οι ελάχιστοι υποχρεωτικοί όροι που προβλέπονται στην παρ. 4. Με τη σύμβαση αυτήν εξειδικεύεται περαιτέρω το περιεχόμενο της αρμοδιότητας που ανατίθεται στο Ταμείο με την έκδοση της απόφασης της Κυβερνητικής Επιτροπής Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας, καθορίζεται η αμοιβή του Ταμείου για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, προβλέπονται οι ειδικότερες υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμβαλλομένων μερών, καθώς και οι σχετικές προθεσμίες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους. Με την ίδια σύμβαση μπορεί να ρυθμίζεται και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την άσκηση της αρμοδιότητας του Ταμείου.

β) Σε περίπτωση που η Σύμβαση του Προγράμματος είναι αρμοδιότητας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 126 του ν. 4799/2021, η σύμβαση της περ. α) υπογράφεται από τον οικείο Περιφερειάρχη ή τον οικείο Δήμαρχο.

4. Για την εκτέλεση της σύμβασης που προβλέπεται στην περ. α) της παρ. 3:

α) Το αρμόδιο για την υπογραφή της σύμβασης όργανο υποχρεούται να:

αα) παρέχει στο Ταμείο όλες τις αναγκαίες για την άσκηση της αρμοδιότητάς του πληροφορίες, μελέτες και έγγραφα, που του ζητούνται και να ανταποκρίνεται εντός του χρονοδιαγράμματος και των εν γένει προθεσμιών που συμφωνούνται με το Ταμείο, ως προς τα ζητήματα που είναι κρίσιμα για την πρόοδο της Σύμβασης και

αβ) εγκρίνει, μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από την παραλαβή πλήρους και εμπεριστατωμένης εισήγησης του Ταμείου, άλλως να απορρίπτει ρητά και αιτιολογημένα εντός της ίδιας προθεσμίας τη σχετική εισήγηση για:

i) τον προϋπολογισμό του αντικειμένου που ανατίθεται στο Ταμείο και τις τυχόν τροποποιήσεις του,

ii) τη μελέτη σκοπιμότητας του έργου, και

iii) τη διακήρυξη διαγωνισμού για την ανάθεση της σύμβασης.

Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της ανωτέρω μηνιαίας προθεσμίας, οι σχετικές με τα ανωτέρω ζητήματα εισηγήσεις του Ταμείου θεωρείται ότι έχουν αυτοδικαίως εγκριθεί.

Σε περίπτωση ρητής απόρριψης των εισηγήσεων του Ταμείου από το αρμόδιο για την υπογραφή της σύμβασης όργανο εφαρμόζονται τα άρθρα 128 και 129 του ν. 4799/2021 (Α' 78), για την αξιολόγηση και αναθεώρηση της Σύμβασης.

β) Το Ταμείο υποχρεούται σε:

αα) άρτια, πλήρη και σύμφωνη προς τους κανόνες της σύγχρονης επιστήμης και τέχνης άσκηση της αρμοδιότητάς του στο πλαίσιο εκτέλεσης της σύμβασης, εντός του χρονοδιαγράμματος και των εν γένει προθεσμιών που προβλέπεται σε αυτήν,

ββ) πλήρη και εμπειριστατωμένη υποβολή εισηγήσεων στο αρμόδιο για την υπογραφή της σύμβασης όργανο, για τα ζητήματα της υποπερ. αβ) της περ. α), και

γγ) έγκαιρη και τακτική έγγραφη ενημέρωση του αρμόδιου για την υπογραφή της σύμβασης οργάνου και του εποπτεύοντος Υπουργού, σχετικά με την πρόοδο της ωρίμανσης της Σύμβασης, της διαγωνιστικής διαδικασίας ή την εκτέλεση της σύμβασης.

γ) Το συνολικό κόστος των αρμοδιοτήτων ωρίμανσης των συμβάσεων, διενέργειας των συναφών διαγωνιστικών διαδικασιών και παρακολούθησης της εκτέλεσης των συμβάσεων που ανατίθενται στο Ταμείο με τη σύμβαση της περ. α) της παρ. 3, καλύπτονται πλήρως από τον δικαιούχο του Προγράμματος, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του αντικειμένου που ανατίθεται στο Ταμείο και τις τυχόν τροποποιήσεις του. Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων που ορίζονται στις περ. δ) και ε), προκαταβάλλεται στο Ταμείο από τον δικαιούχο του Προγράμματος τουλάχιστον το ογδόντα τοις εκατό (80%) του προϋπολογισμού, που αφορά τις δαπάνες για την ωρίμανση της σύμβασης, τη διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας ή την παρακολούθηση της εκτέλεσης της

σύμβασης και τουλάχιστον το πενήντα τοις εκατό (50%) των λειτουργικών εξόδων, που αναμένεται να έχει το Ταμείο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών κατά τα προβλεπόμενα στη σύμβαση της παρ. 3. Το υπόλοιπο οφειλόμενο ποσό, εξοφλείται από τον Δικαιούχο τμηματικά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σύμβαση της παρ. 3. Το τρίτο εδάφιο καταλαμβάνει και τις ήδη συναφθείσες, κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας, συμβάσεις.

δ) Για συμβάσεις που χρηματοδοτούνται από πόρους του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Ανάκαμψης «Next Generation EU» και του εντασσόμενου σε αυτόν Ταμείου Ανάκαμψης και Σταθερότητας υπογράφεται σύμβαση μεταξύ του Ταμείου και του Ταμείου Ανάκαμψης, εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Οικονομικών, που προβλέπει ότι προκαταβάλλεται στο Ταμείο ποσό μέχρι δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ έναντι της παροχής υπηρεσιών ωρίμανσης συμβάσεων, διενέργειας διαγωνιστικών διαδικασιών ή παρακολούθησης της εκτέλεσης συμβάσεων, που θα ανατεθούν στο Ταμείο από τους δικαιούχους των Προγραμμάτων. Το ποσό αυτό παρακρατείται έναντι των δικαιούχων των Προγραμμάτων από το Ταμείο Ανάκαμψης και συμψηφίζεται με οφειλές τους προς το Ταμείο, μέχρι του ποσού που ορίζεται ανά σύμβαση, που ανατίθεται στο Ταμείο της παρ. 3.

ε) Εκτός των ανωτέρω, με την επιφύλαξη των κανόνων κρατικών ενισχύσεων, το Ταμείο δύναται να λαμβάνει χρηματοδότηση για την παροχή των ανωτέρω υπηρεσιών από το Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Σ.Π.Α.) 20212027, προκειμένου να ωριμάζει Συμβάσεις, που δύνανται να χρηματοδοτηθούν από πόρους του προγράμματος Ε.Σ.Π.Α..

Κατά την εκτέλεση της σύμβασης της περ. α) της παρ. 3, το Ταμείο ευθύνεται αποκλειστικά και μόνον έναντι του δικαιούχου του Προγράμματος για θέματα της αρμοδιότητάς του και υπέχει έναντι τρίτων αστική ευθύνη για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, μόνο για δόλο ή βαρεία αμέλεια.

Κάθε ευθύνη του Ταμείου από τη σύμβαση, που συναρτάται με τα ζητήματα της περ. β) αποσβέννυται με την αντίστοιχη ρητή ή σιωπηρή έγκριση του αρμόδιου για την υπογραφή της σύμβασης οργάνου.

στ) Για την καταβολή και προκαταβολή στο Ταμείο των δαπανών και των λειτουργικών εξόδων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, ο Δικαιούχος καταβάλλει απευθείας ποσά που ορίζονται στη σύμβαση της παρ. 3 στον τραπεζικό λογαριασμό που υποδεικνύεται εγγράφως σε αυτόν από το Ταμείο.

Στις συμβάσεις της παρ. 3 που έχουν συναφθεί κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας και στο πλαίσιο των οποίων το Ταμείο έχει οριστεί υπόλογος από τον δικαιούχο του Προγράμματος, για την προκαταβολή ή την καταβολή σε αυτό των δαπανών ή των λειτουργικών εξόδων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4270/2014 (Α' 143), με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 1 του παρόντος.

η) Κατά παρέκκλιση κάθε ειδικής ή γενικής διάταξης, για την καταβολή και προκαταβολή στο ΤΑΙΠΕΔ των οριζόμενων δυνάμει της παρούσας ποσών, δεν απαιτείται η υποβολή ισόποσης ή άλλης εγγύησης από το ΤΑΙΠΕΔ.»

Άρθρο 57.

Ρυθμίσεις για την ωρίμανση συμβάσεων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας -Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 127 ν. 4799/2021

Η παρ. 3 του άρθρου 127 του ν. 4799/2021 (Α' 78) επικαιροποιείται ως προς την παραπεμπόμενη νομοθεσία και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Για την υλοποίηση των συμβάσεων που έχουν ενταχθεί στο Πρόγραμμα μπορεί να εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 3, 7 και 9 του ν. 4864/2021 (Α' 237) και το άρθρο 66 του π.δ. 5/2022 (Α' 15).»

Άρθρο 58.

Ρυθμίσεις για τα γνωμοδοτικά όργανα στο πλαίσιο της ανάθεσης των συμβάσεων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του ν. 4799/2021 -Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 1 και προσθήκη παρ. 13 στο άρθρο 221 του ν. 4412/2016

1. Η περ. γ' της παρ. 8 του άρθρου 1 του ν. 4412/2016 (Α'147) επικαιροποιείται ως προς την παραπεμπόμενη νομοθεσία, η περ. δ' καταργείται, και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Για την ανάθεση Συμβάσεων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του ν. 4799/2021 (Α' 78), που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται:

α) η παρ. 2 του άρθρου 14, σχετικά με την υποχρέωση προηγούμενης σύμφωνης γνώμης του Τεχνικού Συμβουλίου Δημοσίων έργων της Ε.Κ.Α.Α.,

β) η παρ. 4 του άρθρου 105, σχετικά με την πρόσκληση για σύναψη σύμβασης,

γ) οι παρ. 7 έως και 11 του άρθρου 221, σχετικά με τη σύνθεση των συλλογικών οργάνων διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων,

δ) [καταργείται], καθώς και

ε) η παρ. 4 του άρθρου 316, σχετικά με την πρόσκληση για σύναψη σύμβασης.»

2. Στο άρθρο 221 του ν. 4412/2016 προστίθεται παρ. 13 ως εξής:

13. Για την ανάθεση και εκτέλεση Συμβάσεων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του ν. 4799/2021 (Α' 78), που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος δύναται η αναθέτουσα αρχή να ορίζει ως μέλη των γνωμοδοτικών οργάνων, των επιτροπών ή των ομάδων εργασίας εξωτερικούς εξειδικευμένους επιστήμονες, που διαθέτουν τις απαιτούμενες ειδικές γνώσεις για την εκπλήρωση των προβλέψεων της παρ. 1.»

Άρθρο 59.

Άρση παραχώρησης δικαιώματος χρήσης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης του Κέντρου Εκπομπής Βραχέων Κυμάτων Αυλίδας Ευβοίας -Τροποποίηση περ. γ' παρ. 3 άρθρου 16 ν. 4173/2013

Στο τέλος της περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 4173/2013 (Α' 169) προστίθενται δύο νέα εδάφια ως εξής:

«Με την έναρξη ισχύος του παρόντος, η παραχώρηση από το ελληνικό δημόσιο προς την Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. του δικαιώματος χρήσης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης του κέντρου εκπομπής βραχέων κυμάτων (Κ.Ε.Β.Α.) στη θέση Δράμεσι της Δημοτικής Ενότητας Αυλίδας του Δήμου Χαλκιδέων της Περιφερειακής Ενότητας Εύβοιας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας αίρεται. Η Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. υποχρεούται να υποβάλει στον ειδικό διαχειριστή στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., με κοινοποίηση στο αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Οικονομικών, έκθεση απογραφής των ακινήτων και κινητών πραγμάτων, τα οποία συγκροτούν το ανωτέρω Κ.Ε.Β.Α. και τελούσαν

υπό καθεστώς παραχώρησης, εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος.»

Άρθρο 60.

Θεσμικό πλαίσιο προσλήψεων στην εταιρεία Δ.Ε.Θ.-HELEXPO - Προσθήκη άρθρου 32Α και παρ. 10 στο άρθρο 46 του ν. 4972/2022

1. Στον ν. 4972/2022 (Α' 181) προστίθεται άρθρο 32Α ως ακολούθως:

«Άρθρο 32Α

Θεσμικό πλαίσιο προσλήψεων στην εταιρεία Δ.Ε.Θ. HELEXPO

1. Τα άρθρα 30, 31 και 32 δεν εφαρμόζονται στην εταιρεία με την επωνυμία «Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης Δ.Ε.Θ. HELEXPO Α.Ε.». Οι προσλήψεις του προσωπικού στη Δ.Ε.Θ. HELEXPO Α.Ε. διενεργούνται στο πλαίσιο της πολιτικής προσλήψεων και του επιχειρησιακού σχεδίου, που προβλέπεται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 36. Εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η εταιρεία εκδίδει εσωτερικό κανονισμό εργασίας, στον οποίο περιγράφονται αναλυτικά η διαδικασία πρόσληψης του πάσης φύσεως προσωπικού της, καθώς και η διαδικασία πλήρωσης θέσεων ευθύνης Γενικών Διευθυντών ή Διευθυντών. Ο εσωτερικός κανονισμός εργασίας εγκρίνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Θ. HELEXPO Α.Ε, μετά από γνώμη της Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε. και αναρτάται στην ιστοσελίδα της εταιρείας.»

2. Στο τέλος του άρθρου 46 του ν. 4972/2022 προστίθεται παρ. 10 ως ακολούθως:

«10. Προσλήψεις προσωπικού ή διαδικασίες πλήρωσης θέσεων γενικών διευθυντών ή διευθυντών στην εταιρεία Δ.Ε.Θ. HELEXPO Α.Ε. που πραγματοποιήθηκαν από την έναρξη ισχύος του παρόντος ή πραγματοποιούνται έως την έναρξη ισχύος του εσωτερικού κανονισμού εργασίας καταλαμβάνονται από το νομικό πλαίσιο που ισχύει κάθε φορά με κρίσιμο χρόνο εκείνο της δημοσιοποίησης των σχετικών προκηρύξεων, κατά τα προβλεπόμενα στις οικείες διατάξεις.»

3. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από την έναρξη ισχύος του ν. 4972/2022.

Άρθρο 61.

Συμβάσεις δανεισμού για τις λοιπές θυγατρικές της Ε.Ε.ΣΥ.Π. - Τροποποίηση περ. β' άρθρου 33 ν. 4972/2022

1. Η περ. β' του άρθρου 33 του ν. 4972/2022 (Α' 181) τροποποιείται ως προς τις προϋποθέσεις σύναψης σύμβασης δανεισμού εργαζομένων και το άρθρο 33 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 33

Συμβάσεις έργου Συμβάσεις δανεισμού προσωπικού

Για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών τους οι λοιπές θυγατρικές της Ε.Ε.ΣΥ.Π. μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις:

α) μίσθωσης έργου με φυσικά πρόσωπα, χωρίς έγκριση από την Επιτροπή της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου 33/2006 (Α' 280), τα οποία απασχολούνται στην υποστήριξη εκτέλεσης έργων που υλοποιούν οι εταιρείες στο πλαίσιο των καταστατικών τους σκοπών,

β) συμβάσεις δανεισμού εργαζομένων με εταιρείες του ιδιωτικού τομέα.»

2. Η ισχύς της περ. β' της παρ. 1 αρχίζει από την έναρξη ισχύος του ν. 4972/2022.

Άρθρο 62.

Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων και Διακανονισμού - Τροποποίηση περ. α' παρ. 1 άρθρου 2 ν. 2789/2000

1. Στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2789/2000 (Α' 21), οι λέξεις «TARGET2-GR» αντικαθίστανται από τις λέξεις «TARGET-GR» και η περ. α' διαμορφώνεται ως εξής:

«α) στο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων και Διακανονισμού σε Συνεχή Χρόνο «TARGET-GR».»

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από τις 20.3.2023.

Άρθρο 63.

Επέκταση χωρικής αρμοδιότητας των Δημοσιονομικών Υπηρεσιών Εποπτείας και Ελέγχου (ΔΥΕΕ) -Εξουσιοδοτική διάταξη

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να επεκτείνεται, για διάστημα το οποίο δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος, η χωρική αρμοδιότητα των Δημοσιονομικών Υπηρεσιών Εποπτείας και Ελέγχου (ΔΥΕΕ) της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών σε έτερη περιφερειακή ενότητα, προκειμένου να αντιμετωπισθούν σοβαρές και επείγουσες υπηρεσιακές ανάγκες.

Άρθρο 64.

Σύσταση Αυτοτελούς Τμήματος Παρακολούθησης της σύναψης και εκτέλεσης των δανειακών συμβάσεων και συμβάσεων που συνάπτονται στο πλαίσιο αξιοποίησης των δανειακών πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

1. Στη Γενική Διεύθυνση Θησαυροφυλακίου και Δημοσιονομικών Κανόνων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών συστήνεται αυτοτελές Τμήμα παρακολούθησης της σύναψης και εκτέλεσης των δανειακών συμβάσεων και συμβάσεων που συνάπτονται στο πλαίσιο αξιοποίησης των δανειακών πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

2. Οι αρμοδιότητες του τμήματος είναι οι ακόλουθες:

- α) Η λογιστική καταγραφή και παρακολούθηση των δανείων που χορηγούνται στους τελικούς αποδέκτες από τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς θεσμούς, καθώς και η παρακολούθηση των συμβάσεων που συνάπτονται με φορείς και στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος InvestEU.
- β) Η παρακολούθηση της εξυπηρέτησης των δανείων από τους τελικούς αποδέκτες.
- γ) Η σύνταξη και αποστολή περιοδικών αναφορών προς το Επενδυτικό Συμβούλιο της παρ. 1 του άρθρου 197 του ν. 4820/2021 (Α' 130), προς την Ειδική Υπηρεσία του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και

προς τις αρμόδιες υπηρεσίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους αναφορικά με:

- γα) τη μη έγκαιρη πληρωμή των οφειλόμενων δόσεων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις οικείες επιχειρησιακές συμβάσεις,
- γβ) τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια,
- γγ) τα μέτρα που λαμβάνονται από τα πιστωτικά ιδρύματα, τους χρηματοπιστωτικούς θεσμούς και φορείς,
- γδ) τις δικαστικές ενέργειες που έχουν εκκινήσει καθώς και το αποτέλεσμα αυτών,
- γε) τον χρόνο καταγγελίας των δανειακών συμβάσεων από τα αρμόδια ιδρύματα.
- δ) Η βεβαίωση της οφειλής στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία, μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος που ορίζει το άρθρο 59 του ν. 4915/2022 (Α' 63).
- ε) Η επικοινωνία και συνεργασία με την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης, το Επενδυτικό Συμβούλιο, καθώς και τα πιστωτικά ιδρύματα.

3. Το τμήμα περιλαμβάνει πέντε (5) θέσεις. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, οι οργανικές θέσεις του πρώτου εδαφίου κατανέμονται ανά κατηγορία, εκπαιδευτική βαθμίδα, κλάδο και ειδικότητα και ορίζεται η εργασιακή σχέση.

4. Για τη στελέχωση της υπηρεσίας εφαρμόζεται αναλογικά η παρ. 3 του άρθρου 278 του ν. 4738/2020 (Α' 207). Οι αποδοχές των αποσπασμένων βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών.

5. Μεταβατικά και μέχρι την πλήρωση της θέσης του Προϊσταμένου σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ο Προϊστάμενος τοποθετείται σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 4492/2017 (Α' 156).

6. Το παρόν ισχύει έως την τροποποίηση του οργανισμού του Υπουργείου Οικονομικών κατ' εφαρμογή του άρθρου 20 του ν. 4622/2019 (Α' 133) και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2025.⁴

---

⁴[Τροποποίηση 5134/2024, Άρθρο 41](#)

Άρθρο 65.

Προσωπικό Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης - Προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 278 του ν. 4738/2020

Στο άρθρο 278 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης, προστίθεται παρ. 7 ως εξής:

«7. Για το προσωπικό της Ειδικής Υπηρεσίας, το οποίο μετέχει σε Ομάδες Ελέγχου για τη διενέργεια διοικητικών ή επιτόπιων επαληθεύσεων και διερεύνησης καταγγελιών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 7 και στην παρ. 5 του άρθρου 8 της υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 2021/29.9.2021 υπουργικής απόφασης, όπως εκάστοτε ισχύει, εφαρμόζεται αναλογικά η παρ. 9 του άρθρου 18 του ν. 4914/2022 (Α' 61).»

Άρθρο 66.

Διόρθωση παροραμάτων στην παρ. 2 του άρθρου 197 ν. 4820/2021

Η παρ. 2 του άρθρου 197 του ν. 4820/2021 (Α' 130), περί χρηματοδότησης επιχειρήσεων μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τροποποιείται, ώστε να διορθωθεί, σε δύο σημεία, η παραπεμπόμενη διάταξη, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Με απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού, που εκδίδεται ύστερα από σχετική εισήγηση της Υπηρεσίας, ορίζονται η διαδικασία διάθεσης των αναγκαίων κεφαλαίων στους ευρωπαϊκούς χρηματοπιστωτικούς θεσμούς και τα πιστωτικά ιδρύματα και φορείς της παρ. 1, το άνοιγμα και η τήρηση ειδικών τραπεζικών λογαριασμών για τη διακίνηση των εν λόγω κεφαλαίων και η παροχή κάθε αναγκαίας εντολής, εξουσιοδότησης και πληρεξουσιότητας για τη διενέργεια αναλήψεων, καταθέσεων, χρεώσεων, πιστώσεων και μεταφορών από και προς τους λογαριασμούς αυτούς, οι όροι και προϋποθέσεις της διαδικασίας χορήγησης των δανείων στις επιχειρήσεις, η εκπροσώπηση του Ελληνικού Δημοσίου κατά τη διοργάνωση, διαπραγμάτευση, κατάρτιση και θέση σε ισχύ των σχετικών δανειακών και εξασφαλιστικών συμβάσεων που δύναται να συνάπτονται στο όνομα ή/και για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, εξειδικεύονται περαιτέρω τα κριτήρια και ο τρόπος ελέγχου της επιλεξιμότητας των επενδύσεων που χρηματοδοτούνται με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και ορίζονται η διαδικασία, οι όροι

ανάθεσης και τα κριτήρια ανάθεσης σε αξιολογητές της παρ. 2 του άρθρου 196, οι αρμοδιότητες, η σύνθεση του Επενδυτικού Συμβουλίου της παρ. 1, οι προϋποθέσεις για τη νόμιμη συγκρότηση και λειτουργία του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με την ίδια ως άνω απόφαση δύνανται να εξαιρούνται από τη διαδικασία της ανάθεσης σε αξιολογητές της παρ. 2 του άρθρου 196, οι ευρωπαϊκοί χρηματοπιστωτικοί θεσμοί, ειδικότερα η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης».

Άρθρο 67.

Αναστολή πλειστηριασμών πυρόπληκτων -Τροποποίηση άρθρου 84 ν. 4916/2022

Το άρθρο 84 του ν. 4916/2022 (Α' 65) τροποποιείται ως προς την ημερομηνία αναστολής αναγκαστικής εκτέλεσης και διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 84

Αναστολή πλειστηριασμών πυρόπληκτων

Αναστέλλεται σε βάρος φυσικών ή νομικών προσώπων που περιέρχονται ή περιήλθαν, προσωρινά ή μόνιμα, σε κατάσταση απρόβλεπτης έκτακτης ανάγκης εξαιτίας των πυρκαγιών που έπληξαν περιοχές της Περιφέρειας Αττικής στις 23 και 24 Ιουλίου 2018, η διενέργεια κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης κινητών και ακινήτων, ιδίως η διενέργεια πλειστηριασμών, κατασχέσεων, αποβολών (εξώσεων) και προσωπικών κρατήσεων, καθώς και οι προθεσμίες άσκησης ανακοπών και αιτήσεων που αφορούν τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης έως την 31η.12.2023.»

Άρθρο 68.

Παράταση διαδικασιών ειδικής διαχείρισης των εταιρειών άρθρου 76 ν. 4307/2014

1. Οι διαδικασίες ειδικής διαχείρισης του τέταρτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 76 του ν. 4307/2014 (Α' 246), αν τελούν ήδη σε παράταση και εκκρεμεί η διανομή του προϊόντος ρευστοποίησης στους πιστωτές, παρατείνονται αυτοδικαίως έως την ολοκλήρωση της διανομής του προϊόντος ρευστοποίησης στους πιστωτές, και πάντως όχι πέραν της 31ης Ιουλίου 2023.

2. Η ισχύς της παράτασης της ειδικής διαχείρισης της παρ. 1 αρχίζει από την 8η.3.2023.

Άρθρο 69.

Δυνατότητα ανανέωσης απόσπασης υπαλλήλων που υπηρετούν στη Γενική Γραμματεία Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών

Υπάλληλοι οι οποίοι, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, υπηρετούν με απόσπαση σε υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, πλην της Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος, δύνανται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, να ανανεώσουν την απόσπασή τους, με αίτησή τους, για χρονικό διάστημα έως τις 30.9.2023, χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιακών συμβουλίων ή του οργάνου διοίκησης του φορέα προέλευσης, κατόπιν εισήγησης του προϊσταμένου της οικείας υπηρεσίας και με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Οικονομικών. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων υπαλλήλων λογίζεται, για κάθε συνέπεια, ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική τους θέση. Για τους υπαλλήλους οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' ή β' βαθμού εφαρμόζεται το άρθρο 35 του ν. 4873/2021 (Α' 248) σε συνδυασμό με την παρ. 1 του άρθρου 177 του ν. 4876/2021 (Α' 251).

Άρθρο 70.

Προσθήκη πιστοποιητικού αποδοχής του ν. 5024/2023 -Προσθήκη περ. εε) στο άρθρο 99 του ν. 4495/2017

Στο άρθρο 99 του ν. 4495/2017 (Α' 167) μετά την περ. δδ) προστίθεται περ εε' ως εξής:

«εε) ο κάτοχος πιστοποιητικού αποδοχής της παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 5024/2023 (Α' 41).»

Άρθρο 71.

Διαχείριση Τουριστικών Δημοσίων Κτημάτων από την ΕΤ.Α.Δ. Α.Ε. -Τροποποίηση άρθρου 13 ν. 2636/1998

Η περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 2636/1998 (Α' 198), αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Η ΕΤ.Α.Δ. Α.Ε. ασκεί τη διοίκηση, διαχείριση και εκμετάλλευση της περιουσίας και των επιχειρηματικών μονάδων του Ε.Ο.Τ., δικαιούμενη να ενεργεί κάθε πράξη διαχείρισεως και διαθέσεως για δικό της λογαριασμό και στο όνομά της. Από τη δημοσίευση του παρόντος, η διοίκηση και διαχείριση των κοινόχρηστων εκτός συναλλαγής τμημάτων ζωνών αιγιαλού και παραλίας των ακινήτων που είχαν χαρακτηρισθεί ως «Τουριστικά Δημόσια Κτήματα» και είχαν περιέλθει στη διοίκηση και διαχείριση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών με την παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 4484/2017 (Α' 110) επιστρέφει στην Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου Α.Ε. (ΕΤ.Α.Δ.). Υφιστάμενες συμβάσεις μίσθωσης ή παραχώρησης εν γένει διατηρούνται σε ισχύ μέχρι τη λήξη τους. Το δικαίωμα ανανέωσης περιέρχεται εφεξής στην ΕΤ.Α.Δ.. Το μίσθωμα ή αντάλλαγμα πού προβλέπεται στις υφιστάμενες συμβάσεις εισπράττεται από τη Γενική Γραμματεία Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, μέχρι την περιέλευση αυτών στην ΕΤ.Α.Δ..»

Άρθρο 72.

Παραχώρηση χρήσης ακινήτων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)

1. Παραχωρείται, χωρίς αντάλλαγμα, στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), για τριάντα (30) έτη, η χρήση:

- α) του δημοσίου ακινήτου ιδιοκτησίας του πρώην Οργανισμού Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού (Ο.Δ.Δ.Υ.) Α.Ε. στην περιοχή ΒΙ.ΠΕ. Σίνδου, δυνάμει του υπ' αρ. 2600/31.12.1986 συμβολαίου αγοράς, το οποίο μεταβιβάστηκε στο Δημόσιο δυνάμει της υπό στοιχεία Δ6Β 1036140 ΕΞ/5.3.2012 (Β' 606) κοινής απόφασης των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, καθώς και
- β) των εγκαταστάσεων της Διεύθυνσης Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού της Α.Α.Δ.Ε. στη Μαγουλέζα της δημοτικής ενότητας Άνω Λιοσίων του Δήμου Φυλής, που αφορά στο δημόσιο κτήριο με ΑΒΚ 164 (πρώην 1456), το οποίο

παραχωρήθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών δυνάμει της υπ' αρ. 117093/2646/10.6.1966 απόφασης του Υπουργού Γεωργίας, μαζί με τα συστατικά και τα παραρτήματά τους.

2. Για την παραχώρηση της χρήσης των ακινήτων της παρ. 1 εκδίδεται απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Οικονομικών κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., στην οποία περιγράφονται αναλυτικά τα υπό παραχώρηση ακίνητα, συνοδευόμενα από τοπογραφικά διαγράμματα.

3. Με αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Οικονομικών, ανακαλείται η παραχώρηση χρήσης των ακινήτων της παρ. 1, για λόγους ανωτέρας βίας ή για σπουδαίο λόγο δημοσίου συμφέροντος.

Άρθρο 73.

Παραχώρηση εκτάσεων της Δημοτικής Κοινότητας Ριζωμάτων της Δημοτικής Ενότητας Μακεδονίδος του Δήμου Βέροιας σε δικαιούχους αγροτικής αποκατάστασης -Τροποποίηση άρθρου 222 ν. 4920/2022

Στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 222 του ν. 4920/2022 (Α' 74) επέρχονται οι εξής αλλαγές:

- α) οι λέξεις «με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών»,
- β) οι λέξεις «μετά από γνώμη της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας» διαγράφονται και το άρθρο 222 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 222

Παραχώρηση εκτάσεων της Δημοτικής Κοινότητας Ριζωμάτων της Δημοτικής Ενότητας Μακεδονίδος του Δήμου Βέροιας σε δικαιούχους αγροτικής αποκατάστασης

Οι εκτάσεις της Δημοτικής Κοινότητας Ριζωμάτων της Δημοτικής Ενότητας Μακεδονίδος του Δήμου Βέροιας της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, οι οποίες διατέθηκαν οριστικά προς αποκατάσταση ακτημόνων καλλιεργητών και μικροκτηνοτρόφων, κατ' εφαρμογή του ν.δ. 2185/1952 (Α' 217), δυνάμει της υπ' αριθμ. 54/1956 απόφασης της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Βέροιας, παραχωρούνται κατά

κυριότητα στους δικαιούχους αποκατάστασης, ακτήμονες καλλιεργητές και μικροκτηνοτρόφους, ή στους καθολικούς και ειδικούς διαδόχους τους. Το αρμόδιο για την παραχώρηση όργανο, το μέγεθος της παραχωρούμενης έκτασης, όπως αυτή ορίζεται στην υπ' αριθμ. 54/1956 απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Βέροιας, το οφειλόμενο τίμημα, καθώς και η διαδικασία καθορισμού και καταβολής του, οι όροι και οι προϋποθέσεις της παραχώρησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

Άρθρο 74.

Παραχώρηση απλής χρήσης αιγιαλού στον Δήμο Καντάνου - Σελίνου

- 1.** Για την εξυπηρέτηση των αθλητικών αναγκών και την υλοποίηση κοινωφελών σκοπών και πολιτιστικών δράσεων της Δημοτικής Κοινότητας Παλαιοχώρας, παραχωρείται για είκοσι (20) έτη, άνευ ανταλλάγματος στον Δήμο Καντανού Σελίνου της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων της Περιφέρειας Κρήτης το δικαίωμα απλής χρήσης γηπέδου, κείμενου εντός ζώνης αιγιαλού, συνολικού εμβαδού δώδεκα χιλιάδων πεντακοσίων (12.500) τετραγωνικών μέτρων.
- 2.** Για την παραχώρηση της χρήσης της παρ. 1 εκδίδεται απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Οικονομικών, στην οποία προσδιορίζεται ο ακριβής σκοπός της παραχώρησης και περιγράφεται αναλυτικά ο παραχωρούμενος χώρος. Η απόφαση του πρώτου εδαφίου συνοδεύεται από τοπογραφικό διάγραμμα.
- 3.** Με την παραχώρηση του παρόντος δεν επιτρέπεται να εμποδίζεται η ελεύθερη πρόσβαση στον αιγιαλό, την παραλία και το υδάτινο στοιχείο.
- 4.** Με αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Οικονομικών, ανακαλείται η παραχώρηση χρήσης της παρ. 1, ιδίως για καθυστέρηση, ματαίωση ή πλημμελή εκπλήρωση του σκοπού, αλλαγή της προβλεπόμενης απλής χρήσης, μη τήρηση της υποχρέωσης για ελεύθερη πρόσβαση της παρ. 3, καθώς και για λόγους ανωτέρας βίας ή για σπουδαίο λόγο δημοσίου συμφέροντος.

Άρθρο 75.

Παραχώρηση απλής χρήσης αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, λιμνοθάλασσας, λίμνης και πλεύσιμου ποταμού για το έτος 2023 -Τροποποίηση άρθρου 75 του ν. 4916/2022

Η παρ. 1 του άρθρου 75 του ν. 4916/2022 (Α' 65) τροποποιείται με την παράταση για έναν (1) επιπλέον χρόνο της προθεσμίας δυνητικής παραχώρησης με αντάλλαγμα και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Μέχρι τις 31.10.2023, στα όμορα προς τον αιγιαλό και την παραλία, λιμνοθάλασσα, λίμνη ή πλεύσιμο ποταμό ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια διαμερίσματα της υποπερ. γγ' της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), τα οποία λειτουργούν νόμιμα, μπορεί να παραχωρείται με αντάλλαγμα η απλή χρήση αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, λιμνοθάλασσας, λίμνης και πλεύσιμου ποταμού, χωρίς δημοπρασία, τηρουμένων των περιορισμών και προϋποθέσεων των παρ. 3, 4, 5 περ. α', 6, 7, 8, 9, 10, 11 και 12 του άρθρου 13 του ν. 2971/2001 (Α' 285).»

Άρθρο 76.

Εξουσιοδοτικές διατάξεις του ν. 4797/2021 -Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής -Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 22 ν. 4797/2021

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 14 του άρθρου 22 του ν. 4797/2021 (Α' 66) τροποποιείται ως προς τον χρόνο άσκησης της αρμοδιότητας από τμήματα της Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής, και η παρ. 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«14. Ειδικώς μέχρι την 31η.12.2023 και σε εξαιρετικές περιπτώσεις θεομηνιών με μεγάλο αριθμό πληγέντων, οι αρμοδιότητες του Τμήματος Α' της Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών αναφορικά με την κατάρτιση και έκδοση κανονιστικών πράξεων για την παροχή επιχορήγησης, προκαταβολής έναντι επιχορήγησης και πρώτης αρωγής σε επιχειρήσεις και φορείς που έχουν πληγεί από θεομηνίες, κατόπιν επεξεργασίας σχετικών στοιχείων, εκτός του σταδίου ελέγχου, εκκαθάρισης και πληρωμής, δύνανται να ασκούνται και από τα Τμήματα Β' και Γ' της Διεύθυνσης, κατόπιν απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, μετά από πρόταση της Διεύθυνσης Κρατικής

Αρωγής. Με την ίδια απόφαση δύναται να καθορίζεται το ειδικότερο χρονικό διάστημα και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.»

Άρθρο 77.

Διαδικασία προκαταβολής επιχορήγησης αγροτικών εκμεταλλεύσεων για ζημιές σε φυτικά μέσα παραγωγής - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 12B ν. 4797/2021

Στην παρ. 7 του άρθρου 12B του ν. 4797/2021 (Α' 66) προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Η αρχική εκτίμηση των ζημιών πραγματοποιείται βάσει επισημάνσεων και ψηφιακών δεδομένων που έχει στη διάθεσή του ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων, καθώς και βάσει αρχικής τιμής εκτίμησης, ανά είδος πολυετούς καλλιέργειας, όπως αυτή καθορίζεται μετά από εισήγηση της Επιτροπής του άρθρου 13 και του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων. Η αρχική εκτίμηση εξειδικεύεται ανά αγροτική εκμετάλλευση με βάση τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου.

Αν οι εξατομικευμένες εκτιμήσεις από τους γεωτεχνικούς υπαλλήλους του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων έχουν ολοκληρωθεί, ωστόσο ο Οργανισμός δεν έχει στη διάθεσή του επισημάνσεις ή ψηφιακά δεδομένα, δύναται να παρέχεται προκαταβολή, η οποία εξειδικεύεται ανά αγροτική εκμετάλλευση, βάσει των στοιχείων των εξατομικευμένων εκτιμήσεων και της αρχικής τιμής εκτίμησης.»

Άρθρο 78.

Συμβάσεις υπηρεσιών φύλαξης των κτιρίων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων

Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών φύλαξης που έχουν συναφθεί για την κάλυψη των αναγκών φύλαξης των κτιρίων των υπηρεσιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, η ισχύς των οποίων λήγει έως την 30ή.4.2023, παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους έως την ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών για τη σύναψη νέων συμβάσεων και, σε κάθε περίπτωση, όχι πέραν της 31ης.12.2023.

Άρθρο 79.

Παράταση συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου προσωπικού καθαριότητας για τις ανάγκες καθαριότητας των κτιρίων της Κεντρικής Υπηρεσίας και περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων

- 1.** Συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου προσωπικού, το οποίο απασχολείται την 28η.2.2023 για τις ανάγκες καθαριότητας των κτιρίων της Κεντρικής Υπηρεσίας και περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους έως την ολοκλήρωση των εν εξελίξει διαγωνιστικών διαδικασιών ανάθεσης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας που διενεργούνται, και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 15ης.9.2023.
- 2.** Η παράταση των συμβάσεων, σύμφωνα με την παρ. 1, δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας οι απασχολούμενοι προσλήφθηκαν στις θέσεις αυτές, απαγορευόμενης κάθε περίπτωσης μετατροπής τους σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.
- 3.** Το διάστημα παράτασης των συμβάσεων της παρ. 1 δεν προσμετράται στο ανώτατο διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών και γίνεται κατά παρέκκλιση των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004 (Α' 134).

Άρθρο 80.

Προστασία των συντάξεων από τον πληθωρισμό του έτους 2022

- 1.** Χορηγείται έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση σε συνταξιούχους του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.), στους οποίους καταβλήθηκε κύρια σύνταξη γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου μηνός Δεκεμβρίου 2022.
- 2.** Η έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση ανέρχεται: α) για συνταξιούχο του e-Ε.Φ.Κ.Α., στον οποίο καταβλήθηκαν κύριες συντάξεις γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου μηνός Φεβρουαρίου 2023 αθροιστικώς συνολικού καθαρού προ φόρου ποσού έως και χίλια εκατό (1.100) ευρώ:
  - αα) σε τριακόσια (300) ευρώ, εφόσον το καθαρό προ φόρου άθροισμα κύριων συντάξεων, οποιασδήποτε κατηγορίας, μηνός Φεβρουαρίου 2023 είναι

ίσο με ή μικρότερο από το καθαρό προ φόρου άθροισμα κύριων συντάξεων, οποιασδήποτε κατηγορίας, μηνός Δεκεμβρίου 2022,

- αβ) σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ, εφόσον το καθαρό προ φόρου άθροισμα κύριων συντάξεων, οποιασδήποτε κατηγορίας, μηνός Φεβρουαρίου 2023 είναι κατά ποσοστό από 0,01% έως και 3,49% μεγαλύτερο από το καθαρό προ φόρου άθροισμα κύριων συντάξεων, οποιασδήποτε κατηγορίας, μηνός Δεκεμβρίου 2022,
- αγ) σε διακόσια (200) ευρώ, εφόσον το καθαρό προ φόρου άθροισμα κύριων συντάξεων, οποιασδήποτε κατηγορίας, μηνός Φεβρουαρίου 2023 είναι κατά ποσοστό από 3,5% έως και 6,99% μεγαλύτερο από το καθαρό προ φόρου άθροισμα κύριων συντάξεων, οποιασδήποτε κατηγορίας, μηνός Δεκεμβρίου 2022.
- β) για συνταξιούχο του e-Ε.Φ.Κ.Α., στον οποίο καταβλήθηκαν κύριες συντάξεις γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου μηνός Φεβρουαρίου 2023 αθροιστικώς συνολικού καθαρού προ φόρου ποσού από χίλια εκατό ευρώ και ένα λεπτό (1.100,01) ευρώ έως και χίλια εξακόσια (1.600) ευρώ:
- βα) σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ, εφόσον το καθαρό προ φόρου άθροισμα κύριων συντάξεων, οποιασδήποτε κατηγορίας, μηνός Φεβρουαρίου 2023 είναι ίσο με ή μικρότερο από το καθαρό προ φόρου άθροισμα κύριων συντάξεων, οποιασδήποτε κατηγορίας, μηνός Δεκεμβρίου 2022,
- ββ) σε διακόσια (200) ευρώ, εφόσον το καθαρό προ φόρου άθροισμα κύριων συντάξεων, οποιασδήποτε κατηγορίας, μηνός Φεβρουαρίου 2023 είναι κατά ποσοστό από 0,01% έως και 3,49% μεγαλύτερο από το καθαρό προ φόρου άθροισμα κύριων συντάξεων, οποιασδήποτε κατηγορίας, μηνός Δεκεμβρίου 2022. Εάν συνταξιούχος της παρ. 1 λαμβάνει διαφορετικό αριθμό συντάξεων μεταξύ μηνός Δεκεμβρίου 2022 και μηνός Φεβρουαρίου 2023, κατά τον υπολογισμό του αθροίσματος των ανωτέρω περιπτώσεων της παρούσας λαμβάνεται ή λαμβάνονται υπόψη μόνο η σύνταξη ή οι συντάξεις, αντίστοιχα, που καταβάλλονται και στους δύο (2) αυτούς μήνες.

3. Η έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση:

- α) καταβάλλεται μέχρι την 31η.3.2023,
- β) είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη, στα χέρια του δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα

νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα,

- γ) δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή του e-Ε.Φ.Κ.Α.,
- δ) επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του e-Ε.Φ.Κ.Α., κατόπιν αντίστοιχης τροποποίησης του προϋπολογισμού του, με τη χρήση ταμειακών διαθεσίμων του.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να καθορίζεται η διαδικασία καταβολής της έκτακτης εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 81.

Αναβίωση ρυθμίσεων ασφαλιστικών οφειλών στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης και του αυξημένου πληθωρισμού του έτους 2022

1. Ρυθμίσεις ασφαλιστικών οφειλών σύμφωνα με τα άρθρα 1 έως 18 του ν. 4611/2019 (Α' 73), περί ρύθμισης οφειλών προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, και το άρθρο 32 του ν. 4756/2020 (Α' 235), περί ρύθμισης ασφαλιστικών εισφορών οι οποίες έχουν απολεσθεί μέχρι την 1η.2.2023, αναβιώνουν υπό τους όρους και με τις συνέπειες των παρ. 2 έως 5, μετά από αίτηση του οφειλέτη που υποβάλλεται μέχρι την 31η.7.2023, εφόσον:

- α) οι οφειλές δεν έχουν υπαχθεί μετά την απώλεια της ρύθμισης και πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος σε ρύθμιση οφειλών του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων του ν. 4469/2017 (Α' 62) ή σε ρύθμιση οφειλών του ν. 4738/2020 (Α' 207) ή σε ειδική ρύθμιση οφειλών στο πλαίσιο διαδικασίας εξυγίανσης, και
- β) ο οφειλέτης δεν έχει άλλες ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.), υπό την επιφύλαξη της παρ. 5.

2. Η αναβίωση της ρύθμισης συντελείται με την καταβολή ποσού που αντιστοιχεί σε δύο (2) μηνιαίες δόσεις της απολεσθείσας ρύθμισης μέχρι την 31η.7.2023. Το καταβαλλόμενο ποσό του πρώτου εδαφίου καταλογίζεται στις δύο (2) παλαιότερες οφειλόμενες δόσεις της απολεσθείσας ρύθμισης.

3. Μετά την καταβολή της παρ. 2, οι ημερομηνίες καταβολής των υπόλοιπων οφειλόμενων μηνιαίων δόσεων μετατίθενται χρονικά, ώστε η πρώτη από αυτές να είναι ληξιπρόθεσμη τον μήνα που ακολουθεί την ημερομηνία λήξης της απολεσθείσας ρύθμισης. Οι δόσεις του πρώτου εδαφίου επιβαρύνονται με το ποσό του τόκου που αντιστοιχεί στη χρονική περίοδο από την απώλεια της αρχικής ρύθμισης έως την ημερομηνία αναβίωσης της ρύθμισης. Το ποσό αυτό καταβάλλεται μαζί με την τελευταία δόση της ρύθμισης που αναβιώνει, όπως αυτή έχει μετατεθεί χρονικά σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο.

4. Η ρύθμιση αναβιώνει με τα ευεργετήματα και υπό τους όρους και προϋποθέσεις της απολεσθείσας ρύθμισης.

5. Εάν ο οφειλέτης έχει, πέραν των οφειλών της απολεσθείσας ρύθμισης της παρ. 1, και άλλες ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τους Φ.Κ.Α., η αναβίωση της απολεσθείσας ρύθμισης συντελείται υπό την πρόσθετη προϋπόθεση ότι οι υπόλοιπες οφειλές έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση της υποπαρ. ΙΑ.1. της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), περί ρύθμισης οφειλών προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, η οποία τηρείται. Εάν η αίτηση για υπαγωγή οφειλών στη ρύθμιση της υποπαρ. ΙΑ.1. της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 υποβάλλεται ενόψει αίτησης αναβίωσης απολεσθείσας ρύθμισης του παρόντος, η υπαγωγή στη ρύθμιση της υποπαρ. ΙΑ.1. της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 είναι δυνατή ακόμη και εάν τέτοια ρύθμιση έχει απολεσθεί στο παρελθόν, κατά παρέκκλιση από την περ. γ) της παρ. 7 της υποπαρ. ΙΑ.1. της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να ανακαθορίζονται τα χρονικά διαστήματα και οι προθεσμίες των παρ. 1 και 2 και να ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 82.

Ρύθμιση ασφαλιστικών οφειλών για μερικώς συνεπείς οφειλέτες στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης και του αυξημένου πληθωρισμού του έτους 2022

1. Οφειλές προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, πλην του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.), οι οποίες αφορούν περιόδους απασχόλησης Σεπτεμβρίου 2021 έως Δεκεμβρίου 2022 και που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες, δύνανται να υπαχθούν σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής έως και εβδομήντα δύο (72) μηνιαίων δόσεων, με το επιτόκιο της παρ. 8 της υποπαρ. ΙΑ.1. της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α'

107), περί της πάγιας ρύθμισης των οφειλόμενων εισφορών στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

2. Οι οφειλές της παρ. 1 δύνανται να υπαχθούν στη ρύθμιση ακόμη και εάν είναι ενταγμένες σε ρύθμιση ασφαλιστικών οφειλών της υποπαρ. ΙΑ.1. της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, περί ρύθμισης οφειλών προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον η ρύθμιση αυτή:

α) περιλαμβάνει αποκλειστικά οφειλές, οι οποίες αφορούν περιόδους απασχόλησης Σεπτεμβρίου 2021 έως Δεκεμβρίου 2022 και κατέστησαν ληξιπρόθεσμες, και

β) τηρείται την 1η.2.2023.

3. Ο οφειλέτης μπορεί να υπαχθεί στη ρύθμιση της παρ. 1, εφόσον:

α) κατά την 1η.11.2021 έχει ρυθμίσει το σύνολο των βεβαιωμένων ασφαλιστικών οφειλών του και τηρεί τις ρυθμίσεις αυτές, και

β) έχει καταβάλλει όλες τις δόσεις των ρυθμίσεων ασφαλιστικών οφειλών:

βα) των άρθρων 1 έως 18 του Κεφαλαίου Α' του ν. 4611/2019 (Α' 73), περί ρύθμισης οφειλών προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης και

ββ) του άρθρου 32 του ν. 4756/2020 (Α' 235) περί ρύθμισης ασφαλιστικών εισφορών που είναι απαιτητές έως την ημερομηνία υπαγωγής στην παρούσα ρύθμιση, εφόσον είχε υπαχθεί στις ρυθμίσεις εκείνες.

4. Ειδικά αν οι οφειλές της παρ. 1 ήταν ενταγμένες σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής κατά την 1η.11.2021, η οποία απωλέσθη σε μεταγενέστερο χρόνο, ο οφειλέτης δύναται κατ' εξαίρεση, ακόμα και αν έχει ήδη υπαγάγει τις οφειλές αυτές για δεύτερη φορά σε ρύθμιση της υποπαρ. ΙΑ.1 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, να τις υπαγάγει εκ νέου σε ρύθμιση της υποπαρ. ΙΑ.1 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 και για αριθμό δόσεων, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει τον αριθμό των δόσεων που υπολείπονταν κατά τον χρόνο απώλειας της ρύθμισης. Στην περίπτωση αυτή, για την εκ νέου υπαγωγή απαιτείται η προκαταβολή ποσού διπλάσιου της μηνιαίας δόσης της ρύθμισης, στην οποία υπάγεται εκ νέου. Το ποσό προκαταβολής δηλώνεται από τον οφειλέτη κατά την υποβολή του αιτήματος υπαγωγής στη ρύθμιση και καταβάλλεται εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης. Οι υπόλοιπες δόσεις της ρύθμισης καταβάλλονται έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επόμενων μηνών από την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής στη ρύθμιση.

5. Η αίτηση για υπαγωγή στη ρύθμιση της παρ. 1 υποβάλλεται:

- α) μέσω των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.) για ληξιπρόθεσμες οφειλές του e-E.Φ.Κ.Α., πλην αυτών του πρώην Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (πρώην Ν.Α.Τ.), για ληξιπρόθεσμες οφειλές των λοιπών φορέων κοινωνικής ασφάλισης, για τις οποίες η αρμοδιότητα είσπραξης ανήκει κατά νόμο αποκλειστικά στο Κ.Ε.Α.Ο., και για βεβαιωμένες οφειλές στο Κ.Ε.Α.Ο.. Κατ' εξαίρεση, όπου υπάρχει αδυναμία πιστοποίησης στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες, η αίτηση υποβάλλεται στις αρμόδιες υπηρεσίες του Κ.Ε.Α.Ο. και μέσω ηλεκτρονικής εφαρμογής εξυπηρέτησης πολιτών στον ιστότοπο του e-E.Φ.Κ.Α.,
- β) στον οικείο φορέα για ληξιπρόθεσμες οφειλές του πρώην Ν.Α.Τ. και για ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τους λοιπούς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, για τις οποίες η αρμοδιότητα είσπραξης δεν ανήκει κατά νόμο αποκλειστικά στο Κ.Ε.Α.Ο..

6. Αρμόδια όργανα για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής στην παρούσα ρύθμιση είναι:

- α) Οι προϊστάμενοι των περιφερειακών υπηρεσιών του Κ.Ε.Α.Ο. για οφειλές της περ. α) της παρ. 5,
- β) το αρμόδιο συλλογικό ή μονομελές όργανο του οικείου φορέα για οφειλές της περ. β) της παρ. 5.

7. Βασικές οφειλές που υπάγονται στην παρούσα ρύθμιση κεφαλαιοποιούνται κατά την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση και, αντί τόκων, πρόσθετων τελών και προσαυξήσεων λόγω μη εμπρόθεσμης καταβολής, επιβαρύνονται από τον επόμενο μήνα από αυτόν της υπαγωγής στη ρύθμιση, με το αντίστοιχο επιτόκιο της παρ. 1, ετησίως υπολογιζόμενο.

8. Η υπαγωγή του οφειλέτη στη ρύθμιση συντελείται με την καταβολή της πρώτης δόσης. Η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα υποβολής της αίτησης. Οι επόμενες δόσεις της ρύθμισης καταβάλλονται έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε επόμενου μήνα καταβολής της πρώτης δόσης. Με την απόφαση υπαγωγής στη ρύθμιση καθορίζονται το ποσό κάθε δόσης, ο αριθμός των δόσεων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

9. Το ελάχιστο ποσό μηνιαίας δόσης της ρύθμισης ορίζεται σε τριάντα (30) ευρώ.

10. Ο οφειλέτης δύναται να επιλέξει, σε οποιοδήποτε στάδιο της ρύθμισης, την εφάπαξ εξόφληση του υπολοίπου των ρυθμισμένων οφειλών, χωρίς την επιβάρυνση επιτοκίου.

11. Η ρύθμιση του παρόντος απόλλυται, εάν ο οφειλέτης:

- α) δεν καταβάλει ποσό δόσεων που αντιστοιχεί σε δύο (2) δόσεις της ρύθμισης, ή
- β) δεν καταβάλλει εμπροθέσμως τις τρέχουσες ασφαλιστικές υποχρεώσεις.

12. Κατά τη διάρκεια της ρύθμισης, εφόσον τηρούνται οι όροι αυτής και οι λοιποί όροι του παρόντος, παρέχονται στον οφειλέτη τα εξής ευεργετήματα:

- α) χορηγείται σε αυτόν αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας διμηνιαίας ισχύος,
- β) χορηγείται στις επιχειρήσεις της περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 8 του α.ν. 1846/1951 (Α' 179) αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για την είσπραξη λογαριασμών δημοσίου έργου, εφόσον για το έργο, για το οποίο χορηγείται το αποδεικτικό, δεν υφίστανται τρέχουσες ή ληξιπρόθεσμες οφειλές. Σε περίπτωση ύπαρξης οφειλής, χορηγείται αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας με παρακράτηση ποσού ίσου με την οφειλή,
- γ) αναστέλλονται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής και ακίνητης περιουσίας του οφειλέτη. Ειδικά για κατασχέσεις στα χέρια τρίτων που έχουν επιβληθεί έως την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση του παρόντος, το μέτρο της κατάσχεσης αίρεται με την υπαγωγή του οφειλέτη στη ρύθμιση, κατόπιν σχετικού αιτήματος, και αποδιδόμενα ποσά από κατασχέσεις εις χείρας τρίτων πριν την υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος, λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη τρεχουσών δόσεων της ρύθμισης,
- δ) παραγράφεται το αξιόποινο και παύει η ποινική δίωξη σε βάρος του οφειλέτη, κατά το άρθρο 1 του α.ν. 86/1967 (Α' 136), περί της επιβολής κυρώσεων κατά των καθυστερούντων την καταβολή και την απόδοση εισφορών σε Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης, και η σχετική δικογραφία τίθεται στο αρχείο με πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών. Για την τυχόν απώλεια της ρύθμισης, που επέρχεται σύμφωνα με την παρ. 11, ο φορέας κοινωνικής ασφάλισης υποχρεούται να ενημερώσει αμελλητί, με σχετική βεβαίωση του χρόνου απώλειας της ρύθμισης και του υπολειπόμενου οφειλόμενου χρέους, τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, ο οποίος με πράξη του ανασύρει τη δικογραφία από το αρχείο και συνεχίζει την ποινική διαδικασία. Ο διανυθείς χρόνος από την παύση της ποινικής διαδικασίας μέχρι τον χρόνο απώλειας της ρύθμισης δεν υπολογίζεται στον χρόνο παραγραφής της πράξης, κατά παρέκκλιση των χρονικών περιορισμών του άρθρου

113 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί αναστολής της παραγραφής. Σε περίπτωση ρύθμισης από οφειλέτη, που έχει απωλέσει ρύθμιση στο παρελθόν για την ίδια οφειλή, αναστέλλεται η ποινική δίωξη σε βάρος του οφειλέτη, κατά το άρθρο 1 του α.ν. 86/1967, και αναστέλλεται η παραγραφή του ποινικού αδικήματος, κατά παρέκκλιση των χρονικών περιορισμών του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα,

ε) αναστέλλεται η εκτέλεση ποινής που έχει επιβληθεί ή, εφόσον άρχισε η εκτέλεσή της, αυτή διακόπτεται.

13. Η παραγραφή των οφειλών, για τις οποίες υποβάλλεται αίτηση υπαγωγής στη ρύθμιση, αναστέλλεται και δεν συμπληρώνεται πριν παρέλθει ένα (1) έτος από τη λήξη της ρύθμισης.

14. Η απώλεια της ρύθμισης επιφέρει τις ακόλουθες συνέπειες:

α) την απώλεια των ευεργετημάτων της ρύθμισης,

β) τη μετατροπή ως άμεσα απαιτητού του συνόλου του υπολοίπου της οφειλής και των προηγούμενων τόκων, πρόσθετων τελών και προσαυξήσεων,

γ) την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής με όλα τα προβλεπόμενα από την κείμενη νομοθεσία μέσα.

15. Η αίτηση για την υπαγωγή στη παρούσα ρύθμιση υποβάλλεται μέχρι την 31η.7.2023.

16. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να παρατείνονται οι προθεσμίες υποβολής της σχετικής αίτησης για υπαγωγή στη ρύθμιση και καταβολής της πρώτης δόσης, να επανακαθορίζονται η διαδικασία υπαγωγής και τα αρμόδια όργανα της παρ. 6, να προβλέπονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, και να ρυθμίζονται τυχόν ειδικότερα θέματα και λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 83.

Συγγνωστή νομική πλάνη επί ασφάλισης σε δύο φορείς που έχουν ενταχθεί στον πρώην Οργανισμό Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών Ο.Α.Ε.Ε.

1. Ασφαλισμένος υπαγόμενος, μεταξύ της 7ης.10.1992 και της 31ης.12.2006, στην υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση φορέα κύριας ασφάλισης που εντάσσεται στον πρώην Οργανισμό Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (π. Ο.Α.Ε.Ε.) (αρχικός φορέας κύριας ασφάλισης), ο οποίος υπάγεται

υποχρεωτικώς και εγγράφεται κατά το παραπάνω χρονικό διάστημα και σε έτερο φορέα κύριας ασφάλισης που εντάσσεται στον π. Ο.Α.Ε.Ε. (έτερος φορέας κοινωνικής ασφάλισης) λόγω της έναρξης νέας οικονομικής δραστηριότητας, χωρίς να διαγραφεί από τον αρχικό φορέα ή να προχωρήσει σε επιλογή μεταξύ των δύο φορέων, θεωρείται ότι βρίσκεται σε συγγνωστή νομική πλάνη, η οποία αποκλείει τον καταλογισμό των αντίστοιχων ασφαλιστικών εισφορών και κάθε είδους προσαυξήσεων ή επιβαρύνσεων, ως προς την υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών στον αρχικό φορέα κύριας ασφάλισης, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- α) δεν έχει καταβάλει εισφορές στον αρχικό φορέα κύριας ασφάλισης μετά την εγγραφή του στον έτερο φορέα κοινωνικής ασφάλισης,
- β) δεν του έχει κοινοποιηθεί ατομική ειδοποίηση ή οποιασδήποτε μορφής όχληση για καταβολή εισφορών στον αρχικό φορέα κύριας ασφάλισης εντός χρονικού διαστήματος πέντε (5) ετών από την εγγραφή του στον έτερο φορέα και
- γ) έχει καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές στον έτερο φορέα κοινωνικής ασφάλισης που αντιστοιχούν σε χρόνο ασφάλισης τουλάχιστον πέντε (5) ετών.

2. Η συγγνωστή νομική πλάνη της παρ. 1 μπορεί να προβάλλεται από τον ασφαλισμένο σε κάθε στάδιο ενδικοφανούς προσφυγής, δίκης στον πρώτο ή δεύτερο βαθμό ή στο Συμβούλιο της Επικρατείας ή της διοικητικής εκτέλεσης. Καταβολές που έχουν γίνει από τον ασφαλισμένο προς τον ασφαλιστικό φορέα μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος κατά παράβαση της παρ. 1 δεν αναζητούνται.

Άρθρο 84.

Υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών στον πρώην Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων για φυσικά πρόσωπα που εντάσσονται σε επιδοτούμενα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης νέων γεωργών και εγκαθιστούν φωτοβολταϊκά συστήματα -Τροποποίηση περ. δ) παρ. 5 άρθρου 40 ν. 4387/2016

Στην περ. δ) της παρ. 5 του άρθρου 40 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί των ασφαλιστικών εισφορών στον πρώην Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.), η φράση «φωτοβολταϊκά συστήματα συνολικής ισχύος μέχρι εκατό (100kW)» αντικαθίσταται από τη φράση «φωτοβολταϊκά συστήματα

συνολικής ισχύος μικρότερης από πεντακόσια (500 kW)», και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Υποχρέωση καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών των παρ. 1-3 έχουν:

α) Οι ασφαλισμένοι κατά το άρθρο 55 του ν. 4387/2016, αγρότες και λοιπές κατηγορίες, οι οποίοι, σύμφωνα με τις ισχύουσες γενικές, ειδικές και καταστατικές διατάξεις, ασφαλιζονται ή αναλαμβάνουν ασφαλιστέα εργασία στον πρώην Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.).

β) Οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι, σύμφωνα με τις ισχύουσες γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις, υπάγονται στην ασφάλιση του πρώην Ο.Γ.Α., και οι οποίοι απασχολούνται εποχικά για χρονικό διάστημα μέχρι εκατόν πενήντα (150) ημέρες ετησίως σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, οι οποίες μεταποιούν, τυποποιούν και διακινούν προϊόντα εδάφους, κτηνοτροφίας, αλιείας, δασοπονίας, θηραματοπονίας και κάθε είδους εκτροφών, και οι οποίοι συνεχίζουν να ασφαλιζονται ως αυτοτελώς απασχολούμενοι αγρότες, εξαιρούμενοι της ασφάλισής τους ως μισθωτοί για την απασχόλησή τους αυτή. Το συνολικό χρονικό διάστημα των εκατόν πενήντα (150) ημερών μπορεί να κατανεμηθεί κατά τη διάρκεια του έτους, σύμφωνα με τις ανάγκες της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης.

γ) Τα πρόσωπα που έχουν υπαχθεί στο μέτρο της πρώιμης παύσης της γεωργικής δραστηριότητας σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΟΚ) αρ. 1096/88 του Συμβουλίου της 25ης Απριλίου 1988, σχετικά με την καθιέρωση κοινοτικού καθεστώτος για την ενθάρρυνση της παύσης της γεωργικής δραστηριότητας. Η ένταξη στο ανωτέρω μέτρο δεν αποτελεί λόγο διακοπής της ασφάλισης των αγροτών στον Ε.Φ.Κ.Α., τόσο για τους δικαιούχους όσο και για τις συζύγους τους. Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του μέτρου, και μέχρι συμπλήρωσης του εξηκοστού εβδόμου (67ου) έτους της ηλικίας τους, οι εντασσόμενοι σε αυτό αγρότες και οι σύζυγοί τους, λογίζονται ως ενεργοί αγρότες σε ό,τι αφορά στα ασφαλιστικά τους δικαιώματα και την ιατροφαρμακευτική τους περίθαλψη. Τα ανωτέρω ισχύουν ακόμα και σε περίπτωση που το μέτρο λήξει πριν τη συμπλήρωση του εξηκοστού εβδόμου (67ου) έτους ηλικίας των εντασσόμενων σε αυτό.

δ) Οι κατά κύριο επάγγελμα, τουλάχιστον για μία πενταετία, αγρότες, όπως ορίζονται από το Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (Μ.Α.Α.Ε), καθώς και στα φυσικά πρόσωπα που εντάσσονται σε επιδοτούμενα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης νέων γεωργών, που εγκαθιστούν

φωτοβολταϊκά συστήματα συνολικής ισχύος μικρότερης από πεντακόσια kW (500 kW).»

Άρθρο 85.

Ρύθμιση ασφαλιστικών οφειλών για τις επιχειρήσεις του κλάδου της γουνοποιίας -Τροποποίηση άρθρου 15 ν. 4997/2022

Ο τίτλος και οι παρ. 1 και 3 του άρθρου 15 του ν. 4997/2022 (Α' 219), περί ρύθμισης ασφαλιστικών οφειλών των ταξιδιωτικών πρακτορείων και γραφείων οργανωμένων ταξιδιών, τροποποιούνται, ώστε να περιληφθούν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 15 όλες οι επιχειρήσεις της παρ. 1 του άρθρου 118 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί αναστολής προθεσμιών λήξης, εμφάνισης και πληρωμής αξιογράφων και ρυθμίσεων για την παροχή ευεργετήματος μη καταχώρισης αξιογράφων σε αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 15

Ρύθμιση ασφαλιστικών οφειλών για τις επιχειρήσεις της παρ. 1 του άρθρου 118 του ν. 4964/2022 λόγω του πολέμου στην Ουκρανία

1. Ασφαλιστικές εισφορές, τρέχουσες και καθυστερούμενες, προς τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.), οι οποίες οφείλονται από επιχειρήσεις της παρ. 1 του άρθρου 118 του ν. 4964/2022 (Α' 150), ρυθμίζονται ως εξής:

α) Οι καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές προς τον e-Ε.Φ.Κ.Α., περιόδου απασχόλησης μέχρι την 30ή.6.2022, μαζί με τα πρόσθετα τέλη, τόκους και λοιπές προσαυξήσεις και επιβαρύνσεις της ίδιας ημερομηνίας, κεφαλαιοποιούνται.

β) Αναστέλλεται η καταβολή των τρεχουσών ασφαλιστικών εισφορών προς τον e-Ε.Φ.Κ.Α. για το χρονικό διάστημα από την 1η.7.2022 μέχρι και την 31η.5.2023, χωρίς τον υπολογισμό κατά το διάστημα αυτό πρόσθετων τελών και άλλων προσαυξήσεων.

γ) Οι εισφορές των περ. α) και β) εξοφλούνται σύμφωνα με την υποπαρ. ΙΑ.1. της παρ. ΙΑ' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), αρχής γενομένης από την πρώτη του επόμενου μήνα εκείνου κατά τον οποίο έληξε η αναστολή. Η αίτηση υπαγωγής στην παρούσα ρύθμιση υποβάλλεται στις αρμόδιες υπηρεσίες του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.).

2. Για τις επιχειρήσεις της παρ. 1, οι προθεσμίες καταβολής απαιτητών, έως την δημοσίευση του παρόντος, δόσεων ενεργών ρυθμίσεων προς τον e-Ε.Φ.Κ.Α. παρατείνονται μέχρι και την 31η.5.2023. Η πρώτη δόση της ρύθμισης από τις δόσεις, για τις οποίες χορηγείται παράταση καταβολής, καταβάλλεται την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα της τελευταίας δόσης της ρύθμισης. Οι επόμενες δόσεις καταβάλλονται έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επόμενων μηνών από την καταληκτική ημερομηνία καταβολής της πρώτης δόσης. Η συνολική διάρκεια παρατείνεται κατά τους μήνες της χορηγηθείσας παράτασης. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι όροι και προϋποθέσεις εκάστης ρύθμισης ασφαλιστικών οφειλών.

3. Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημόσιων Εσόδων χορηγεί στον e-Ε.Φ.Κ.Α. αρχείο με τα στοιχεία και τον Α.Φ.Μ. των επιχειρήσεων, οι οποίες υπάγονται στο άρθρο 118 του ν. 4964/2022 και στο άρθρο 168 του ν. 4972/2022 (Α' 181).»

Άρθρο 86.

Ρύθμιση φορτοεκφορτωτικών εργασιών -Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 1 ν. 4455/2017

Στην παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4455/2017 (Α' 22), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

- α) στο τέταρτο εδάφιο μετά τη φράση «Οι κανονισμοί διεξαγωγής των φορτοεκφορτωτικών εργασιών» προστίθεται η φράση «ρυθμίζουν τον τρόπο, τον χρόνο και την εν γένει οργάνωση της παροχής της εργασίας,» και μετά τη φράση «σε περίπτωση που δεν υπάρχουν Σ.Σ.Ε.» προστίθεται η φράση «ή για τα πρόσωπα που δεν δεσμεύονται από τυχόν Σ.Σ.Ε.»
- β) μετά το τέταρτο εδάφιο, προστίθεται νέο πέμπτο εδάφιο, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Οι φορτοεκφορτωτές μπορούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους είτε μέσω ατομικής άσκησης επαγγέλματος είτε μέσω ομάδων ή ενώσεων ή επιχειρήσεων φορτοεκφορτώσεων είτε να απασχολούνται με σχέση εξαρτημένης εργασίας. Για τους φορτοεκφορτωτές που δεν απασχολούνται με σχέση εξαρτημένης εργασίας, η αμοιβή τους συμφωνείται ελευθέρως με τον φορτοπαραλήπτη. Σε κάθε άλλη περίπτωση, εφαρμόζονται οι διατάξεις της κείμενης εργατικής νομοθεσίας. Οι κανονισμοί διεξαγωγής των φορτοεκφορτωτικών εργασιών ρυθμίζουν τον τρόπο, τον χρόνο και την εν γένει οργάνωση της παροχής της εργασίας, καταρτίζονται με Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας (Σ.Σ.Ε.) και, σε περίπτωση που δεν υπάρχουν Σ.Σ.Ε. ή για

τα πρόσωπα που δεν δεσμεύονται από τυχόν Σ.Σ.Ε., καταρτίζονται για μεν τα λιμάνια, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, για δε την ξηρά, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Με τις αποφάσεις αυτές καθορίζονται οι όροι διεξαγωγής των φορτοεκφορτωτικών εργασιών, όπως ενδεικτικά τα προσόντα των φορτοεκφορτωτών και των χειριστών μηχανημάτων, τα αναγκαία άτομα για κάθε εργασία και ο τρόπος συνεργασίας αυτών, ο τρόπος εκτέλεσης εξειδικευμένων φορτοεκφορτωτικών εργασιών, η διακίνηση των ειδικών ή επικίνδυνων φορτίων, τα ανώτατα χρονικά όρια εργασίας, τα πρόσωπα ευθύνης, η πρόσδεση και λύση των πλοίων και σκαφών από ξηράς, ο χειρισμός των βαρούλκων των πλοίων, οι χώροι συγκέντρωσης και παραμονής των φορτοεκφορτωτών εντός του λιμένα, οι χώροι εναπόθεσης και φύλαξης του αναγκαίου εξοπλισμού, οι όροι υγείας και ασφάλειας κατά την εκτέλεση του έργου της φορτοεκφόρτωσης, τα ελάχιστα όρια αμοιβής για όσους δεν συνδέονται με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, οι σχετικές κυρώσεις και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Οι φορτοεκφορτωτές ασφαλίζονται στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία και τους κανονισμούς αυτού.»

Άρθρο 87.

Κατάργηση βιβλιαρίων εργασίας μισθωτών ξενοδοχείων - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 1 στον ν. 1077/1980 -Υποχρεώσεις εργοδοτών -Αντικατάσταση άρθρου 3 ν. 1077/1980 -Κατάργηση άρθρων 2, 4, 5, 6, 7, 8 και 9 ν. 1077/1980

1. Στο άρθρο 1 του ν. 1077/1980 (Α' 225), περί της απασχόλησης προσωπικού ξενοδοχείων και των προϋποθέσεων απασχόλησης, προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Η πλήρωση της προϋπόθεσης της περ. α) της παρ. 1 αποδεικνύεται με την προσκόμιση αντίστοιχων ιατρικών βεβαιώσεων. Η πλήρωση της προϋπόθεσης της περ. β) της παρ. 1 αποδεικνύεται με την προσκόμιση αντιγράφου ποινικού μητρώου.»

2. Το άρθρο 3 του ν. 1077/1980, περί των υποχρεώσεων εργοδοτών, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3

Υποχρεώσεις εργοδοτών

1. Ο εργοδότης προσλαμβάνει ή απασχολεί προσωπικό, το οποίο πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 1. Η επιχείρηση τηρεί φάκελο του κάθε εργαζόμενου με τα δικαιολογητικά έγγραφα που προσδιορίζονται στην παρ. 1Α του άρθρου 1, ο οποίος επιδεικνύεται όταν ζητείται στα αρμόδια όργανα ελέγχου.

2. Κατά των εργοδοτών, οι οποίοι προσλαμβάνουν ή απασχολούν μισθωτούς κατά παράβαση του άρθρου 1, επιβάλλονται από τα κατά περίπτωση αρμόδια όργανα, οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 24 του ν. 3996/2011 (Α' 170).»

3. Από τη δημοσίευση του παρόντος καταργούνται:

- α) τα άρθρα 2, 4, 5, 6, 7, 8 και 9 του ν. 1077/1980,
- β) η υπ' αρ. 40073/2.3.1981 κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υπηρεσιών «Περί καθιέρωσης ενιαίου βιβλιαρίου Εργασίας και Υγείας Μισθωτών Ξενοδοχείων» (Β' 135), και
- γ) η υπ' αρ. 40074/2.3.1981 κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υπηρεσιών

«Περί καθορισμού τύπου, περιεχομένου, τρόπου εκδόσεως, συμπληρώσεως, ανανεώσεως κλπ. του Βιβλιαρίου Εργασίας και Υγείας Μισθωτών Ξενοδοχείων του ν. 1077/80 και του α.ν. 2520/40» (Β' 135).

Άρθρο 88.

Ηλεκτρονική υποβολή αίτησης για επιδότηση ανεργίας - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 27 ν.δ. 2961/1954

Η παρ. 1 του άρθρου 27 του ν.δ. 2961/1954 (Α' 197), περί της διαδικασίας εξασφάλισης αξίωσης προς επιδότηση ανεργίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για να επιδοτηθεί ο άνεργος, υποβάλλει αίτηση για επιδότηση στην αρμόδια υπηρεσία της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης, ήτοι στο Κέντρο Προώθησης Απασχόλησης (ΚΠΑ2) του τόπου κατοικίας του, μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από τη λύση της σχέσης εργασίας. Η αίτηση υποβάλλεται αυτοπροσώπως ή από νομίμως εξουσιοδοτημένο πρόσωπο στο αρμόδιο κατάστημα ή ηλεκτρονικά.»

Άρθρο 89.

Παράταση συμβάσεων εργασίας επικουρικού προσωπικού
προνοιακών φορέων -Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 35 ν. 457/2018

1. Η παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4578/2018 (Α' 200), περί κάλυψης θέσεων εποπτευόμενων φορέων, τροποποιείται με την προσθήκη στο τέλος του πρώτου και δεύτερου εδαφίου της φράσης «και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 30ής.9.2023», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου του έκτακτου προσωπικού των φορέων του άρθρου 34, που παρέχουν τις υπηρεσίες τους, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, παρατείνονται από τη λήξη τους μέχρι τη δημοσίευση του διορισμού των επιτυχόντων των οριστικών πινάκων διοριστέων της υπ' αρ. 7Κ/2019 Προκήρυξης του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ 42) και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 30ής.9.2023. Αν οι οικείοι προσωρινοί πίνακες διοριστέων για τις προσλήψεις της παρ. 1 έχουν καταρτιστεί πριν από τη δημοσίευση του παρόντος, οι συμβάσεις εργασίας του έκτακτου προσωπικού του προηγούμενου εδαφίου διατηρούνται σε ισχύ κατά το διάστημα μεταξύ της κατάρτισης των ανωτέρω πινάκων και της ανάληψης υπηρεσίας από τους υπαλλήλους που περιλαμβάνονται σε αυτούς και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 30ής.9.2023.»

Άρθρο 90.

Ρύθμιση οφειλών προς δήμους για την αντιμετώπιση των
επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης και του αυξημένου
πληθωρισμού του έτους 2022 -Αναβίωση της ρύθμισης των εκατό
(100) δόσεων των νόμων 4611/2019 και 4764/2020

1. Οφειλές προς δήμους που κατέστησαν ληξιπρόθεσμες μετά την 1η.11.2021 και έως την 1η.2.2023 μπορούν να ρυθμιστούν είτε σε τριάντα έξι (36) δόσεις με επιτόκιο που υπολογίζεται με βάση το τελευταίο δημοσιευμένο μέσο ετήσιο επιτόκιο δανείων σε ευρώ χωρίς καθορισμένη διάρκεια αλληλόχρεων λογαριασμών που χορηγούνται από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα σε μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, όπως αυτό δημοσιεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, πλέον είκοσι πέντε εκατοστών της εκατοστιαίας μονάδας (0,25%), ετησίως υπολογιζόμενο, είτε σε έως εβδομήντα δύο (72) δόσεις με επιτόκιο που υπολογίζεται με βάση το τελευταίο δημοσιευμένο μέσο

ετήσιο επιτόκιο δανείων σε ευρώ χωρίς καθορισμένη διάρκεια αλληλόχρεων λογαριασμών που χορηγούνται από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα σε μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, όπως αυτό δημοσιεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, πλέον μιάμισης εκατοστιαίας μονάδας (1,5%), ετησίως υπολογιζόμενο, υπό τις εξής προϋποθέσεις:

- α) Ο οφειλέτης να μην είχε ληξιπρόθεσμες οφειλές ή αρρύθμιστες ληξιπρόθεσμες οφειλές στις ταμειακές υπηρεσίες των δήμων την 1η.11.2021 και επιπλέον να έχει καταβάλει όλες τις μηνιαίες δόσεις των ρυθμίσεων των εκατό (100) δόσεων, έως την ημερομηνία υπαγωγής στη νέα ρύθμιση, εφόσον είχε υπαχθεί σε αυτές.
- β) Ο οφειλέτης να έχει υποβάλλει όλες τις δηλώσεις εισοδήματος για την τελευταία πενταετία μέχρι την 31η.12.2022.
- γ) Ο οφειλέτης κατά τον χρόνο υπαγωγής στη ρύθμιση να μην έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για φοροδιαφυγή ή λαθρεμπορία.

2. Το ελάχιστο ποσό μηνιαίας καταβολής δόσης ανέρχεται σε τριάντα (30) ευρώ.

3. Σε περίπτωση ένταξης στη νέα ρύθμιση ισχύουν όλα τα ευεργετήματα των άρθρων 110 έως και 117 του ν. 4611/2019 (Α' 73) και των άρθρων 165 έως και 172 του ν. 4764/2020 (Α' 256), όπως η χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας και η αναστολή της συνέχισης της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί των οφειλών που ρυθμίζονται.

4. Μπορούν να ενταχθούν στη νέα ρύθμιση των τριάντα έξι (36) ή εβδομήντα δύο (72) δόσεων και οφειλές που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες μετά την 1η.11.2021 και είναι ενταγμένες σε εξυπηρετούμενες κατά την 1η.2.2023 πάγιες ρυθμίσεις, εφόσον οι ρυθμίσεις αυτές περιλαμβάνουν αποκλειστικά τέτοιες οφειλές.

5. Προκειμένου ο οφειλέτης να ενταχθεί στη νέα ρύθμιση των τριάντα έξι (36) ή εβδομήντα δύο (72) δόσεων, αν έχει λοιπές αρρύθμιστες ληξιπρόθεσμες οφειλές που δεν έχει εντάξει σε άλλη ενήμερη ρύθμιση δόσεων τμηματικής καταβολής, υποχρεούται εντός μηνός από την επικύρωση της ένταξης, να τις ρυθμίσει με την πάγια ρύθμιση των είκοσι τεσσάρων (24) ή σαράντα οκτώ (48) δόσεων κατά περίπτωση.

6. Εξαιρούνται από τη ρύθμιση όσες οφειλές δεν μπορούν να υπαχθούν σε νομοθετική ρύθμιση τμηματικής καταβολής ή η ρύθμισή τους απαγορεύεται από άλλους νόμους.

7. Ρυθμίσεις των άρθρων 110 έως και 117 του ν. 4611/2019 (Α' 73) και των άρθρων 165 έως και 172 του ν. 4764/2020 (Α' 256) που απωλέσθηκαν ή

κατέστησαν μη εξυπηρετούμενες έως την 1η.2.2023, δύνανται να αναβιώσουν με πληρωμή δύο (2) δόσεων έως την 31η.7.2023, δηλαδή της τρέχουσας δόσης και μίας επιπλέον που αποσβένει παλαιές υποχρεώσεις με σειρά παλαιότητας.

8. Ποσά που έχουν καταβληθεί ως υπερείσπραξη αποσβένουν τις παλαιότερες δόσεις με σειρά παλαιότητας. Το ύψος εκάστης των ανεξόφλητων, μετά την επανένταξη και τη διενέργεια των αποσβέσεων του πρώτου εδαφίου, δόσεων της απολεσθείσας ρύθμισης με ημερομηνία λήξης πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης επανένταξης, διαμορφώνεται κατόπιν επιβάρυνσης της δόσης με τον τόκο εκπρόθεσμης καταβολής που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206, Κ.Φ.Δ.) και την παρ. 1 του άρθρου 6 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190, Κ.Ε.Δ.Ε.), ο οποίος υπολογίζεται από την ημερομηνία κατά την οποία κατέστη ληξιπρόθεσμη έως την ημερομηνία υποβολής της αίτησης επανένταξης. Οι δόσεις του προηγούμενου εδαφίου καταβάλλονται, με σειρά παλαιότητας, μετά τις τυχόν υπολειπόμενες δόσεις της απολεσθείσας ρύθμισης με ημερομηνία λήξης μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης επανένταξης.

9. Η αναβίωση πραγματοποιείται με όλα τα ευεργετήματα των ρυθμίσεων αυτών, όπως ισχύουν για κάθε ρύθμιση.

10. Προκειμένου να αναβιώσει η ρύθμιση των εκατό (100) δόσεων, αν ο οφειλέτης έχει λοιπές αρρύθμιστες ληξιπρόθεσμες οφειλές που δεν έχει εντάξει σε άλλη ενήμερη ρύθμιση δόσεων τμηματικής καταβολής, υποχρεούται εντός μηνός από την επικύρωση της αναβίωσης, να τις ρυθμίσει με την πάγια ρύθμιση των είκοσι τεσσάρων (24) ή σαράντα οκτώ (48) δόσεων κατά περίπτωση. Αν ο οφειλέτης έχει απωλέσει την πάγια ρύθμιση στο παρελθόν, του δίδεται η δυνατότητα ένταξης στην πάγια ρύθμιση με τους όρους της δεύτερης ευκαιρίας, προς τον σκοπό αναβίωσης των ρυθμίσεων των εκατό (100) δόσεων και υπό τον όρο ότι ο οφειλέτης ρυθμίζει το σύνολο των οφειλών του.

11. Οι αιτήσεις των οφειλετών για υπαγωγή στη ρύθμιση των παρ. 1 έως 6 και για αναβίωση της απολεσθείσας ρύθμισης των παρ. 7 έως 10, υποβάλλονται προς τον οικείο δήμο από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την 30ή.6.2023. Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσω του διαδικτυακού τόπου του δήμου ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή μέσω ειδικής εφαρμογής του αρμόδιου δήμου ή της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος.

12. Η ρύθμιση χορηγείται με απόφαση που εκδίδεται από τα αρμόδια κατά περίπτωση όργανα της παρ. 2 του άρθρου 170 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114).

Άρθρο 91.

Μισθολογικές ρυθμίσεις ΕΜΘ και ΟΒΑ -Τροποποίηση άρθρων 124, 125, 126, 127 ν. 4472/2017

1. Στην παρ. Β' του άρθρου 124 του ν. 4472/2017 (Α' 74) προστίθενται νέες κατηγορίες στρατιωτικού προσωπικού που υπάγονται πλέον στην Κατηγορία Β' της μισθολογικής κατάταξης και η παρ. Β' διαμορφώνεται ως εξής:

«Β. Κατηγορία Β': για υπαξιωματικούς, ανθυπασπιστές και αξιωματικούς που προέρχονται από τις παραγωγικές σχολές Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων (Α.Σ.Σ.Υ.), για τους μονιμοποιηθέντες εθελοντές και εθελόντριες του ν.δ. 445/1974 (Α' 160) και του ν. 705/1977 (Α' 279), για τους προερχόμενους από Ανθυπασπιστές που έχουν μεταταγεί στο Σώμα των Μόνιμων Υπαξιωματικών κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3883/2010 (Α' 167), για τους αξιωματικούς του ν.δ. 649/1970 (Α' 176), για τους υπαξιωματικούς, ανθυπαστυνόμους και αντίστοιχους και αξιωματικούς που προέρχονται από παραγωγικές ή μη σχολές των Σωμάτων Ασφαλείας, καθώς και για τους αστυφύλακες, πυροσβέστες και λιμενοφύλακες των ίδιων Σωμάτων.»

2. Στο άρθρο 125 του ν. 4472/2017 αναδιαμορφώνεται ο βασικός μισθός του πρώτου Κλιμακίου της Κατηγορίας Γ' και το άρθρο 125 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 125

Βασικός μισθός

Οι μηνιαίοι βασικοί μισθοί όλων των ως άνω στελεχών ανά κατηγορία κατάταξης διαμορφώνονται ως εξής:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α'		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β'		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ'		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Δ'	
ΚΛΙΜΑ ΚΙΟ	ΒΑΣΙΚ ΟΣ ΜΙΣΘ ΟΣ	ΚΛΙΜΑ ΚΙΟ	ΒΑΣΙΚ ΟΣ ΜΙΣΘ ΟΣ	ΚΛΙΜΑ ΚΙΟ	ΒΑΣΙΚ ΟΣ ΜΙΣΘ ΟΣ	ΚΛΙΜΑ ΚΙΟ	ΒΑΣΙΚ ΟΣ ΜΙΣΘ ΟΣ

1	4200	1	2445	1	2145	1	1686
2	3800	2	2385	2	2039	2	1662
3	3400	3	2325	3	2009	3	1639
4	3150	4	2265	4	1939	4	1587
5	3000	5	2165	5	1849	5	1531
6	2880	6	2145	6	1769	6	1479
7	2800	7	2085	7	1709	7	1427
8	2705	8	2065	8	1659	8	1376
9	2650	9	1995	9	1599	9	1329
10	2575	10	1925	10	1529	10	1277
11	2455	11	1845	11	1479	11	1230
12	2375	12	1785	12	1429	12	1183
13	2245	13	1725	13	1369	13	1141
14	2155	14	1665	14	1329	14	1098
15	2095	15	1605	15	1309	15	1056
16	2025	16	1545	16	1269	16	1014
17	1975	17	1485	17	1239	17	972
18	1925	18	1455	18	1159	18	953
19	1875	19	1415	19	1079		
20	1845	20	1365	20	1039		
21	1755	21	1315	21	979		
22	1705	22	1285	22	939		
23	1655	23	1245				
24	1625	24	1185				
25	1575	25	1115				
26	1525	26	1085				
27	1475	27	1045				
28	1435	28	985				

29	1395						
30	1355						
31	1315						
32	1275						
33	1235						
34	1195						
35	1155						

»

3. Στην παρ. 3 του άρθρου 126 του ν. 4472/2017 επέρχονται οι εξής αλλαγές:

- α) προστίθεται νέα περ. Α',
- β) οι λοιπές περιπτώσεις αναριθμούνται,
- γ) στην περ. Β' τροποποιείται το 2ο Κλιμάκιο και απαλείφεται το 1ο Κλιμάκιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη των στελεχών της Κατηγορίας Γ':

Α. Ανθυπολοχαγός και αντίστοιχοι. Μέχρι τριάντα ένα (31) έτη υπηρεσίας στο 3ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα τέσσερα (34) στο 2ο Κλιμάκιο και από τριάντα τέσσερα (34) και άνω στο 1ο Κλιμάκιο.

Β. Ανθυπασπιστής και αντίστοιχοι. Μέχρι δεκαπέντε (15) έτη υπηρεσίας στο 14ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαέξι (16) στο 13ο Κλιμάκιο, από δεκαέξι (16) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 12ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 11ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 10ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 8ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 7ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 6ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 5ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 4ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα έξι (36) στο 3ο Κλιμάκιο και από τριάντα έξι (36) και άνω στο 2ο Κλιμάκιο.

Γ. Αρχιλοχίας και αντίστοιχοι. Μέχρι δεκατρία (13) έτη υπηρεσίας στο 16ο Κλιμάκιο, από δεκατρία (13) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 15ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαέξι (16) στο 14ο Κλιμάκιο, από δεκαέξι (16) μέχρι

δεκαεπτά (17) στο 13ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 12ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 10ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 8ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 7ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 6ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 5ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα έξι (36) στο 4ο Κλιμάκιο και από τριάντα έξι (36) και άνω στο 3ο Κλιμάκιο.

Δ. Επιλοχίας και αντίστοιχοι. Μέχρι δεκατρία (13) έτη υπηρεσίας στο 17ο Κλιμάκιο, από δεκατρία (13) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 16ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαέξι (16) στο 15ο Κλιμάκιο, από δεκαέξι (16) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 14ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά

(17) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 13ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 10ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 8ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 7ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 6ο Κλιμάκιο και από τριάντα ένα (31) και άνω στο 5ο Κλιμάκιο.

Ε. Λοχίας και αντίστοιχοι. Μέχρι δεκατρία (13) έτη υπηρεσίας στο 18ο Κλιμάκιο, από δεκατρία (13) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 17ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαέξι (16) στο 16ο Κλιμάκιο, από δεκαέξι (16) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 15ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 14ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 13ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 10ο Κλιμάκιο και από είκοσι πέντε (25) και άνω στο 9ο Κλιμάκιο.

Στ. Δεκανέας και αντίστοιχοι. Μέχρι τρία (3) έτη υπηρεσίας στο 21ο Κλιμάκιο, από τρία (3) μέχρι πέντε (5) στο 20ο Κλιμάκιο, από πέντε (5) μέχρι δεκατρία (13) στο 19ο Κλιμάκιο και από δεκατρία (13) και άνω στο 18ο Κλιμάκιο.

Ζ. Μόνιμος Στρατιώτης και Αστυφύλακας που δεν έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις. Μέχρι τρία (3) έτη υπηρεσίας στο 22ο Κλιμάκιο, από τρία (3) μέχρι πέντε (5) στο 21ο Κλιμάκιο και από πέντε (5) και άνω στο 20ο Κλιμάκιο.»

4. Η παρ. 7 του άρθρου 126 του ν. 4472/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Οι οπλίτες βραχείας ανακατάταξης λαμβάνουν το Μ.Κ. 19 της Γ' Κατηγορίας, μέχρι τη συμπλήρωση τριών (3) ετών πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας και το Μ.Κ. 18 της Γ' Κατηγορίας κατά το χρονικό διάστημα άνω των τριών (3) ετών πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας.»

5. Στο πέμπτο εδάφιο της παρ. Ε' του άρθρου 127 του ν. 4472/2017 απαλείφονται οι λέξεις «μέχρι τριών ετών» και η παρ. Ε' διαμορφώνεται ως εξής:

«Ε. Στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και του Λιμενικού Σώματος Ελληνικής Ακτοφυλακής, καθώς και της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος που υπηρετούν εντός των γεωγραφικών ορίων της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου, της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (μόνο πρώην Ν. Δωδεκανήσου), καθώς και στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων που υπηρετούν στις Μονάδες Προκαλύψεως της ηπειρωτικής μεθορίου (Ηπείρου, Μακεδονίας και Θράκης), στη νήσο Σκύρο και τις τοπικές κοινότητες Ζίρου και Παλαιοκάστρου του Δήμου Σητείας, χορηγείται μηνιαίο επίδομα ύψους εκατό (100) ευρώ.

Το ανωτέρω επίδομα ύψους εκατό (100) ευρώ χορηγείται και στα στελέχη του Λιμενικού Σώματος Ελληνικής Ακτοφυλακής που υπηρετούν στις Λιμενικές Αρχές Οθωνών, Σαγιάδας και Σκύρου.

Το επίδομα αυτό καταβάλλεται με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι προσφέρουν υπηρεσία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στην Υπηρεσία της περιοχής που δικαιολογεί την καταβολή του. Επίσης καταβάλλεται και για όσο διάστημα οι υπάλληλοι τελούν σε θεσμοθετημένες άδειες.

Σε περίπτωση απομάκρυνσης των υπαλλήλων, για οποιονδήποτε λόγο, όπως μετακίνηση, απόσπαση, μετάθεση, διάθεση, από την περιοχή η οποία δικαιολογεί τη χορήγησή του, διακόπτεται ισοχρόνως η καταβολή του με βεβαίωση του οικείου Προϊσταμένου.

Τα επιδόματα των παρ. Β' έως Ε' δεν καταβάλλονται στους οπλίτες βραχείας ανακατάταξης, στους μαθητές των σχολών αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και των σχολών των Σωμάτων Ασφαλείας, με την επιφύλαξη της περ. δ' της παρ. Δ', στους τελούντες σε κατάσταση πολεμικής ή μόνιμης διαθεσιμότητας, καθώς και στους έφεδρους και δόκιμους έφεδρους αξιωματικούς.

Στο στρατιωτικό προσωπικό, που υπηρετεί στην Κεντρική Υπηρεσία της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας, καθώς και στο στρατιωτικό προσωπικό ειδικότητας μετεωρολόγου που υπηρετεί σε μετεωρολογικά κλιμάκια της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας ή σε μετεωρολογικά κλιμάκια, που εδρεύουν σε μονάδες της Πολεμικής Αεροπορίας καταβάλλεται αποζημίωση, το ύψος της οποίας, ο τρόπος καταβολής και κάθε άλλη λεπτομέρεια καθορίζεται με την υπουργική απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 65 του ν. 4427/2016 (Α' 188).»

Άρθρο 92.

Φορολόγηση αποζημιώσεων και συντάξεων Ευρωβουλευτών της Ελλάδας -Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 12 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Στο άρθρο 12 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167) προστίθεται παρ. 4 για τη φορολόγηση των αποζημιώσεων και συντάξεων που λαμβάνουν οι Ευρωβουλευτές, ως εξής:

«4. Το ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις περιλαμβάνει και τις αποζημιώσεις και συντάξεις, τις οποίες λαμβάνουν οι Ευρωβουλευτές της Ελλάδας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 της απόφασης 2005/684/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.»

2. Η παρ. 1 ισχύει από το φορολογικό έτος 2022 και εφεξής.

Άρθρο 93.

Ρυθμίσεις καταβολής δόσεων για τον φόρο εισοδήματος του φορολογικού έτους 2022 -Προσθήκη παρ. 85 και 86 στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013

Στο άρθρο 72 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167) προστίθενται παρ. 85 και 86, ως εξής:

«85. Η καταβολή του φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2022, με εξαίρεση τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες, που έχουν λυθεί ή έχουν τεθεί υπό εκκαθάριση, πραγματοποιείται σε οκτώ (8) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της

δήλωσης, με βάση την παρ. 2 του άρθρου 68 και οι υπόλοιπες επτά (7) μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επτά (7) επόμενων μηνών.

86. Η καταβολή του φόρου εισοδήματος των φυσικών προσώπων του φορολογικού έτους 2022 πραγματοποιείται σε οκτώ (8) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την 31η Ιουλίου 2023 και η καθεμία από τις επόμενες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επτά (7) επόμενων μηνών. Η καταβολή του φόρου, που προσδιορίζεται από δηλώσεις φορολογουμένων που συμμετέχουν σε νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που τηρούν απλογραφικά βιβλία, γίνεται σε έξι (6) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Σεπτεμβρίου 2023 και η καθεμία από τις επόμενες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των πέντε (5) επόμενων μηνών.

Όταν ο φόρος που οφείλεται με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση καταβάλλεται εφάπαξ μέχρι την 31η Ιουλίου 2023, παρέχεται στο συνολικό ποσό του φόρου και των συμβεβαιούμενων με αυτόν οφειλών, έκπτωση τρία τοις εκατό (3%). Η παρούσα δεν καταλαμβάνει τα φυσικά πρόσωπα που έχουν υπαχθεί στην εναλλακτική φορολόγηση εισοδήματος του άρθρου 5B.»

Άρθρο 94.

Διόρθωση σφαλμάτων για τους Συντελεστές Αξιοποίησης Οικοπέδου (Σ.Α.Ο.) σε τέσσερις (4) περιοχές της χώρας δυνάμει της υπό στοιχεία 93041 ΕΞ 2020/25.08.2020 κοινής απόφασης Υπουργού και Υφυπουργού Οικονομικών για την επιβολή του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) -Προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 13 του ν. 4223/2023

Στο άρθρο 13 του ν. 4223/2013 (Α'287) προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Οι συντελεστές Αξιοποίησης Οικοπέδου (Σ.Α.Ο.), οι οποίοι αφορούν σε τέσσερις (4) περιοχές της χώρας για τις οποίες διορθώθηκαν σφάλματα, με την υπό στοιχεία 93041 ΕΞ 2020/25.08.2020 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών (Β' 3669) εφαρμόζονται για την επιβολή του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Ειδικά ο Σ.Α.Ο. της περ. γ' της παρ. 1 της απόφασης του πρώτου εδαφίου εφαρμόζεται για την επιβολή του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) από την 1η.1.2018. Αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά φόρου επιστρέφονται, κατά παρέκκλιση των περί παραγραφής διατάξεων.

Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται ο τρόπος, η διαδικασία και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 95.

Απαλλαγές από τον φόρο προστιθέμενης αξίας στο εσωτερικό της χώρας -Τροποποίηση περ. ιη' παρ. 1 άρθρου 22 Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

Η περ. ιη' της παρ. 1 του άρθρου 22 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 2859/2000, Α' 248), τροποποιείται:

- α) με την αφαίρεση της προϋπόθεσης συγκεκριμένου ορίου συναλλαγών,
- β) με τη ρητή πρόβλεψη της υποβολής υπεύθυνης δήλωσης ως προϋπόθεσης για την εφαρμογή της διάταξης,
- γ) με νομοτεχνική βελτίωση,
- δ) με την προσθήκη δεύτερου εδαφίου και η περ. ιη' διαμορφώνεται ως εξής:

«ιη) η παροχή υπηρεσιών και η παράδοση αγαθών από τα πρόσωπα που αναφέρονται στις περ. δ', θ', ιβ' , ιδ' , ιε' και ιστ' της παραγράφου αυτής, με την ευκαιρία εκδηλώσεων που οργανώνονται από αυτά για την οικονομική τους ενίσχυση, και οι οποίες οργανώνονται προς αποκλειστικό όφελός τους, με τον όρο ότι η απαλλαγή των εκδηλώσεων δεν υπερβαίνει τις τέσσερις (4) κατ' έτος και εφόσον:

- α) υποβάλλεται σχετική υπεύθυνη δήλωση προς την αρμόδια Φορολογική Αρχή τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την εκδήλωση και
- β) η απαλλαγή αυτή δεν προκαλεί κίνδυνο στρέβλωσης των όρων του ανταγωνισμού.

Ειδικά για τα πρόσωπα των περ. θ', ιδ', ιε', και ιστ', η απαλλαγή του πρώτου εδαφίου ισχύει με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις για την παροχή υπηρεσιών και την παράδοση αγαθών που πραγματοποιείται για καθεμία από τις δηλωθείσες στη Φορολογική Διοίκηση εγκαταστάσεις των προσώπων αυτών.»

Άρθρο 96.

Διάθεση προϊόντων απόσταξης λόγω άσκησης αποστακτικού δικαιώματος από αμβικούχους -Τροποποίηση υποπαρ. 8 παρ. Ε άρθρου 7 ν. 2969/2001

1. Η υποπαρ. 8 της παρ. Ε' του άρθρου 7 του ν. 2969/2001 (Α' 281) τροποποιείται:

α) στην περ. α',

αα) με την αντικατάσταση του πρώτου εδαφίου,

αβ), με την προσθήκη νέου δεύτερου εδαφίου,

αγ) με την προσθήκη νομοτεχνικής βελτίωσης στο τρίτο εδάφιο ως προς την παραπομπή στα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου,

β) στο τρίτο εδάφιο της υποπερ. ββ' της περ. β', με την αντικατάσταση της λέξης «πώλησης» με τις λέξεις «διακίνησης προς πώληση»,

γ) στο τρίτο εδάφιο της περ. γ', με την προσθήκη των λέξεων «ή του κατόχου αποστακτικού μηχανήματος»,

δ) στο τέταρτο εδάφιο της περ. γ', με την αντικατάσταση των λέξεων «του παραγωγού ή των παραγωγών» με τις λέξεις «του διήμερου μικρού αποσταγματοποιού ή του κατόχου αποστακτικού μηχανήματος, κατά περίπτωση», και η υποπαρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. α) Το παραγόμενο έτοιμο προς διάθεση προϊόν απόσταξης διατίθεται από τα δικαιούχα παραγωγής πρόσωπα της υποπαρ. 1, καθώς και από τους κατόχους προϊόντος απόσταξης, το οποίο δεν προέρχεται από δική τους παραγωγή, αλλά συνιστά αμοιβή για τη διάθεση του αποστακτικού τους μηχανήματος και τη χρήση αυτού από τα δικαιούχα παραγωγής πρόσωπα. Η διάθεση πραγματοποιείται με την έκδοση λογιστικών στοιχείων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις του ν. 4308/2014 (Α' 251). Τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου έχουν υποχρέωση τήρησης και ενημέρωσης λογιστικών αρχείων. Για τη διακίνηση του προϊόντος απόσταξης εκδίδεται σχετικό παραστατικό κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 5 του ν. 4308/2014, το οποίο συνοδεύει το προϊόν μέχρι τον τελικό προορισμό του. Δεν απαιτείται έκδοση παραστατικού διακίνησης, εφόσον εκδίδεται άμεσα λογιστικό στοιχείο αξίας.

β) Από την περ. α) εξαιρούνται:

βα) τα δικαιούχα παραγωγής πρόσωπα που εμπίπτουν στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 4308/2014 και

ββ) τα δικαιούχα παραγωγής φυσικά πρόσωπα, τα οποία παράγουν το προϊόν αυτό, μέχρι το ανώτατο όριο των πενήντα ενός (51) λίτρων άνυδρων ανά αποστακτική περίοδο και ανά πρόσωπο, αποκλειστικά για κατανάλωση από τα ίδια, τα μέλη της οικογένειάς τους ή τους προσκεκλημένους τους, απαγορευομένης της εμπορίας.

Σε περίπτωση διακίνησης του προϊόντος απόσταξης από τα πρόσωπα των υποπερ. βα) και ββ) ή για λογαριασμό τους, αυτό συνοδεύεται από αντίγραφο της αδείας απόσταξης, καθώς και του αποδεικτικού είσπραξης των φορολογικών επιβαρύνσεων. Σε περίπτωση διακίνησης προς πώληση του προϊόντος απόσταξης από τα πρόσωπα της υποπερ. βα), το προϊόν συνοδεύεται, πλέον των ως άνω δικαιολογητικών, και από δήλωση διακίνησης.

γ) Το προϊόν απόσταξης των διήμερων μικρών αποσταγματοποιών διατίθεται χύμα, χωρίς οποιασδήποτε μορφής τυποποίηση, σε δοχεία από γυαλί ή και άλλο κατάλληλο υλικό σύμφωνα με τους σχετικούς όρους χρήσης που προβλέπονται στην ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία όσον αφορά τα υλικά και τα αντικείμενα που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα.

Η κατά τα ανωτέρω διάθεση του προϊόντος απόσταξης των διήμερων μικρών αποσταγματοποιών διενεργείται είτε απευθείας στους τελικούς καταναλωτές με λιανική πώληση είτε με πώληση στις επιχειρήσεις ομαδικής εστίασης, καθώς και σε επιχειρήσεις διάθεσης ποτών με αλκοόλη προς χονδρική και λιανική πώληση.

Τα στοιχεία του παραγωγού ή του κατόχου αποστακτικού μηχανήματος, κατά περίπτωση, αναγράφονται υποχρεωτικά σε κάθε διακίνηση στο εσωτερικό της χώρας μέχρι το τελικό σημείο λιανικής πώλησης στα φορολογικά στοιχεία ή τα παραστατικά στοιχεία διακίνησης των άρθρων 5 και 9 του ν. 4308/2014.

Οι επιχειρήσεις που διαθέτουν προς λιανική πώληση για κατανάλωση προϊόν απόσταξης διήμερων μικρών αποσταγματοποιών οφείλουν να έχουν σε εμφανές σημείο στο κατάστημά τους αναρτημένη πινακίδα, στην οποία αναγράφονται, με ευκρινείς χαρακτήρες, το ονοματεπώνυμο του διήμερου μικρού αποσταγματοποιού ή του κατόχου αποστακτικού μηχανήματος, κατά περίπτωση, των οποίων το προϊόν διαθέτουν, καθώς και το σχετικό λογιστικό στοιχείο.

Για λόγους καλύτερης κατανόησης από τους καταναλωτές, το προϊόν μπορεί να διατίθεται στα σημεία πώλησης στον τελικό καταναλωτή με την κοινή ονομασία, κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 1169/2011, «παραδοσιακό απόσταγμα διημέρων», ακολουθούμενη πάντοτε και από τη νόμιμη ονομασία. Ο όρος «απόσταγμα» που περιλαμβάνεται στην κοινή ονομασία δεν χρησιμοποιείται κατά την έννοια του παρόντος νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/787.»

2. Τα πρόσωπα που έχουν στην κατοχή τους αποστακτικά μηχανήματα, τα οποία χρησιμοποιούνται από τα πρόσωπα της παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 2969/2001 και κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος κατέχουν προϊόν απόσταξης διήμερων μικρών αποσταγματοποιιών, το οποίο δεν προέρχεται από δική τους παραγωγή, αλλά αποτελεί αμοιβή για τη διάθεση του αποστακτικού μηχανήματός τους και τη χρήση αυτού από διήμερους μικρούς αποσταγματοποιούς, δύνανται να το διαθέτουν σύμφωνα με την υποπαρ. 8 της παρ. Ε του άρθρου 7 του ν. 2969/2001, εφόσον, πριν από τη διάθεση του προϊόντος και το αργότερο μέσα σε τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρ. 1, υποβάλουν στο αρμόδιο τελωνείο δήλωση του αποθέματός τους.

Άρθρο 97.

Παράταση χορήγησης αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας και Πιστοποιητικών Φόρου Ακίνητης Περιουσίας και Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.» -Τροποποίηση παρ. 1, 2 και 3 άρθρου 125 ν. 4446/2016

Στο άρθρο 125 του ν. 4446/2016 (Α' 240), τροποποιούνται:

- α) το πρώτο εδάφιο της παρ. 1,
- β) το πρώτο και τρίτο εδάφιο της παρ. 2,
- γ) η παρ. 3, ως προς το χρονικό διάστημα στο οποίο αφορά η χορήγηση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας και Πιστοποιητικών Φόρου Ακίνητης Περιουσίας και Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.» και το άρθρο 125 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 125

Χορήγηση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας και Πιστοποιητικών Φόρου Ακίνητης Περιουσίας και Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.» και άλλα συναφή θέματα

1. Χορηγούνται στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.» αποδεικτικά φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για χρονικό διάστημα ενενήντα (90) μηνών από την 22η Δεκεμβρίου του έτους 2016 κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, ώστε να καταστεί δυνατή η λειτουργία και η δραστηριότητά της. Εφόσον τα ανωτέρω αποδεικτικά χορηγούνται για την είσπραξη χρημάτων, περιλαμβάνουν τον όρο της παρακράτησης ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%) επί του εισπραττόμενου ποσού.

2. Για τις ανάγκες σύνταξης συμβολαιογραφικής πράξης πώλησης και μεταβίβασης κυριότητας ή προσυμφώνου των δύο (2) γηπέδων, που βρίσκονται στη θέση «Βλύχα» ή «Στενά» ή «Φαρδιά Βλύχα» του Δήμου Ελευσίνας της Περιφερειακής Ενότητας Δυτικής Αττικής της Περιφέρειας Αττικής, συνολικής έκτασης, κατά μεν τον τίτλο κτήσεως, μέτρων τετραγωνικών τετρακοσίων ενενήντα οκτώ χιλιάδων τριακοσίων δύο (498.302,00), κατά δε το κτηματολόγιο, μέτρων τετραγωνικών τετρακοσίων πενήντα μίας χιλιάδων πεντακοσίων ογδόντα εννέα (451.589,00), τεμνόμενης, της συνολικής εκτάσεως, από την παλαιά Εθνική Οδό Αθηνών Κορίνθου, και ειδικότερα εκτάσεως, κατά τον άνω τίτλο κτήσης, του μεν Α γηπέδου μέτρων τετραγωνικών εκατόν σαράντα μίας χιλιάδων εκατόν ενενήντα έξι (141.196,00), κατά δε το κτηματολόγιο μέτρων τετραγωνικών εκατόν είκοσι τεσσάρων χιλιάδων τετρακοσίων (124.400,00), του δε Β γηπέδου, κατά τον άνω τίτλο κτήσης, μέτρων τριακοσίων πενήντα επτά χιλιάδων εκατόν έξι (357.106,00), κατά δε το κτηματολόγιο μέτρων τετραγωνικών τριακοσίων είκοσι επτά χιλιάδων εκατόν ογδόντα εννέα (327.189,00), ή της όποιας έκτασης αυτών προκύψει από τη νεώτερη καταμέτρησή τους, τα οποία ανήκουν κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.», χορηγούνται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, αποδεικτικά φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για χρονικό διάστημα ενενήντα (90) μηνών από την 22η Δεκεμβρίου του έτους 2016, υπό τον όρο παρακράτησης υπέρ του ελληνικού δημοσίου ποσοστού επτά τοις εκατό (7%) επί του συμφωνημένου τιμήματος κατά την καταβολή αυτού. Το ποσό της παρακράτησης αποδίδεται στο ελληνικό δημόσιο από τον

συμβολαιογράφο εντός τριών (3) ημερών από την καταβολή του συμφωνημένου τιμήματος. Επίσης, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, χορηγούνται, για χρονικό διάστημα ενενήντα (90) μηνών από την 22η Δεκεμβρίου του έτους 2016, στην ως άνω εταιρεία, πιστοποιητικά της Φορολογικής Διοίκησης, με τα οποία βεβαιώνεται ότι η όλη ως άνω αναφερόμενη έκταση, ήτοι αμφότερα τα γήπεδα, περιλαμβάνονται στις δηλώσεις Φόρου Ακίνητης Περιουσίας, καθώς και του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.). Τα δύο (2) ως άνω αναφερόμενα γήπεδα μπορούν να μεταβιβαστούν ή να επιβαρυνθούν με εμπράγματα βάρη και εξασφαλίσεις, αποκλειστικά υπέρ του προς όντα η μεταβίβαση των άνω ακινήτων ή υπέρ του εκ προσυμφώνου αγοραστή, σύμφωνα με την περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 126, είτε ενιαίως ως ένα ακίνητο είτε τμηματικά ως πλείονα ακίνητα. Από το ποσοστό επτά τοις εκατό (7%) του συμφωνημένου τιμήματος, που παρακρατείται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, εξοφλούνται κατά προτεραιότητα οι αναλογούντες στα αναφερόμενα στο ίδιο εδάφιο ακίνητα, Φόρος Ακίνητης Περιουσίας και Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.).

2Α. Για τις ανάγκες σύνταξης συμβολαιογραφικής πράξης μακροχρόνιας μίσθωσης των ακινήτων, που ανήκουν κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.» και βρίσκονται εκτός σχεδίου πόλεως, εκτός ζώνης, στη θέση «Μπερμπάτι» της Δημοτικής Κοινότητας Μαρτίνου της δημοτικής Ενότητας Οπουντίων του Δήμου Λοκρών της Περιφερειακής Ενότητας Φθιώτιδος της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, σε περίπτωση που εκμισθωθούν ως ενιαίο ακίνητο, χορηγούνται από τη Φορολογική Διοίκηση, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, αποκλειστικά πιστοποιητικά Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.), σύμφωνα με τα οποία τα ακίνητα περιλαμβάνονται στη δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. και έχει καταβληθεί ο επιμεριστικά αναλογών φόρος των ακινήτων αυτών, συμπεριλαμβανομένων και των τόκων εκπρόθεσμης καταβολής τους. Μόνο τα πιστοποιητικά του πρώτου εδαφίου μνημονεύονται και επισυνάπτονται στην οικεία συμβολαιογραφική πράξη. Το πρώτο εδάφιο ισχύει μέχρι το πέρας της προθεσμίας της παρ. 1.

3. Για χρονικό διάστημα ενενήντα (90) μηνών από την 22η Δεκεμβρίου του έτους 2016 πάσης φύσεως επιχορηγήσεις και καταβολές προς την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.» δεν δύνανται να συμψηφιστούν αυτεπαγγέλτως με οφειλές αυτής προς το

Δημόσιο, σε Ν.Π.Δ.Δ., σε Ασφαλιστικούς Οργανισμούς και σε Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού.».

Άρθρο 98.

Παράταση αναστολής μέτρων διοικητικής και αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος της κινητής και ακίνητης περιουσίας της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε», προσθήκη εξαίρεσης από την απαγόρευση εγγραφής εμπραγμάτων βαρών και εξασφαλίσεων -Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 126 του ν. 4446/2016

Το άρθρο 126 του ν. 4446/2016 (Α' 240), τροποποιείται:

- α) στο εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 1, ως προς τον χρόνο ισχύος της αναστολής μέτρων διοικητικής και αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος της κινητής και της ακίνητης περιουσίας της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε»,
- β) στο τέλος της περ. δ' της παρ. 1, με την προσθήκη της εξαίρεσης από την απαγόρευση εγγραφής εμπραγμάτων βαρών και εξασφαλίσεων υπέρ του μισθωτή των ακινήτων, τα οποία αναφέρονται στην παρ. 2Α του άρθρου 125 του ιδίου νόμου και γ) με την προσθήκη παρ. 3, και το άρθρο 126 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 126

Αναστολή μέτρων διοικητικής και αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος της κινητής και της ακίνητης περιουσίας της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.».

1. Για χρονικό διάστημα ενενήντα (90) μηνών από την 22η Δεκεμβρίου του έτους 2016, αναστέλλονται:

- α. οι πάσης φύσεως πράξεις διοικητικής εκτέλεσης κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων και κατά τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας,
- β. οι πάσης φύσεως πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας,
- γ. η λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας,

δ. οι εγγραφές πάσης φύσεως εμπραγμάτων βαρών και εξασφαλίσεων, που επισπεύδονται ή ασκούνται από τους πάσης φύσεως πιστωτές σε βάρος της κινητής και ακίνητης περιουσίας της ως άνω εταιρείας, για οποιαδήποτε αιτία, πλην της εγγραφής πάσης φύσεως εμπραγμάτων βαρών και εξασφαλίσεων υπέρ του προς όντα η μεταβίβαση των άνω ακινήτων ή του εκ προσυμφώνου αγοραστή και υπέρ του μισθωτή των αναφερόμενων στην παρ. 2Α του άρθρου 125 ακινήτων, καθώς και

ε. οι πράξεις διασφαλιστικών μέτρων της παρ. 5 του άρθρου 46 του ν. 4987/2022 (Α' 206) και του άρθρου 14 του ν. 2523/1997 (Α' 179).

2. Οι εγγραφές πάσης φύσεως εμπραγμάτων βαρών και εξασφαλίσεων σε βάρος της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΕΑΣ Α.Β.Ε.Ε.» επί των, στην παρ. 2 του άρθρου 125, αναφερόμενων γηπέδων αποσβέννυνται αυτοδικαίως και εξαλείφονται με πράξη του οικείου Υποθηκοφύλακα ή Προϊσταμένου Κτηματολογικού Γραφείου και οι κατασχέσεις εις χείρας τρίτων από οποιονδήποτε σε βάρος της ανωτέρω εταιρείας αίρονται αυτοδικαίως. Η στο προηγούμενο εδάφιο αναφερόμενη άρση δεν επιφέρει καμία συνέπεια ως προς τη διακοπή της παραγραφής των οφειλών για τις οποίες διενεργήθηκαν οι ανωτέρω πράξεις αναγκαστικής και διοικητικής εκτέλεσης. Ομοίως, αίρονται αυτοδικαίως οι πράξεις διασφαλιστικών μέτρων της παρ. 5 του άρθρου 46 του ν. 4987/2022 (Α' 206) και του άρθρου 14 του ν. 2523/1997 (Α' 179) εις βάρος της ανωτέρω εταιρείας.

3. Η αναστολή της παρ. 1 για τα μέτρα διοικητικής και αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.», ως προς τα ακίνητα, τα οποία αναφέρονται στην παρ. 2Α του άρθρου 125, ισχύει για όλη τη διάρκεια που προβλέπεται στη συμβολαιογραφική πράξη μακροχρόνιας μίσθωσης των ως άνω ακινήτων.»

Άρθρο 99.

Έναρξη ισχύος άρθρου 17 ν. 4949/2022 -Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 82 του ν. 4949/2022

Στο άρθρο 82 του ν. 4949/2022 (Α' 126), περί έναρξης ισχύος, προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Το άρθρο 17, περί χρόνου παραγραφής της αξίωσης για την είσπραξη της αποζημίωσης που προσδιορίσθηκε προσωρινά ή οριστικά, εφαρμόζεται στις

απαλλοτριώσεις που κηρύσσονται από τις 30.6.2022 και εφεξής. Η παρούσα ισχύει από τις 30.6.2022.»

Άρθρο 100.

Σύνθεση και αρμοδιότητες Οργανισμού Πιστοποίησης - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 19 ν. 4914/2022

Το άρθρο 19 του ν. 4914/2022 (Α' 61) τροποποιείται:

- α) στην παρ. 2 με την αντικατάσταση της λέξης «Μετά» με τη λέξη «Με»
- β) με την αντικατάσταση της παρ. 3, και οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 19 διαμορφώνονται ως εξής:

«2. Με την έναρξη του σχεδιασμού των ελέγχων από τον Οργανισμό Πιστοποίησης, στη σύνθεση της ΕΔΕΛ μετέχει ως τακτικό μέλος ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Γ' Πιστοποίησης δαπανών Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) της ΓΔΕΣΠ.

3. Ο Οργανισμός Πιστοποίησης έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

α) καταρτίζει στρατηγική ελέγχου,

β) είναι υπεύθυνος για τη διενέργεια των ελέγχων, σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 7 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2022/128 της Επιτροπής της 21ης Δεκεμβρίου 2021 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους οργανισμούς πληρωμών και άλλους οργανισμούς, τη δημοσιονομική διαχείριση, την εκκαθάριση λογαριασμών, τους ελέγχους, τις εγγυήσεις και τη διαφάνεια (L 20),

γ) καταρτίζει και υποβάλλει στην Επιτροπή, το αργότερο έως τις 15 Φεβρουαρίου του έτους, που ακολουθεί το οικονομικό έτος στο οποίο αφορούν:

γα) έκθεση των πορισμάτων του, η οποία καλύπτει και όσα προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 5 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2022/128 της Επιτροπής,

γβ) γνωμοδότηση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 12 του Οριζόντιου Κανονισμού (ΕΕ), 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 (L 435), για την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ). Η γνωμοδότηση συντάσσεται σε ετήσια βάση, σύμφωνα με διεθνώς αποδεκτά πρότυπα ελέγχου και διευκρινίζει κατά πόσο:

γβα) οι λογαριασμοί αποδίδουν αληθή και ακριβή εικόνα,

γββ) τα συστήματα διακυβέρνησης, που έχει θέσει σε εφαρμογή η Ελλάδα λειτουργούν εύρυθμα και, ειδικότερα, όσον αφορά στα στοιχεία που αναφέρονται στις υποπερ. i, ii και iii της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 12 του Οριζόντιου Κανονισμού ΚΑΠ,

γβγ) οι εκθέσεις επιδόσεων σχετικά με τους δείκτες εκρών για τους σκοπούς της ετήσιας εκκαθάρισης επιδόσεων, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 54 του Οριζόντιου Κανονισμού ΚΑΠ και οι εκθέσεις επιδόσεων επί των δεικτών αποτελεσμάτων για την πολυετή παρακολούθηση επιδόσεων, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 128 του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ, που αποδεικνύουν την τήρηση του άρθρου 37 του Οριζόντιου Κανονισμού ΚΑΠ ευσταθούν.

Στη γνωμοδότηση αυτή αναφέρεται, επίσης, εάν η εξέταση θέτει υπό αμφισβήτηση το περιεχόμενο της διαχειριστικής δήλωσης του Οργανισμού Πληρωμών.

Η εξέταση του Οργανισμού Πιστοποίησης καλύπτει την ανάλυση της φύσης και έκτασης των σφαλμάτων και αδυναμιών που εντοπίστηκαν στα συστήματα διακυβέρνησης από όλους τους ελέγχους, καθώς και των διορθωτικών μέτρων που έχουν ληφθεί ή προβλέπεται να ληφθούν από τον Οργανισμό Πληρωμών.

Οι αρμοδιότητες του Οργανισμού Πιστοποίησης ασκούνται σύμφωνα με τις εκτελεστικές πράξεις που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για τα θέματα που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 12 του Οριζόντιου Κανονισμού ΚΑΠ.»

Άρθρο 101.

Διεύρυνση αρμοδιοτήτων Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου - Προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 64 του ν. 4914/2022

Στο άρθρο 64 του ν. 4914/2022 (Α' 61) προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. α) Η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) του άρθρου 17 ορίζεται ως «Οργανισμός Πιστοποίησης» για τα ακόλουθα μέτρα και τις παρεμβάσεις, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στο Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) ετών 2023 έως και 2027 και τα οποία χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Ενισχύσεων (ΕΓΤΕ) υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 του Οριζόντιου Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 (L 435):

αα) τα μέτρα για τη ρύθμιση ή τη στήριξη των γεωργικών αγορών, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) 922/72, (ΕΟΚ) 234/79, (ΕΚ) 1037/2001 και (ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου (L 347),

αβ) τα μέτρα ενημέρωσης και προώθησης για τα γεωργικά προϊόντα στην εσωτερική αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε τρίτες χώρες, τα οποία υλοποιούνται από την Ελλάδα και επιλέγονται από την Επιτροπή,

αγ) τα ειδικά μέτρα για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου, τα οποία ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 229/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Μαρτίου 2013 (L 78).

β) Η ΕΔΕΛ ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 19.

Από τη γνωμοδότηση της περ. γβ) της παρ. 3 του άρθρου 19 συνάγεται αν οι δαπάνες των μέτρων της παρούσας, για τις οποίες έχει ζητηθεί επιστροφή από την Επιτροπή, είναι νόμιμες και κανονικές.

γ) Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 και οι παρ. 2, 4, 5 και 6 του άρθρου 19 εφαρμόζονται αναλογικά για τα μέτρα της παρούσας.»

Άρθρο 102.

Ορισμός ΕΔΕΛ ως Οργανισμού Πιστοποίησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 -2022 -Προσθήκη παρ. 24 στο άρθρο 66 του ν. 4914/2022

Στο άρθρο 66 του ν. 4914/2022 (Α' 61) προστίθεται παρ. 24 ως εξής:

«24. Η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) του άρθρου 17 ορίζεται ως «Οργανισμός Πιστοποίησης» του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 (L 347) για τις πράξεις του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) της Προγραμματικής Περιόδου 2014 -2022 και ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στους σχετικούς Κανονισμούς της ΕΕ της Προγραμματικής Περιόδου 2014 -2022. Η ισχύς της παρούσας ξεκινάει με την έναρξη ισχύος του παρόντος και αφορά στις δαπάνες του οικονομικού έτους 2024 και εφεξής. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 και οι παρ. 2, 4, 5 και 6 του άρθρου 19 εφαρμόζονται αναλογικά και για τις πράξεις της παρούσας.»

Άρθρο 103.

Παρατηρητήριο τιμών παιδικών παιχνιδιών «το καλάθι των νονών»

1. Οι επιχειρήσεις που εξειδικεύονται στη διάθεση προς πώληση παιδικών παιχνιδιών στο καταναλωτικό κοινό, των οποίων ο συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ ετησίως, βάσει των οικονομικών καταστάσεων της αμέσως προηγούμενης, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, διαχειριστικής περιόδου, αποστέλλουν στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, κατάλογο καταναλωτικών προϊόντων παιδικών παιχνιδιών («καλάθι των νονών»), από την 29η Μαρτίου 2023 έως τη 15η Απριλίου 2023.

2. Οι υπόχρεοι της παρ. 1 εντάσσουν ένα (1) τουλάχιστον προϊόν από κάθε κατηγορία προϊόντων που περιλαμβάνεται στο «καλάθι των νονών», εφόσον διαθέτουν προϊόντα αυτής της κατηγορίας, και το διαθέτουν σε προσιτή τιμή, ιδίως συγκριτικά με τα υπόλοιπα προϊόντα της ίδιας κατηγορίας, ενημερώνοντας τους καταναλωτές, που προσέρχονται στα φυσικά ή ψηφιακά καταστήματά τους, ως προς τη σύνθεση του «καλαθιού» που προτείνουν. Η ενημέρωση αυτή γίνεται με κάθε πρόσφορο μέσο, ιδίως με λίστες, φυλλάδια

και, υποχρεωτικά, με ειδική σήμανση επί των προϊόντων ή του χώρου πώλησής τους.

3. Οι υπόχρεοι της παρ. 1 τοποθετούν ευκρινές ειδικό σήμα στον χώρο πώλησης (ράφι) των προϊόντων που συμμετέχουν στο «καλάθι των νονών», καθώς και ευκρινή κατάλογο των προϊόντων που συνθέτουν το «καλάθι» σε εμφανές σημείο στην είσοδο του καταστήματος, που συμπεριλαμβάνει τις τιμές στις οποίες προσφέρονται τα προϊόντα. Επιπρόσθετα, οι υπόχρεοι της παρ. 1 διασφαλίζουν ότι τα προϊόντα που συμμετέχουν στο «καλάθι» βρίσκονται στα καταστήματά τους σε επάρκεια και διατίθενται απρόσκοπτα στο καταναλωτικό κοινό. Για κάθε παράβαση της παρούσας επιβάλλεται πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) έως δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 7.

4. Ο κατάλογος των προϊόντων που συμμετέχουν στο «καλάθι των νονών» και οι τιμές τους διαμορφώνονται ελεύθερα από τις επιχειρήσεις. Για τις τιμές των προϊόντων που συνθέτουν το «καλάθι» που προτείνεται από κάθε επιχείρηση εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 58 του ν. 4818/2021 (Α' 124), περί αθέμιτης κερδοφορίας, όπου το περιθώριο μικτού κέρδους ανά μονάδα προϊόντος δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το αντίστοιχο περιθώριο μικτού κέρδους ανά μονάδα προϊόντος προ της 1ης Δεκεμβρίου 2021. Τα προϊόντα του καταλόγου μπορούν να διαφοροποιούνται κάθε φορά που αποστέλλεται από τους υπόχρεους νέος κατάλογος προς το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

5. Κατάλογο προϊόντων που εντάσσονται στο «καλάθι των νονών» μπορούν να αποστέλλουν και επιχειρήσεις πέραν των υπόχρεων της παρ. 1. Οι ως άνω επιχειρήσεις, εφόσον αποστείλουν κατάλογο προϊόντων, καθίστανται υπόχρεες τήρησης του παρόντος, μέχρι τη λήξη της ισχύος του, και ελέγχονται από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές ως προς τη συμμόρφωσή τους με το άρθρο 58 του ν. 4818/2021, περί αθέμιτης κερδοφορίας.

6. Η μη αποστολή καταλόγου προϊόντων ή η ελλιπής αποστολή καταλόγου προϊόντων από τους υπόχρεους τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για κάθε ημέρα καθυστέρησης αποστολής καταλόγου.

7. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται οι κατηγορίες των προϊόντων που εντάσσονται στο «καλάθι των νονών», η συχνότητα αποστολής του καταλόγου προϊόντων από τους υπόχρεους, οι αρμόδιες για την επιβολή των κυρώσεων του παρόντος αρχές, η διαδικασία ελέγχων, η διαδικασία είσπραξης των προστίμων και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα που αφορά στην εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 104.

Οικονομική στήριξη των επιχειρήσεων έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου, των παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας, των ιδιωτικών ραδιοφωνικών σταθμών και των πρακτορείων εφημερίδων και περιοδικών -
Αντικατάσταση άρθρου 86 ν. 4674/2020

Το άρθρο 86 του ν. 4674/2020 (Α' 53), περί οικονομικής στήριξης των επιχειρήσεων έκδοσης εφημερίδων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 86

Οικονομική στήριξη των επιχειρήσεων έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου, των παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας, των ιδιωτικών ραδιοφωνικών σταθμών και των πρακτορείων εφημερίδων και περιοδικών

1. Μπορούν να χρηματοδοτούνται μέσω ειδικά σχεδιασμένων προγραμμάτων, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που τίθενται με την κοινή απόφαση της περ. α' της παρ. 3 και σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, οι εξής επιχειρήσεις:

α. Ιδιωτικές επιχειρήσεις έκδοσης εφημερίδων, ιδιωτικές επιχειρήσεις έκδοσης περιοδικού τύπου και ιδιωτικές επιχειρήσεις ηλεκτρονικού τύπου. Τα προγράμματα χρηματοδότησης, για τις επιχειρήσεις του πρώτου εδαφίου, υλοποιούνται με την υποστήριξη της Επιτροπής του άρθρου 25 του ν. 5005/2022 (Α'236), η οποία διατυπώνει γνώμη για την πλήρωση των προϋποθέσεων υπαγωγής των ως άνω επιχειρήσεων στα προγράμματα χρηματοδότησης στη βάση ειδικότερων κριτηρίων που αποσκοπούν στην αξιολόγηση των εντύπων και ιστοσελίδων, ιδίως, ως προς την τήρηση της δημοσιογραφικής ηθικής και δεοντολογίας, όπως προβλέπονται στους ισχύοντες Κώδικες Επαγγελματικής Ηθικής και Δεοντολογίας των δημοσιογράφων.

β. Ιδιωτικοί ραδιοφωνικοί σταθμοί.

γ. Ιδιωτικές επιχειρήσεις που συνιστούν παρόχους περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας.

δ. Ιδιωτικές επιχειρήσεις που συνιστούν παρόχους περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης περιφερειακής εμβέλειας.

ε. Ιδιωτικές επιχειρήσεις πρακτορείων εφημερίδων και περιοδικών.

2α. Ως πρόγραμμα χρηματοδότησης του παρόντος θεωρείται και η συνολική ή μερική κάλυψη για τους δικαιούχους των περ. α', β' και δ' της παρ. 1 της εισφοράς της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 6 του α.ν. 248/1967 (Α' 243), για τα έτη 2017 έως και 2022. Η απαλλαγή του πρώτου εδαφίου της περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 50 του ν. 4779/2021 (Α' 27) εφαρμόζεται αναλόγως και για το παρόν πρόγραμμα χρηματοδότησης για το έτος 2022.

β. Ως πρόγραμμα χρηματοδότησης του παρόντος θεωρείται και η συνολική ή μερική κάλυψη για τους δικαιούχους της περ. γ' της παρ. 1, της εισφοράς της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 6 του α.ν. 248/1967, για το έτος 2022. Η απαλλαγή του πρώτου εδαφίου της περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 50 του ν. 4779/2021 εφαρμόζεται αναλόγως και για το παρόν πρόγραμμα χρηματοδότησης για το έτος 2022.

Με την κοινή απόφαση της περ. α' της παρ. 3 μπορούν να οριστούν οι όροι και οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή των περ. α' και β' της παρούσας.

3α. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, καθορίζονται οι κατηγορίες των επιχειρήσεων της παρ. 1 που μπορούν να υπαχθούν στα προγράμματα χρηματοδότησης, οι όροι και οι προϋποθέσεις υπαγωγής, το ύψος της ενίσχυσης, η διάρκεια των προγραμμάτων, ο έλεγχος και οι διοικητικές κυρώσεις, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα για την εφαρμογή της παρούσας. Οι διοικητικές κυρώσεις του πρώτου εδαφίου μπορούν να ανέλθουν μέχρι το ύψος του ποσού της ενίσχυσης, επιβάλλονται ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, και μπορούν να επιβληθούν σε περίπτωση μη τήρησης των όρων και προϋποθέσεων υπαγωγής στα προγράμματα χρηματοδότησης.

3β. Με την απόφαση της περ. α' ρυθμίζεται και κάθε θέμα που αφορά στις ειδικότερες αρμοδιότητες αξιολόγησης της Επιτροπής του δευτέρου εδαφίου της περ. α' της παρ. 1, για τα προγράμματα χρηματοδότησης που αφορούν στις επιχειρήσεις της περ. α' της παρ. 1.

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται το άρθρο 51 του ν. 4609/2019 (Α' 67), καθώς και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσες κοινές

αποφάσεις των Υπουργών Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης και Οικονομικών υπ' αρ. 78/6.5.2019 (Β' 1676) και 107/18.6.2019 (Β' 2355).»

Άρθρο 105.

Ρυθμίσεις για τις οφειλές προς τον Ενιαίο Δημοσιογραφικό Οργανισμό Επικουρικής Ασφάλισης Περίθαλψης -Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 50 ν. 4779/2021

Στην παρ. 4 του άρθρου 50 του ν. 4779/2021 (Α' 27), περί ρυθμίσεων για τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, επέρχονται οι εξής αλλαγές:

- α) το δεύτερο εδάφιο της περ. α' τροποποιείται ως προς τις επιχειρήσεις που εντάσσονται στο πρώτο εδάφιο και τον χρόνο υποβολής του σχετικού αιτήματος,
- β) στην περ. γ' επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις,
- γ) το πρώτο εδάφιο της περ. δ' τροποποιείται ως προς τον χρόνο δημιουργίας των οφειλών και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. α. Οφειλές προς τον Ενιαίο Δημοσιογραφικό Οργανισμό Επικουρικής Ασφάλισης Περίθαλψης (Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π.), οι οποίες προκύπτουν από τις εισφορές των περ. α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 6 του α.ν. 248/1967, για τα έτη από 2017 έως και 2022, μπορούν να ρυθμιστούν με αίτηση του οφειλέτη προς τον Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. σε έως εβδομήντα δύο (72) δόσεις με ελάχιστο ποσό εκάστης δόσης τα εκατό (100) ευρώ και με απαλλαγή από πρόστιμα και προσαυξήσεις εκπρόθεσμης υποβολής και καταβολής. Η ρύθμιση του πρώτου εδαφίου αφορά στις επιχειρήσεις που εντάσσονται στις περ. α', β', γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 86 του ν. 4674/2020 (Α' 53), υπό τον όρο υποβολής σχετικού αιτήματος έως τις 31 Ιουλίου 2023. Τα ως άνω ισχύουν και για τους εργοδότες, οι οποίοι έχουν ασφαλισμένους στο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Συντακτών Πελοποννήσου, Ηπείρου και Νήσων (ΤΕΑΣ) και στο Επικουρικό Ταμείο Αρωγής Συντακτών Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας και Ευβοίας (ΕΤΑΣ).

β. Η υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος συνεπάγεται τη μετάπτωση του υπολειπόμενου ποσού οφειλής που έχει ήδη υπαχθεί σε οποιαδήποτε ρύθμιση τμηματικής καταβολής, η οποία είναι σε ισχύ, στη ρύθμιση του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή, επέρχεται απώλεια των διευκολύνσεων της προηγούμενης ρύθμισης. Αν μετά από έλεγχο προκύψει οφειλή, που ανάγεται στη χρονική περίοδο της παρούσας ρύθμισης, είναι δυνατή είτε η εφάπαξ

εξόφλησή της είτε η ένταξή της στη ρύθμιση με ανακαθορισμό των ποσών της. Ο οφειλέτης δύναται να επιλέξει, σε οποιοδήποτε στάδιο της ρύθμισης, την εφάπαξ εξόφληση του υπόλοιπου αριθμού των δόσεων των ρυθμισμένων οφειλών ή τη μετάπτωση σε μικρότερο αριθμό δόσεων. Κατά τη διάρκεια της ρύθμισης, εφόσον τηρούνται οι όροι αυτής και οι λοιποί όροι του παρόντος, δύναται να χορηγείται στον οφειλέτη αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας διμηνιαίας ισχύος.

γ. Κατά τη διάρκεια της ρύθμισης, εφόσον τηρούνται οι όροι της ρύθμισης και οι λοιποί όροι του παρόντος:

(i) Αναστέλλονται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής και ακίνητης περιουσίας του οφειλέτη. Ειδικώς στις κατασχέσεις εις χείρας τρίτων, οι οποίες έχουν επιβληθεί έως την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση, εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 60 του ν. 3863/2010 (Α' 115).

(ii) Αναστέλλεται η ποινική δίωξη σε βάρος του οφειλέτη σύμφωνα με το άρθρο 1 του α.ν. 86/1967 (Α' 136).

(iii) Αναστέλλεται η εκτέλεση ποινής που έχει επιβληθεί ή, εφόσον άρχισε η εκτέλεσή της, αυτή διακόπτεται.

δ. Η ρύθμιση απόλλυται, εάν σωρευτικά:

α) δεν καταβληθεί ποσό δόσεων που αντιστοιχεί σε δύο (2) συνεχόμενες δόσεις της παρούσας ρύθμισης και

β) δεν καταβληθούν βεβαιωμένες οφειλές που δημιουργήθηκαν μετά την 1η.1.2022. Η απώλεια της ρύθμισης επιφέρει τις ακόλουθες συνέπειες:

(1) Την απώλεια των ευεργετημάτων της ρύθμισης.

(2) Την αναβίωση της οφειλής και των πάσης φύσεως προσαυξήσεων, πρόσθετων τελών και τόκων λόγω μη εμπρόθεσμης καταβολής στην κατάσταση που είχαν κατά την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση, πριν τον τυχόν επανυπολογισμό τους, και την κατάστασή τους ως ληξιπρόθεσμων και απαιτητών. Για τον υπολογισμό του οφειλόμενου ποσού, το ποσό που έχει καταβληθεί κατά τη διάρκεια της ρύθμισης του παρόντος έως την απώλειά της αφαιρείται από το ποσό της οφειλής που αναβιώνει, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο.

(3) Την άρση της αναστολής των μέτρων εκτέλεσης και των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία ποινικών διώξεων.

(4) Την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής με όλα τα προβλεπόμενα από την κείμενη νομοθεσία μέσα.»

Άρθρο 106.

Έναρξη ισχύος

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2 η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.

2. α) Η παρ. 1 του άρθρου 16 ισχύει από την 1η.6.2023.

β) Η παρ. 4 του άρθρου 78 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα, όπως αντικαθίσταται με την παρ. 1 του άρθρου 28 του παρόντος, ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2023.

γ) Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου 60 αρχίζει από την έναρξη ισχύος του ν. 4972/2022 (Α' 181).

δ) Η ισχύς του άρθρου 84 αρχίζει από την 1η.1.2023.

ε) Η ισχύς του άρθρου 91 αρχίζει από την 1η.1.2022.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 27 Μαρτίου 2023

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Εθνικής Άμυνας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Υγείας

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

Προστασίας του Πολίτη

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

Δικαιοσύνης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

Εσωτερικών

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ

Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

Τουρισμού

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

Επικρατείας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

Επικρατείας

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό

ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2023

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ